

საბროკერო კომპანია “რიონი კაპიტალის”
კლიენტების მომსახურების
რეგლამენტი

შინაარსი

მუხლი 1. ტერმინები და განმარტებები	4
1.1. ძირითადი ტერმინები და განმარტებები.....	4
1.2. დერივატივების ბაზრისთვის დამახასიათებელი ტერმინები და განმარტებები	14
1.3. სხვა ტერმინები	15
მუხლი 2. რეგლამენტის სტატუსი	15
მუხლი 3. ზოგადი დებულებები	17
მუხლი 4. არასაბაჟრო ოპერაციები	20
4.1. ხელშეკრულების დადება, ანგარიშების გახსნა და კლიენტების რეგისტრაცია	20
4.2. კითხვარის მონაცემების ცვლილება.....	25
4.3. კლიენტის აქტივების ჩარიცხვისა და გატანის წესი	27
4.4. უფლებამოსილი პირები	33
4.5. მომსახურების პარამეტრების ცვლილება.....	36
მუხლი 5. საბაჟრო ოპერაციები	37
5.1. ზოგადი დებულებები.....	37
5.2. ბრძანება / დავალებების საუკეთესო შესრულების პრინციპი (BEST EXECUTION)	43
5.3. კორპორაციული ქმედებები, ოფერტები, BUYBACK, განთავსებებში მონაწილეობა	45
5.4. ფულადი სახსრების კონვერტაცია.....	47
5.5. კლიენტებს შორის არასაბირო გარიგებები ბროკერის შუამავლობით	48
5.6. კლიენტების (ფიზიკური პირების) ტესტირება	49
5.7. გარიგებების დადების თავისებურებები რწმუნებულის სტატუსით.....	50
5.8. ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებები (SECURITIES LENDING).....	53
5.9. გარიგებების დადების სხვა პირობები	57
5.10. არასაბირო გარიგებები (OTC).....	61
5.11. მარჟინალური გარიგებები	67
5.12. კლიენტების ბრძანებების შიდა შესრულება და/ან ურთიერთსაპირისპირო დავალებების დამთხვევა	72
მუხლი 6. ბროკერის რისკების მართვის სისტემა (რმს)	72
6.1. რისკების დეკლარაციები — რეგლამენტის განუყოფელი ნაწილი.....	72
6.2. ბროკერის კლიენტების კატეგორიები.....	73
6.3. რისკ-ჯგუფები (RISK GROUPS / PORTFOLIO RISK TIERS)	76
6.4. რისკების მართვა: ზოგადი დებულებები	78
6.5. რისკების მართვა ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე არსებულ პორტფელზე	79
6.6. რისკების მართვა დერივატივების ბაზრის პორტფელზე	84
6.7. პოზიციების იძულებითი დახურვა	86

მუხლი 7. შეტყობინებების გაცვლის წესი	92
7.1. შეტყობინებების გაგზავნის ძირითადი წესები	93
7.1. სატელეფონო კავშირის მეშვეობით შეტყობინებების წარდგენის წესები	95
7.2. ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით შეტყობინებების წარდგენის წესები	99
7.3. შეტყობინებების გაცვლის წესები და თავისებურებები საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით	100
7.4. SMS-შეტყობინებების წარდგენის წესები და თავისებურებები	102
7.5. პირადი კაბინეტის გამოყენების წესები და თავისებურებები შეტყობინებების წარდგენისთვის	103
7.6. ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების და ინტერნეტის გამოყენების წესები და თავისებურებები შეტყობინებების წარდგენა/გაგზავნისთვის	104
7.7. ჩატის გამოყენების თავისებურებები შეტყობინებების გასაგზავნად	105
მუხლი 8. კლიენტებისთვის ანგარიშგება	106
8.1. ბროკერის მიერ მიწოდებული ანგარიშგების ტიპები	106
8.2. ანგარიშგების მიწოდების მეთოდები	108
მუხლი 9. ბროკერის ანაზღაურება და ხარჯების ანაზღაურება	109
მუხლი 10. დაბეგვრა	113
მუხლი 11. დავების მოგვარების წესი	114
მუხლი 12. დანართების ჩამონათვალი	115

მუხლი 1. ტერმინები და განმარტებები

1.1. ძირითადი ტერმინები და განმარტებები

ქვემოთ მოცემული ტერმინები, რომლებიც გამოყენებულია წინამდებარე რეგლამენტისა და ხელშეკრულების ტექსტში, გამოიყენება ქვემოთ განსაზღვრული მნიშვნელობებით:

კლიენტის აქტივები კლიენტის ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განთავსებულია საბროკერო ანგარიშზე, ძვირფასი მეტალები, აგრეთვე ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები და ძვირფასი მეტალები, რომლებიც უნდა ჩაირიცხოს საბროკერო ანგარიშზე ბროკერის მიერ კლიენტის ინტერესებში დადებული გარიგებების ანგარიშსწორების შედეგად.

კლიენტის კითხვარი - შემკრები ტერმინი, რომელიც მოიცავს ფიზიკური პირის ანკეტასა და იურიდიული პირის ანკეტას (ფორმები მოცემულია ხელშეკრულების №1 დანართში).

კითხვარის მონაცემები - კლიენტის, მისი წარმომადგენლის და/ან ბენეფიციარი მესაკუთრის შესახებ ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც მოცემულია კლიენტის კითხვარში და იმ დოკუმენტებში, რომლებიც ბროკერს წარედგინება წინამდებარე რეგლამენტისა და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად.

ინვესტორთა უფლებების დაცვის ძირითადი სტანდარტი – ბროკერის კლიენტების უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის მინიმალური მოთხოვნების ერთობლიობა, რომელიც განისაზღვრება წინამდებარე რეგლამენტით, ხელშეკრულებით, ბროკერის შიდა დოკუმენტებითა და საქართველოს კანონმდებლობით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ნორმატიული აქტებით.

ბანკი / ბანკი კასტოდიანი – ნებისმიერი ბანკი, რომელშიც ბროკერს გახსნილი აქვს საბანკო ანგარიშები კლიენტთა ოპერაციებთან დაკავშირებული ანგარიშსწორების და/ან საკუთარი საქმიანობის მიზნებისთვის.

ბროკერი - საბროკერო კომპანია შპს რიონი კაპიტალი, რომელსაც აქვს საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიცენზია საბროკერო საქმიანობის განსახორციელებლად და რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული გარიგებების დადებისას მოქმედებს კლიენტის სახელით და კლიენტის ხარჯზე ან საკუთარი სახელით და კლიენტის ხარჯზე. დემატერიალიზებულ ფასიან ქაღალდებზე კლიენტის უფლებების აღრიცხვის ნაწილში ბროკერი მოქმედებს როგორც „ანგარიშის მწარმოებელი“ საქართველოს კანონის „დემატერიალიზებული ფასიანი ქაღალდების ფლობის შესახებ“ მნიშვნელობით და უზრუნველყოფს აღნიშნული უფლებების აღრიცხვას დეპოზიტარში/კასტოდიანთან.

ხელშეკრულება საბროკერო მომსახურების შესახებ – საბროკერო მომსახურების ხელშეკრულება, რომელიც იდება შპს Rioni Capital-სა (ბროკერსა) და კლიენტს შორის და არეგულირებს: ბროკერის მიერ ფინანსურ ბაზრებზე მომსახურების გაწევის წესს, კლიენტის საბროკერო ანგარიშის გახსნასა და წარმოებას, მხარეთა უფლებებსა და ვალდებულებებს.

საბროკერო მომსახურების ხელშეკრულების განუყოფელი ნაწილია მასზე დართული ყველა დანართი, მათ შორის წინამდებარე რეგლამენტი (საბროკერო ხელშეკრულების დანართი № 1).

საბროკერო ანგარიში – ბროკერის შიდა აღრიცხვის სისტემაში კლიენტის აქტივების მოძრაობასთან დაკავშირებული ოპერაციების შესახებ ინფორმაციის დაჯგუფების სტრუქტურული ერთეული, რომელიც გამოიყენება, მათ შორის, სატარიფო გეგმის გამოყენების მიზნებისთვის.

ვალუტა – ეროვნული ან უცხოური ფულადი ერთეულები, მათ შორის ქართული ლარი.

ზემდგომი ბროკერი – უცხოური ან ქართული პროფესიული ბაზრის მონაწილე, რომელსაც აქვს შესაბამისი ლიცენზია/ნებართვა საბროკერო საქმიანობის განსახორციელებლად და რომლის მეშვეობითაც ბროკერი ასრულებს კლიენტის ბრძანება / დავალებას უცხოურ სავაჭრო პლატფორმებზე და/ან ორგანიზებულ ბაზრებზე.

არასაბირჟო ბაზარი (ზემდგომში „OTC“) - სავაჭრო პლატფორმა ან ვაჭრობის ფორმა, რომლის ფარგლებში გარიგებები იდება პირდაპირ კონტრაგენტებს შორის და არა ბირჟის მეშვეობით.

რისკ-ჯგუფები – ბროკერის რისკების მართვის სისტემის (რმს) პარამეტრების ერთობლიობა, რომელიც გამოიყენება კლიენტის კონკრეტული პორტფელის მიმართ. რისკ-ჯგუფების ჩამონათვალი და მათი პარამეტრები განისაზღვრება ბროკერის მიერ და ქვეყნდება ბროკერის ვებგვერდზე.

საინვესტიციო მომსახურების დირექტივა 2014/65/EU (MiFID II) – ევროკავშირის ძირითადი ნორმატიული აქტი, რომელიც ადგენს მოთხოვნებს საინვესტიციო მომსახურების გაწევაზე, კლიენტების კლასიფიკაციასა და ინვესტორთა დაცვაზე.

ხელშეკრულების დისტანციური დადება – ხელშეკრულების დადება (აქცეპტი) გზით, როდესაც ბროკერს ელექტრონული ფორმით (მათ შორის მარტივი ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენებით) წარედგინება ხელშეკრულებისა და მისი დანართების გასაფორმებლად აუცილებელი დოკუმენტები და ინფორმაცია, ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების, პირადი კაბინეტის ან რეფერალის web-ინტერფეისის მეშვეობით, სპეციალური ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით, საქართველოს მოქმედი სამოქალაქო კანონმდებლობისა და სებ-ის ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

აქტივების მმართველი – ბროკერის კლიენტი, რომელიც არის ფინანსური ბაზრის მონაწილე და შესაბამის იურისდიქციაში კომპეტენტური რეგულატორის ლიცენზიის ან სხვა ნებართვის საფუძველზე ახორციელებს საკუთარი კლიენტების (ბენეფიციარების) აქტივების მართვას.

პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი – ერთ-ერთი შემდეგი დოკუმენტი:

- საქართველოს მოქალაქის პასპორტი;
- საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობა (ID Card);
- საქართველოს მოქალაქის დაბადების მოწმობა (საქართველოს მოქალაქისთვის 14 წლამდე ასაკში);

- უცხო ქვეყნის მოქალაქის პასპორტი;
- საქართველოში ბინადრობის ნებართვა ან სხვა დოკუმენტი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობით აღიარებულია სათანადო პირადობის დამადასტურებელ დოკუმენტად.

შემოსავალი ფასიან ქაღალდებზე (შემოსავალი) – ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული ნებისმიერი ფულადი სახსრები და/ან სხვა ქონება, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება დივიდენდებით, პროცენტებით, დარიცხული კუპონური შემოსავლით (NKD), შემოსავლის სხვა სახეებითა და განაწილებებით, რომლებიც გადაიხდება (გადაეცემა) ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის ან სხვა გამცემი პირის მიერ, გადასახადების, მოსაკრებლებისა და სხვა სავალდებულო დაქვითვების გამოკლებით.

ევრობონდები – ობლიგაციები, რომლებიც ნომინირებულია ემიტენტის ქვეყნის ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში, გამოიცემა უცხოური მთავრობების და სხვა ხელისუფლების ორგანოების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, მსხვილი კორპორაციების და სხვა იურიდიული პირების მიერ და ბრუნავს საერთაშორისო კაპიტალის ბაზრებზე.

ბროკერის ბრძანება / განაცხადი – ვაჭრობის ორგანიზატორისათვის (როგორც ვაჭრობის მონაწილისათვის) ბროკერის მიერ გაგზავნილი განკარგულებითი ხასიათის შეტყობინება გარიგების დასადავად, ვაჭრობის წესებით დადგენილი წესითა და პირობებით, კლიენტის ბრძანება/დავალების შესასრულებლად.

ინდივიდუალური საინვესტიციო რეკომენდაცია – კონკრეტული კლიენტისთვის მიმართული ინფორმაცია ფასიანი ქაღალდების, დერივატივის, ვალუტისა და/ან მათთან დაკავშირებული გარიგებების შესახებ, რომელიც მომზადებულია კლიენტის მიზნების, გამოცდილების, ფინანსური მდგომარეობისა და რისკისადმი დამოკიდებულების გათვალისწინებით და აკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობის, სებ-ის ნორმატიული აქტებისა და ბროკერის შიდა დოკუმენტების მოთხოვნებს, რომლებიც არეგულირებს საინვესტიციო კონსულტაცია-ს საქმიანობას.

საინვესტიციო კონსულტაცია – ბროკერის მომსახურება კლიენტისთვის ინდივიდუალური საინვესტიციო რეკომენდაციების მიწოდების მიზნით ხელშეკრულებისა და რეგლამენტის დანართი № 31-ის შესაბამისად, აგრეთვე ბროკერის სხვა შიდა დოკუმენტებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

უცხოური ვალუტა – შესაბამისი ქვეყნის ან ქვეყნების ჯგუფის ოფიციალური ფულადი ერთეული (ევროს ჩათვლით), რომელიც განსხვავდება ქართული ლარისგან.

უცხოური ფასიანი ქაღალდები – ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც შესაბამისი უცხოური იურისდიქციის კანონმდებლობით აღიარებულია ფასიან ქაღალდად და ბრუნავს უცხოურ ორგანიზებულ და/ან არაორგანიზებულ ბაზრებზე; მის მიმართ უფლებების აღრიცხვა ხორციელდება უცხოურ დეპოზიტარში, კასტოდინთან, საკლირინგო სახლში/ორგანიზაციაში ან სხვა პროფესიულ მონაწილესთან, რომლის საქმიანობაც რეგულირდება შესაბამისი იურისდიქციის კომპეტენტური ორგანოს მიერ.

ინსტრუმენტი (ფინანსური ინსტრუმენტი) – ფასიანი ქაღალდები, დერივატივი, უცხოური ვალუტა ან სხვა ფინანსური აქტივი/ხელშეკრულება, რომელიც ბრუნავს ფინანსურ ბაზრებზე და წარმოადგენს ბროკერის მიერ კლიენტის ბრძანება/დავალებით, ხელშეკრულების ფარგლებში, დადებული გარიგებების ობიექტს.

გათვითცნობიერებული კლიენტი – პირი, რომელიც ასეთად ითვლება სეპ-ის პრეზიდენტის 2020 წლის 16 დეკემბრის № 223/04 ბრძანების შესაბამისად. „პირის გათვითცნობიერებულ ინვესტორად აღიარების წესის დამტკიცების შესახებ“, ასევე შპს რიონი კაპიტალი-ის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების წესის შესაბამისად გათვითცნობიერებული ინვესტორების აღიარებაზე, რომელიც განთავსებულია ბროკერის ვებგვერდზე და საბროკერო კომპანია რიონი კაპიტალის კლიენტთა კატეგორიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად.

ინფრასტრუქტურული დაწესებულება - საოპერაციო დღის საბოლოო დახურვა – ბროკერის მიერ შიდა აღრიცხვაში ოპერაციების და გატარებების შესრულება კლიენტის პორტფელში კლიენტის აქტივები-ის, მისი უფლებებისა და კლიენტის ვალდებულებების მდგომარეობის ფიქსაციის მიზნით, ანგარიშგებითი კალენდარული დღის მომდევნო სამუშაო დღის 14:00:00 (GET) მდგომარეობით.

სავაჭრო პლათფორმა – დისტანციური წვდომის საინფორმაციო-სავაჭრო სისტემა, რომელსაც ბროკერი კლიენტს აწვდის ინტერნეტის მეშვეობით, ელექტრონული ფორმით შეტყობინებებისა და კლიენტის ბრძანება/დავალებების გადასაცემად. ბროკერის მიერ გამოყენებული სავაჭრო სისტემებისა და საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის ჩამონათვალი კონკრეტდება ბროკერის ვებგვერდზე და/ან რეგლამენტის დანართებში.

კლიენტის რისკის კატეგორია – კატეგორია, რომელიც ახასიათებს კლიენტისთვის მაქსიმალურად დასაშვებ რისკის დონეს ბროკერის რისკების მართვის სისტემაში და განისაზღვრება ბროკერის მიერ კლიენტის კითხვარის და კლიენტის შესახებ სხვა მონაცემების საფუძველზე, ხელშეკრულებითა და ბროკერის შიდა დოკუმენტებით დადგენილი წესით.

კვალიფიციური კონტრაგენტი - მსხვილი და გამოცდილი ბაზრის მონაწილე, რომელიც ახორციელებს მნიშვნელოვან სავაჭრო ოპერაციებს (ფინანსური დაწესებულებები, ფონდები და ა.შ.).

კლიენტი – ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელსაც აქვს ბროკერთან სახელშეკრულებო ურთიერთობა ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციების განსახორციელებლად და რომელიც არის „ანგარიშის მფლობელი“, აგრეთვე ინვესტორი საქართველოს კანონის „დემატერიალიზებული ფასიანი ქაღალდების ფლობის შესახებ“ მნიშვნელობით. კლიენტს ეკუთვნის საკუთრების უფლებები იმ ფასიან ქაღალდალეზე, რომელთა აღრიცხვაც ხორციელდება დეპოზიტარში/კასტოდთან, კლიენტის მომსახურების მიზნებისთვის გახსნილ ანგარიშებზე.

საკლირინგო სახლი / ორგანიზაცია – ორგანიზაცია, რომელსაც აქვს უფლება განახორციელოს კლირინგის საქმიანობა კომპეტენტური ორგანოს მიერ გაცემული ლიცენზიის ან სხვა ნებართვის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის ან შესაბამისი უცხოური

იურისდიქციის მიხედვით, აგრეთვე უცხოური ორგანიზაცია, რომელიც ახორციელებს კლირინგის ანალოგიურ საქმიანობას.

ფორექსული ტრანზაქცია – ორგანიზებულ სავალუტო ბაზრებზე უცხოური ვალუტის ყიდვა/გაყიდვის გარიგება.

ვალუტის კონვერტაცია არასაბირჟო კონვერტაცია უნაღდო ფორმით, ანუ კლიენტის საწყისი ვალუტის გაცვლა სამიზნე ვალუტაზე შეთანხმებული კურსით, მათ შორის ვალდებულების ვალუტის ჩანაცვლების მიზნით. კლიენტის ბრძანება / დავალება (მათ შორის პირობითი ბრძანება) კონვერტაცია ვალდებულებების ჩანაცვლების მიზნით, „საწყისი ვალუტა“ ნიშნავს იმ ვალუტას, რომელზეც იცვლება ვალდებულების მიმდინარე ვალუტა; ხოლო „სამიზნე ვალუტა“ ნიშნავს იმ ვალუტას, რომელშიც გამოხატულია ვალდებულება კლიენტის ბრძანება / დავალება (პირობითი ბრძანება) შეტანის მომენტში.

მარჟის დახურვის დონე/ლიკვიდაციის დონე, დახურვა (Margin Close-Out Level/Liquidation Level) – უზრუნველყოფის დონე, რომლის მიღწევისას ბროკერი იწყებს კლიენტის პოზიციის იძულებით დახურვას.

პირადი კაბინეტი – ბროკერისა და კლიენტის მიერ გამოყენებადი ავტორიზებული ორგანიზაციულ-ტექნიკური დისტანციური მომსახურების სისტემა (პროგრამული უზრუნველყოფა), რომელიც უზრუნველყოფს ბროკერის მომსახურებებზე, კლიენტის ანგარიშებსა და ოპერაციებზე წვდომას ინტერნეტის მეშვეობით. პირადი კაბინეტი საშუალებას იძლევა დაიდოს და შეწყდეს ხელშეკრულებები, მიიღოს და გაწეულ იქნეს მომსახურებები, განხორციელდეს ელექტრონული დოკუმენტებისა და შეტყობინებების გაცვლა. პირადი კაბინეტის უფლებების მფლობელია ბროკერი. წვდომა კლიენტისთვის უზრუნველყოფილია web-სერვისის მეშვეობით (მათ შორის ბროკერის ვებგვერდზე განთავსებული ბმულით) და/ან მობილური აპლიკაციით. პირადი კაბინეტი კლიენტს მიეწოდება პროგრამული უზრუნველყოფის „პირადი კაბინეტი“ გამოყენებისა და კლიენტების დისტანციური მომსახურების შესახებ შეთანხმების შესაბამისად.

მარჟინ-კოლი – კომპანიის მიერ კლიენტისთვის გაგზავნილი შეტყობინება მარჟის მოთხოვნილი დონის აღსადგენად საბროკერო ანგარიშის შევსების ან ღია პოზიციების დახურვის აუცილებლობის შესახებ.

მარჟინალური გარიგება – გარიგება, რომელსაც კლიენტი ასრულებს საკრედიტო ბერკეტის გამოყენებით, რომელსაც ბროკერი უზრუნველყოფს მარჟინალური სესხის სახით.

ფასიანი ქაღალდების დაკრედიტების საერთაშორისო ასოციაცია ISLA (International Securities Lending Association) – საერთაშორისო ასოციაცია, რომელიც ადგენს სტანდარტებსა და საუკეთესო პრაქტიკას ფასიანი ქაღალდების სესხების ბაზრისთვის, მათ შორის ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების წესებს, შემოსავლების კომპენსაციას, უზრუნველყოფს მართვას და ბაზრის მონაწილეთა ოპერაციულ ურთიერთქმედებას.

ონბორდინგის მოდული – ბროკერისა და კლიენტის მიერ გამოყენებადი ავტორიზებული ორგანიზაციულ-ტექნიკური დისტანციური მომსახურების სისტემა (პროგრამული უზრუნველყოფა), რომელიც განკუთვნილია კლიენტის ონბორდინგის პროცედურის უზრუნველსაყოფად: კლიენტის დისტანციური იდენტიფიკაცია, დოკუმენტების გაცვლა, საბროკერო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულების დადება, საბროკერო ანგარიშის გახსნა. წვდომა კლიენტისთვის უზრუნველყოფილია web-სერვისის და/ან მობილური აპლიკაციის მეშვეობით.

საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ) – საქართველოს ცენტრალური ბანკი, რომელიც ახორციელებს ფინანსური ინსტიტუტების, მათ შორის საბროკერო კომპანიების, ზედამხედველობასა და რეგულირებას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

საწყისი მარჟა (Initial Margin, IM) – პოზიციის გასახსნელად აუცილებელი უზრუნველყოფის დონე.

არაუზრუნველყოფილი პოზიცია – კლიენტის გეგმიური პოზიციის უარყოფითი მნიშვნელობა, რომელიც ფორმირდება პორტფელზე აქტივების კონკრეტული სახეობის ჭრილში; არაუზრუნველყოფილი პოზიციის ოდენობა ბროკერის მიერ იზრდება კლიენტის ვალდებულებების თანხით.

კლიენტის ვალდებულებები (ვალდებულებები) – კლიენტის ნებისმიერი ვალდებულება (დავალიანება) ბროკერის წინაშე, რომელიც წარმოიშობა ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტისთვის მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებით, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება: მომსახურების საფასურის გადახდისა და ბროკერის ხარჯების ანაზღაურების ვალდებულებებით; კლიენტის ხარჯზე შესრულებული გარიგებებიდან წარმოშობილი ვალდებულებებით; ფასიანი ქაღალდებზე შემოსავალი კომპენსაციის ვალდებულებებით იმ გარიგებების ფარგლებში, რომლებიც კლიენტის ინტერესებში დაიდო; აგრეთვე სხვა ვალდებულებები, მათ შორის სახელმწიფო ორგანოების გადაწყვეტილებით წარმოშობილი ვალდებულებები.

ვაჭრობის ორგანიზატორი (ბირჟა, სავაჭრო პლატფორმა) – იურიდიული პირი, მათ შორის უცხოური (ბირჟა, სავაჭრო პლატფორმა, ბროკერი, ბანკი), რომელიც უზრუნველყოფს ფასიანი ქაღალდების, ვალუტის, დერივატივის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების ორგანიზებული ბაზრის ფუნქციონირებას შესაბამისი იურისდიქციის კანონმდებლობისა და საკუთარი ვაჭრობის წესების შესაბამისად.

ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომერი – კლიენტის ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომერი, რომელიც კლიენტს მიენიჭა მობილური ოპერატორის მიერ და მითითებულია კლიენტის კითხვარში.

ღია პოზიცია - აქტივის ყიდვა/გაყიდვის დაუხურული გარიგება, რომელიც ინარჩუნებს პოტენციურ მოგებას ან ზარალს დახურვამდე.

ბროკერის ოფისი – ბროკერის ადგილსამყოფელზე არსებული ფართი, აგრეთვე მისი განცალკევებული ქვედანაყოფების (ფილიალების, წარმომადგენლობების) ფართები, რომელთა მისამართები მითითებულია ბროკერის ვებგვერდზე.

ოფიციალური გაცვლითი კურსი – ქართული ლარის კურსი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით, რომელიც დგინდება სებ მიერ სებ ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნებული წესების შესაბამისად.

რეფერალი – იურიდიული პირი, რომელთანაც ბროკერს დადებული აქვს ანაზღაურებადი მომსახურების ხელშეკრულება პოტენციური კლიენტების მოძიებისა და მოზიდვის მიზნით, აგრეთვე ბროკერსა და კლიენტს შორის, მათ შორის ინტერნეტში არსებული სპეციალური ვებგვერდის (ვებ-ინტერფეისის) მეშვეობით დოკუმენტბრუნვის ორგანიზებისთვის.

გეგმიური პოზიცია – სიდიდე, რომლითაც გამოითვლება ბროკერის მიერ თითოეული კლიენტის პორტფელი და კლიენტის აქტივები თითოეული სახეობის ჭრილში ამ რეგლამენტისა და სებ ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

მიმდინარე მარჟა (Maintenance Margin, MM) – უზრუნველყოფის მინიმალური დონე, რომლის, შენარჩუნებაც კლიენტს ევალება პოზიციის შესანარჩუნებლად. თუ უზრუნველყოფა ამ დონეზე დაბლა შემცირდება, ბროკერი უგზავნის კლიენტს მარჟინალურ მოთხოვნებს.

კლიენტის პორტფელი – ბროკერის შიდა აღრიცხვის სისტემაში კლიენტის საბალანსო ანგარიშები დაჯგუფების სტრუქტურული ერთეული ხელშეკრულების ფარგლებში, რომლის ჭრილშიც ბროკერი ახორციელებს კლიენტის რისკების კონტროლს და მისი ოპერაციების ანალიზს.

კლიენტის ბრძანება / დავალება (ნებისმიერი სახის განცხადება) – განკარგულებითი ხასიათის შეტყობინება, რომელიც კლიენტმა წარადგინა ბროკერთან გარიგების დასადებად და/ან ოპერაციის განსახორციელებლად კლიენტის ინტერესებში.

შეკვეთა ლიმიტირებული ფასით / შეზღუდული ბრძანება – გარიგების დადების კლიენტის ბრძანება / დავალება იმ ფასად, რომელიც მითითებულია კლიენტის ბრძანება / დავალებაში, ან კლიენტისთვის უფრო ხელსაყრელ ფასად.

საბაზრო ბრძანება – გარიგების დადების კლიენტის ბრძანება / დავალება იმ ფასად, რომელიც ხელმისაწვდომია ბროკერისთვის შესაბამის ვაჭრობაში კლიენტის ბრძანება / დავალება შესრულების მომენტში (ფასის ლიმიტის მითითების გარეშე). ვაჭრობის ორგანიზატორს შეუძლია დაადგინოს ფასების გადახრის ზღვრული ზომა ასეთი ბრძანებების შესრულებისას; ამ ინფორმაციის მიღება კლიენტს შეუძლია შესაბამისი ვაჭრობის ორგანიზატორის ოფიციალურ ვებგვერდზე.

ვაჭრობის წესები – წესები, რეგლამენტები, ინსტრუქციები, პროცედურები, ნორმატიული დოკუმენტები ან მოთხოვნები, რომლებსაც ადგენს ვაჭრობის ორგანიზატორი და რომლებიც

სავალდებულო ან რეკომენდებულია ყველა მონაწილისთვის შესაბამის სავაჭრო პლატფორმაზე.

საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფა – ელექტრონული გამოთვლითი მანქანებისთვის განკუთვნილი პროგრამები, რომლებიც კლიენტს მიეწოდება ბროკერის მიერ და/ან გამოიყენება კლიენტის მიერ ხელშეკრულებისა და კლიენტის მესამე პირებთან შეთანხმებების პირობების შესაბამისად, შეტყობინებების გაცვლის, კლიენტის ბრძანება / დავალების შეტანისა და ბროკერის მომსახურებებზე წვდომის მიზნებისთვის.

პროფესიუნალური კლიენტი - კლიენტი, რომელსაც აქვს საკმარისი ცოდნა, გამოცდილება და აქტივები რისკების გასაგებად და იღებს შეზღუდულ დაცვას MiFID II შესაბამისად.

პოლიტიკურად აქტიური პირი (PEP) - პირი, რომელიც იკავებს ან ადრე იკავებდა მნიშვნელოვან საჯარო თანამდებობას საქართველოში, უცხო ქვეყანაში ან საერთაშორისო ორგანიზაციაში, ასევე მისი ახლო ნათესავები და პირები, რომლებიც მასთან დაკავშირებული არიან საქმიანი ურთიერთობის გზით. PEP მიმართ ფინანსურ დაწესებულებებს ევალებათ გაძლიერებული შემოწმების ღონისძიებების (Enhanced Due Diligence) გამოყენება საქართველოს AML კანონმდებლობისა და სებ მოთხოვნების შესაბამისად.

სამუშაო დღე – კალენდარული დღე, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით ოფიციალურად დადგენილი უქმე და სადღესასწაულო დღეებისა, ასევე გადატანილი უქმე დღეებისა, რომლის განმავლობაში ბროკერი საქმიანობს 10:00-დან 19:00-მდე საქართველოს დროით (GET), თუ ბროკერის მიერ სხვა რეჟიმი არ არის დადგენილი და კლიენტებისთვის არ არის ცნობილი ბროკერის ვებგვერდის მეშვეობით. იმ დღეებში, რომლებიც ბროკერისთვის არასამუშაოა, მაგრამ სამუშაო დღედ ითვლება რომელიმე ვაჭრობის ორგანიზატორის და/ან ანგარიშსწორების ვალუტის სახელმწიფოსთვის, ბროკერს უფლება აქვს საკუთარი შეხედულებით ცალკეული მომსახურებები გაუწიოს კლიენტებს, წინასწარი შეტყობინებით ბროკერის ვებგვერდის მეშვეობით არა უგვიანეს 2 (ორი) სამუშაო დღის ვადაში.

აქციონერთა რეესტრი – პირების (ფასიანი ქაღალდების მფლობელების) სია, რომლებსაც აქვთ უფლება მიიღონ შემოსავალი ფასიან ქაღალდებზე და სხვა გადახდები/განაწილებები; შედგენილია ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის ან სხვა უფლებამოსილი პირის მიერ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

საცალო კლიენტი – კლიენტი, რომელიც არ მიიჩნევა პროფესიუნალურ კლიენტად ან კვალიფიციურ კონტრაგენტად; და რომელიც იღებს მაქსიმალურ მარეგულირებელ დაცვას.

ბაზარი – ბროკერის მიერ განსაზღვრული ადგილი, სადაც იდება გარიგებები კონკრეტული ტიპის ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით. ხელშეკრულების ფარგლებში ბროკერი, მათ შორის, გამოყოფს ფასიანი ქაღალდების ბაზარს, ვადიან ბაზარს და სავალუტო ბაზარს.

ბროკერის ვებ-გვერდი - კომპანიის შპს რიონი კაპიტალი ოფიციალური ვებგვერდი (www.rioni-capital.ge), რომელიც შეიცავს ინფორმაციას ბროკერის, გაწეული საინვესტიციო

მომსახურების და კლიენტებისთვის განკუთვნილი დოკუმენტების შესახებ. ბროკერის ვებგვერდი წარმოადგენს კლიენტებისთვის ინფორმაციის გამჟღავნების ძირითად წყაროს.

შემზლუდავი სანქციები – ნებისმიერი შემზლუდავი ხასიათის ღონისძიება (მათ შორის ეკონომიკური, ფინანსური, სავაჭრო სანქციები და სხვა შეზღუდვები), რომელიც მიღებულია ან შემოღებულია:

- საქართველოს სახელმწიფო ორგანოების მიერ;
 - უცხო სახელმწიფოების, სახელმწიფოების გაერთიანებების, საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ (მათ შორის, მაგრამ არამხოლოდ United Nations Organisation, United States Department of the Treasury, Council of the European Union, HM Treasury, Office of Foreign Assets Control); და რომელიც მიმართულია სახელმწიფოების, პირების, ვალუტების, ფინანსური ინსტრუმენტების ან ოპერაციების მიმართ და პირდაპირ ან არაპირდაპირ კრძალავს:
 - i. ყიდვას, გაყიდვას, ინვესტირებას;
 - ii. მომსახურების გაწევას, ფინანსურ შუამავლობას, პირველადი საჯარო შეთავაზების პროცესში მონაწილეობას;
 - iii. ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული ცალკეული ან ყველა სახის გარიგების დადებას და/ან შესრულებას
 - iv. გადახდების შესრულებას და/ან იმ ოპერაციების განხორციელებას, რომლებიც აუცილებელია კლიენტის ბრძანება / დავალების შესრულებისთვის ან კლიენტის ინტერესებში დადებული გარიგებებიდან წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულებისთვის.
- შემზლუდავი სანქციები, მათ შორის, მოიცავს შესაბამისი პირების შეყვანას აშშ-ს ფინანსთა სამინისტროს სანქცირებულ პირთა სიაში SDN List, აგრეთვე სხვა ოფიციალურ სანქციურ სიებში.

შეტყობინება – ნებისმიერი განკარგულებითი ან საინფორმაციო ხასიათის შეტყობინება, რომელსაც ბროკერი უგზავნის კლიენტს ან კლიენტი უგზავნის ბროკერს ხელშეკრულების შესრულების პროცესში, მათ შორის პირადი კაბინეტის, სსს, ელექტრონული ფოსტის, ჩატის და სხვა შეთანხმებული საკომუნიკაციო არხების მეშვეობით.

ხელშეკრულების (ტრანზაქციის) სპეციფიკაცია – დერივატივის ან გარიგების სტანდარტიზებული პირობები, რომლებიც დადგენილია ვაჭრობის წესებით და/ან ხელშეკრულებით (მათ შორის ფინანსური ინსტრუმენტის ტიპი, საბაზო აქტივი, ლოტის ზომა, ვადიანობა/მოქცევის ვადა, ანგარიშსწორების წესი და სხვა პარამეტრები).

სპეციალიზებული დეპოზიტარი – ორგანიზაცია, რომელიც საინვესტიციო ფონდების, საპენსიო სქემებისა და/ან სხვა კოლექტიური საინვესტიციო ინსტიტუტების სპეციალიზებული დეპოზიტარის მომსახურებას ახორციელებს ლიცენზიის ან სხვა ნებართვის საფუძველზე, რომელსაც გასცემს კომპეტენტური ორგანო საქართველოს კანონმდებლობის ან შესაბამისი უცხოური იურისდიქციის კანონმდებლობის შესაბამისად.

პორტფელის ღირებულება – ერთი კლიენტის პორტფელის ფარგლებში დათვლილი ყველა გეგმიური პოზიციის ერთობლიობა, გამოხატული ქართულ ლარში (ან უცხოურ ვალუტაში,

თუ ეს ხელშეკრულებით არის გათვალისწინებული). პორტფელის ღირებულება, რომელიც ასახულია იმ სსს-ში, რომელსაც კლიენტი იყენებს ბროკერთან შეტყობინებების გაცვლისთვის, შეიძლება განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელსაც ბროკერი ანგარიშობს და ასახავს პირად კაბინეტში; კლიენტს ეკისრება ვალდებულება დამოუკიდებლად აკონტროლოს საკუთარი ნებისმიერი პორტფელის ღირებულება.

სტოპ-ბრძანება – შეზღუდული ბრძანება ან საბაზრო ბრძანება ბირჟაზე დასადები გარიგებისთვის, რომელიც შეიცავს გადავადებულ პირობებს და განსაზღვრულია საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის ფუნქციონალით; ასეთი ბრძანების შესრულება ბროკერისთვის სავალდებულო ხდება მას შემდეგ, რაც დადგება ბრძანებაში მითითებული პირობების განაცხადების განთავსებისა და/ან გარიგებების დასადებად შესაბამისი დრო.

ქვებროკერი – ბროკერის კლიენტი, რომელიც საკუთარი კლიენტების ინტერესებში და მათი დავალებით ახორციელებს საბროკერო საქმიანობას რეგისტრაციის ქვეყნის რეგულატორის მიერ გაცემული ლიცენზიის ან სხვა ნებართვის საფუძველზე.

კლიენტის საბალანსო ანგარიში – ბროკერის შიდა აღრიცხვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც წარმოადგენს კლიენტის პორტფელის შემადგენელ ნაწილს და განკუთვნილია კლიენტის ქონების რაოდენობისა და კლიენტის ვალდებულებების აღრიცხვისთვის ფასიანი ქაღალდებით, დერივატივებით, ძვირფასი ლითონებით და კლიენტის ფულადი სახსრებით განხორციელებული გარიგებებისა და ოპერაციების ასახვის გზით. ერთი კლიენტის პორტფელის ფარგლებში იხსნება არანაკლებ ერთი კლიენტის საბალანსო ანგარიში; პირადი საბალანსო ანგარიშების რაოდენობა და სტრუქტურა განისაზღვრება კლიენტის და/ან ბროკერის მიერ ხელშეკრულების შესაბამისად.

სატარიფო გეგმა – სატარიფო გეგმა – ბროკერის მიერ დადგენილი კომერციული წინადადების სტანდარტული ფორმა, რომელშიც მითითებულია გაწეული მომსახურების ჩამონათვალი და მათი ღირებულების განსაზღვრის წესი. სატარიფო გეგმების ჩამონათვალი და მათი გამოყენების პირობები მოცემულია ხელშეკრულების № 4 დანართში.

ვაჭრობის საკომისიო („ვს“) – ბროკერის დამატებითი ანაზღაურება კლიენტის ბრძანება / დავალების მიხედვით ბირჟაზე გარიგებების დადებისთვის იმ შემთხვევებში, რომლებიც გათვალისწინებულია ბროკერის ტარიფებით.

სავაჭრო დღე / სესია – დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ვაჭრობის ორგანიზატორი ატარებს ვაჭრობას. ხელმისაწვდომი ვაჭრობის ორგანიზატორების ჩამონათვალი და მათი განრიგი ქვეყნდება ბროკერის ვებგვერდზე.

პირობითი ბრძანება – ბრძანება, რომელიც მოცემულია ხელშეკრულების ტექსტში, ხელშეკრულების დანართებში ან კლიენტსა და ბროკერს შორის ცალკე შეთანხმებაში და რომელსაც ბროკერი ასრულებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შესრულდება მასში მითითებული პირობები.

ფასიანი ქაღალდები – ემისიური და არაემისიური ფასიანი ქაღალდები, მათ შორის აქციები, ობლიგაციები, საინვესტიციო პაიები, სხვა წილობრივი და ვალდებულებითი ინსტრუმენტები, აგრეთვე უცხოური ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ასეთად მიიჩნევა საქართველოს კანონმდებლობის და/ან შესაბამისი უცხოური იურისდიქციის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ცენტრალური დეპოზიტარი – დეპოზიტარი, რომელსაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მინიჭებული აქვს ცენტრალური დეპოზიტარი სტატუსი.

ჩატი – ინფორმაცია და შეტყობინებების რეალურ დროში გაცვლის არხი იმ საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის ფარგლებში, რომელსაც ბროკერი აწვდის კლიენტს.

ელექტრონული დოკუმენტი – ინფორმაცია, რომელიც დაფიქსირებულია ელექტრონულ ფორმაში და შეიცავს აუცილებელ რეკვიზიტებს, რაც უზრუნველყოფს შინაარსის, ავტორის და მისი ფორმირების მომენტის ერთმნიშვნელოვან იდენტიფიკაციას. ელექტრონული დოკუმენტი ფლობს იმავე იურიდიულ ძალას, რაც ქაღალდზე შესრულებული დოკუმენტი, იმ პირობით, რომ გამოყენებულია ელექტრონული დადასტურების დადგენილი მეთოდი (ელექტრონული ხელმოწერა, SSO ავთენტიფიკაცია, კვალიფიციური იდენტიფიკაციის საშუალებები ან სხვა მეთოდები, რომლებიც აღიარებულია მარეგულირებლის მიერ).

ელექტრონული ხელმოწერა (E-Signature) – ინფორმაცია ელექტრონულ ფორმაში, რომელიც მიბმულია სხვა ელექტრონულ მონაცემებზე ან ლოგიკურად არის დაკავშირებული მათთან და გამოიყენება ხელმოწერის იდენტიფიკაციისა და ელექტრონული დოკუმენტის მთლიანობის დადასტურებისთვის. წინამდებარე რეგლამენტის ფარგლებში გამოიყენება ელექტრონული ხელმოწერა იმ მნიშვნელობით, რომელიც განსაზღვრულია საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით და ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის შესახებ შეთანხმებით (რეგლამენტის დანართი №13).

კლიენტის ID – კლიენტის უნიკალური ასო-ციფრული იდენტიფიკატორი, რომელიც კლიენტს ენიჭება ბროკერის ვებგვერდზე რეგისტრაციისას და უცვლელია კლიენტსა და ბროკერს შორის ურთიერთობის მთელი პერიოდის განმავლობაში.

1.2. დერივატივების ბაზრისთვის დამახასიათებელი ტერმინები და განმარტებები

საბაზო აქტივი – ფინანსური ინსტრუმენტი, საქონელი ან მაჩვენებელი, რომლის საფუძველზეც განისაზღვრება ფინანსური ინსტრუმენტი (დერივატივი). საბაზო აქტივი შეიძლება იყოს ფასიანი ქაღალდები, საქონელი, ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთი და სხვა მაჩვენებლები.

ცვლადი მარჟა (VM) – საკლირინგო სახლის ორგანიზაციის მიერ კლირინგის სესიის განმავლობაში დათვლილი ფულადი თანხა, რომელიც ექვემდებარება კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე ჩარიცხვას ან ჩამოჭრას თითოეულ დადებულ ვადიან კონტრაქტზე და/ან იმ ღია პოზიციას, რომელიც წარმოიშვა წინა კლირინგის სესიების შედეგად, შესაბამისი დერივატივების კონტრაქტის სპეციფიკაციის მიხედვით.

ღია დერივატივების პოზიცია– კლიენტის პორტფელის ფარგლებში მოქმედი დერივატივების კონტრაქტების (ფიუჩერსები ან ოფციონები) რაოდენობა, რომლებიც გაფორმებულია, თუმცა ჯერ არ არის შესრულებული და არ არის დახურული. ასეთი პოზიცია რჩება ღია მანამდე, სანამ არ განხორციელდება საპირისპირო გარიგება, არ შესრულდება ანგარიშსწორება ან არ ამოიწურება კონტრაქტის ვადა. სანამ პოზიცია ღიაა, კლიენტი ატარებს საბაზო აქტივის ფასის ცვლილების რისკს და ვალდებულია შეასრულოს მარჟინალური უზრუნველყოფის მოთხოვნები /

დერივატივი (სფი, დერივატივების კონტრაქტი) – ხელშეკრულება (კონტრაქტი), რომლის მიხედვითაც მხარეები იძენენ უფლებას ან იღებენ ვალდებულებას განახორციელონ გარკვეული მოქმედებები საბაზო აქტივთან მიმართებით.

მიმდინარე ცვლადი მარჟა (VM_i) – ცვლადი მარჟა, რომელსაც საკლირინგო სახლი / ორგანიზაცია ითვლის ცვლადი მარჟის გამოთვლის ფორმულით კლირინგის სესიის განმავლობაში i-ე დერივატივების კონტრაქტის მიმდინარე საკლირინგო ფასის გამოყენებით. i-ე ვალუტაში დათვლილი მიმდინარე ცვლადი მარჟის ერთობლიობა ქმნის კლიენტის მოთხოვნებს/ვალდებულებებს და აისახება შესაბამის ვალუტაზე გეგმიური პოზიციის ფარგლებში. კლიენტს ეკისრება ვალდებულება დამოუკიდებლად აკონტროლოს მიმდინარე ცვლადი მარჟა

1.3. სხვა ტერმინები

ტერმინები, რომლებიც არ არის ჩამოთვლილი 1.1 და 1.2 ნაწილში და გამოიყენება წინამდებარე რეგლამენტში ან მის დანართებში, განმარტებულია „საბროკერო კომპანია Rioni Capital-ის ტერმინთა გლოსარიუმში“ (დანართი №16).

სხვა ტერმინები, რომლებიც წინამდებარე რეგლამენტით განსაზღვრული არ არის, გამოიყენება იმ მნიშვნელობებით, რომლებიც დადგენილია:

- საქართველოს კანონმდებლობით და საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით;
- სხვა მოქმედი ნორმატიული სამართლებრივი აქტებით;
- შესაბამისი ვაჭრობის ორგანიზატორის, საკლირინგო სახლი / ორგანიზაციის, ანგარიშსწორების დეპოზიტარის და ფინანსური ბაზრის სხვა პროფესიული მონაწილეების წესებით.

მუხლი 2. რეგლამენტის სტატუსი

2.1. წინამდებარე შპს რიონი კაპიტალი კლიენტების მომსახურების რეგლამენტი (შემდგომ – რეგლამენტი) განსაზღვრავს წესებსა და პირობებს, რომლის მიხედვითაც შპს რიონი კაპიტალი (შემდგომ – ბროკერი) უწევს მომსახურებას კლიენტებს (ნებისმიერ ფიზიკურ და იურიდიულ პირს) მათი ბრძანება / დავალების შესრულების მიზნით, ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, სავალუტო ბაზარზე, ვადიან ბაზარზე, აგრეთვე სხვა მომსახურებებს, რომლებიც გათვალისწინებულია საბროკერო მომსახურების

ხელშეკრულებით და წინამდებარე რეგლამენტით, და რომელიც აკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებს, მათ შორის, მაგრამ არამხოლოდ:

1. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი;
2. საქართველოს კანონი „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“;
3. საქართველოს კანონი „დემატერიალიზებული ფასიანი ქაღალდების ფლობის შესახებ“;
4. საქართველოს კანონი „საინვესტიციო ფონდების შესახებ“;
5. საქართველოს კანონი „ელექტრონული დოკუმენტის და სანდო ელექტრონული მომსახურებების შესახებ“;
6. საქართველოს კანონი „საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ“.

საქართველოს ეროვნული ბანკის იმ ნორმატიული აქტების დეტალური ჩამონათვალი, რომლებიც არეგულირებს ბროკერის საქმიანობას, მოცემულია წინამდებარე რეგლამენტის №27 დანართში.

2.2. წინამდებარე რეგლამენტის დებულებები ვრცელდება:

- ქართულ და უცხოურ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებულ გარიგებებზე;
- დერივატივებით ოპერაციებზე;
- უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებზე;
- სხვა ოპერაციებზე, რომლებიც გათვალისწინებულია ხელშეკრულებით,

როგორც ორგანიზებულ, ისე არაორგანიზებულ ბაზრებზე (არასაბირჟო ბაზარი (OTC)) დადებულ ოპერაციებზე, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და იმ უცხოური იურისდიქციების კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელთა ტერიტორიაზეც ასეთი ოპერაციები ხორციელდება.

2.3. კლიენტების ოპერაციების განხორციელება, გაფორმება და აღრიცხვა სრულდება საქართველოს კანონმდებლობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტების შესაბამისად. სპეციალური მოთხოვნების არარსებობის შემთხვევაში გამოიყენება საერთაშორისო აღიარებული სტანდარტები და საუკეთესო პრაქტიკა ფინანსური ბაზრების რეგულირებაში, მათ შორის, მაგრამ არამხოლოდ MiFID II-ის პრინციპები იმ ნაწილში, რომელიც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას.

2.4. წინამდებარე რეგლამენტში მოხსენიებული ყველა დანართი, დოკუმენტების ფორმა, შეთანხმება, საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფა გამოყენების პირობები და სხვა დოკუმენტები წარმოადგენს რეგლამენტის განუყოფელ ნაწილს.

2.5. თუ რეგლამენტში ან მის გამოყენებასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებში სხვა რამ არ არის მითითებული, ყველა თარიღი და დრო მითითებულია საქართველოს დროით UTC +4 (GET).

2.6. ბროკერი არ ახორციელებს და არ გეგმავს საქმიანობას, რომელიც უკავშირდება კლიენტებისთვის მაღალი რისკის ფინანსურ ინსტრუმენტებით ვაჭრობის წვდომის უზრუნველყოფას, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ასეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, მათ შორის, მიიჩნევა:

1. **ბინარული ოფციონები**, მათ შორის ნებისმიერი ოფციონი ფიქსირებული გადახდით/განაკვეთით საბაზო აქტივის ფასის მიმართულებაზე;
2. **კონტრაქტები ფასთა სხვაობაზე (CFD)** ყველა ტიპის, მათ შორის CFD შემდეგზე:
 - ძირითადი სავალუტო წყვილები (მათ შორის ლევერიჯით მაქსიმუმ 1:50);
 - არაძირითადი სავალუტო წყვილები (მათ შორის ლევერიჯით მაქსიმუმ 1:20);
 - ოქრო;
 - საქონელი, ოქროს გარდა;
 - ძირითადი და არაძირითადი საფონდო ინდექსები (მათ შორის FTSE 100, CAC 40, DAX 30, DJIA, S&P 500, NASDAQ 100, NIKKEI 225, ASX 200, EURO STOXX 50 და სხვა.);
 - აქციები (CFD აქციებზე);
 - კრიპტოვალუტები (CFD ლევერიჯით მაქსიმუმ 1:2);
3. ნებისმიერი სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტების მიხედვით მიეკუთვნება მაღალი რისკის ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

2.7. ბროკერი არ ახორციელებს აღნიშნული მაღალი რისკის ფინანსური ინსტრუმენტების მარკეტინგს, გავრცელებას, გაყიდვას, კონსულტაციას და/ან რეკლამას და არ უწევს მომსახურებას ამ ინსტრუმენტებით ვაჭრობასთან დაკავშირებით.

მუხლი 3. ზოგადი დებულებები

3.1. წინამდებარე რეგლამენტის დებულებები ვრცელდება გარიგებებსა და ოპერაციებზე, რომლებსაც ბროკერი კლიენტის ინტერესებით დებს ვაჭრობის ორგანიზატორის მეშვეობით, რომლებთან წვდომას ბროკერი უზრუნველყოფს უშუალოდ ან ზემდგომი ბროკერების და ფინანსური ბაზრის სხვა მონაწილეების მეშვეობით, რომლებთანაც ბროკერს გაფორმებული აქვს შესაბამისი ხელშეკრულებები.

3.2. წინამდებარე რეგლამენტის დებულებები ასევე ვრცელდება არასაბირჟო ბაზრის (OTC) ფარგლებში დადებულ გარიგებებსა და ოპერაციებზე, რომლებიც მოქმედებს საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ, მათ შორის დერივატივების არასაბირჟო ბაზარზე, მოქმედი კანონმდებლობისა და შესაბამისი კონტრაგენტების პირობების შესაბამისად.

3.3. ბროკერი არ ახორციელებს კლიენტის ფულადი სახსრების და/ან ფასიანი ქაღალდების ინვესტირებას საკუთარი სახელით და კლიენტის ხარჯზე კლიენტის ბრძანება / დავალების გარეშე, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც პირდაპირ არის გათვალისწინებული წინამდებარე რეგლამენტით ან საქართველოს კანონმდებლობით. ბროკერი არ იძლევა გარანტიას და არ ჰპირდება კლიენტს შემოსავალს ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციების შედეგად და არ გასცემს რაიმე გარანტიას შესაძლო მოგებასთან დაკავშირებით.

3.4. მხარეთა გამიჯვნა გარიგებებში. როლები, უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა

3.4.1 წინამდებარე რეგლამენტის ფარგლებში საბროკერო მომსახურების გაწევისას და კლიენტის ბრძანება / დავალება შესრულებისას მონაწილეობენ შემდეგი მხარეები:

- კლიენტი — პირი, რომელიც გასცემს ბრძანება / დავალებას გარიგების დასადავად;
- ბროკერი (შპს რიონი კაპიტალი) — შუამავალი, რომელიც ახორციელებს კლიენტის ბრძანება / დავალების მიღებას, გადაცემას და/ან შესრულებას;
- მესამე მხარეები — ვაჭრობის ორგანიზატორი, საკლირინგო სახლი / ორგანიზაცია, დეპოზიტარი, კასტოდირი, ზემდგომი ბროკერი (executing brokers), არასაბირჟო გარიგებების კონტრაგენტები და ფინანსური ინფრასტრუქტურის სხვა მონაწილეები, რომლებიც ჩართულია ბრძანება / დავალების შესრულებაში.

3.4.2 ბროკერის სამართლებრივი სტატუსი და როლი

ბროკერი მოქმედებს მხოლოდ როგორც საბროკერო შუამავალი (agency broker) და:

- არ წარმოადგენს გარიგების მხარეს კლიენტსა და მესამე პირებს შორის, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც პირდაპირ არის გათვალისწინებული კანონმდებლობით ან წინამდებარე რეგლამენტით;
- არ იღებს საკუთარ თავზე იმ ფინანსური ინსტრუმენტის საბაზრო რისკს, რომელსაც კლიენტი ყიდულობს ან ყიდის;
- ასრულებს კლიენტის ბრძანება / დავალებას მესამე მხარეების მეშვეობით;
- მოქმედებს კლიენტის მიერ მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში და არ ეკისრება ვალდებულებები, რომლებიც პირდაპირ არ არის გათვალისწინებული ხელშეკრულებით და კანონმდებლობით.

3.4.3. ბროკერის პასუხისმგებლობა

ბროკერი კლიენტის წინაშე პასუხისმგებელია მხოლოდ შემდეგზე:

- კლიენტის ბრძანება/დავალების სათანადოდ მიღება, დამუშავება და გადაცემა;
- სანდო ზემდგომი ბროკერების და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შერჩევა (due diligence);
- მესამე მხარეების მიერ, შესრულების სტანდარტების დაცვის კონტროლი იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც ბროკერს შეუძლია ასეთი კონტროლის განხორციელება;
- საქართველოს კანონმდებლობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესრულება;
- გარიგებების და კლიენტის აქტივების სწორი ასახვა აღრიცხვაში.

ბროკერი არ აგებს პასუხს:

- მესამე მხარეების მოქმედებაზე ან უმოქმედობაზე;
- ინფრასტრუქტურის ტექნიკურ ან ოპერაციულ ხარვეზებზე, რომლებიც ბროკერის კონტროლს მიღმაა;
- შესრულების დაყოვნებაზე, რომელიც გამოწვეულია მესამე მხარეების წესებით;
- ბრძანება / დავალების შესრულების შეუძლებლობაზე ლიკვიდობის, კოტირების ან კონტრაგენტების არარსებობის გამო.

3.4.4. მესამე მხარეების პასუხისმგებლობა

კლიენტის ბრძანება / დავალების შესრულება დამოკიდებულია მესამე პირების საქმიანობაზე; თითოეული მესამე პირი მოქმედებს საკუთარი წესების ფარგლებში, და ეს წესები შეიძლება იყოს სავალდებულო როგორც ბროკერისთვის, ისე კლიენტისთვის.

ბროკერი არ აგებს პასუხს ამ ორგანიზაციების მოქმედებაზე, ხოლო კლიენტი თანხმდება, რომ:

- მისი ბრძანება / დავალების შესრულება შესაძლებელია მხოლოდ შესაბამისი ინფრასტრუქტურის წესების დაცვით;
- გარიგებები შეიძლება შეიზღუდოს, შეჩერდეს ან გაუქმდეს იმ მიზეზებით, რომლებიც ბროკერის კონტროლს მიღმაა;
- კლიენტის უფლებები აქტივებზე დასტურდება შესაბამისი დეპოზიტარის/კასტოდირის ჩანაწერებით.

3.4.5. კლიენტის პასუხისმგებლობა

კლიენტი ვალდებულია:

- წარადგინოს სწორი და ერთმნიშვნელოვანი ბრძანება / დავალება;
- უზრუნველყოს საკმარისი აქტივის არსებობა მათი შესრულებისთვის;
- გაითვალისწინოს, რომ შესრულება დამოკიდებულია ინფრასტრუქტურაზე და მესამე პირებზე;
- აიღოს საკუთარ თავზე საბაზრო, ოპერაციული და მარეგულირებელი რისკები, რომლებიც თანმდევია გარე სავაჭრო პლატფორმების და კონტრაგენტების გამოყენების დროს.

3.4.6. ბრძანება / დავალების შესრულების ჯაჭვი გარიგებებისთვის

ეტაპები:

1. კლიენტი გადასცემს ბრძანება / დავალებას ბროკერს.
2. ბროკერი ამოწმებს ბრძანება / დავალების სისწორეს და აქტივების არსებობას.
3. ბროკერი გადასცემს ბრძანება / დავალებას ზემდგომ ბროკერს / ბირჟას / არასაბირჟო კონტრაგენტს Best Execution პოლიტიკის შესაბამისად.
4. გარიგება იდება კლიენტსა და მესამე მხარეს შორის (ან მესამე მხარეებს შორის კლიენტის სახელით).
5. კლირინგი და ანგარიშსწორება ტარდება შესაბამისი ორგანიზაციების მიერ.
6. აქტივები და ფულადი სახსრები აისახება კლიენტის ანგარიშებზე კასტოდირთან/დეპოზიტართან.

3.4.7. ბროკერის პასუხისმგებლობის შეზღუდვა

ბროკერი არ აგებს პასუხს კლიენტის ნებისმიერი ზარალის გამო, რომელიც წარმოიშვა ჩამოთვლილი მიზეზების შედეგად:

- საბაზრო ფასების და ლიკვიდობის მერყეობა;
- მესამე მხარეების მოქმედება ან უმოქმედობა;
- კანონმდებლობის ცვლილება ან სანქციების შემოღება;
- გარე კონტრაგენტებთან ან ინფრასტრუქტურის პროვაიდერებთან ტექნიკური ხარვეზები;

- კოტირების დაყოვნება, კავშირის დაკარგვა, მესამე მხარის სისტემების შეცდომები;
- ბრძანება / დავალების შესრულება მაღალი ვოლატულობის ან შეზღუდული ლიკვიდობის პირობებში.

ბროკერი პასუხისმგებელია მხოლოდ იმ ზიანზე, რომელიც გამოწვეულია ბროკერის განზრახვი მოქმედებით ან უხეში დაუდევრობით.

3.4.8. კლიენტის დასტური

ბრძანება / დავალების გადაცემით კლიენტი ადასტურებს, რომ:

- ესმის ბროკერის ურთიერთობის სტრუქტურა მესამე მხარეებთან;
- აცნობიერებს რისკებს, რომელიც დაკავშირებულია ბირჟების, კასტოდიანების, საკლირინგო ორგანიზაციების და სხვა ინფრასტრუქტურული სუბიექტების მეშვეობით შესრულებულ ქმედებებთან;
- იღებს ბროკერის პასუხისმგებლობის შეზღუდვებს, რომლებიც მოცემულია წინამდებარე რეგლამენტში.

3.5. თუ ხელშეკრულებით, წინამდებარე რეგლამენტით ან კლიენტის კონკრეტული ბრძანება / დავალების პირობებით სხვა რამ პირდაპირ არ არის გათვალისწინებული, კლიენტის ბრძანება / დავალების შესრულებისას ბროკერი მოქმედებს:

- საკუთარი სახელით და კლიენტის ხარჯზე, ან
- კლიენტის სახელით და კლიენტის ხარჯზე ზემდგომი ბროკერის მეშვეობით, შესაბამისი ვაჭრობის ორგანიზატორის, საკლირინგო სახლი / ორგანიზაციის, დეპოზიტარის, კასტოდიანის ან ფინანსური ბაზრის სხვა მონაწილის წესების შესაბამისად.

3.6. გარიგებების დადება და შესრულება ვაჭრობის ორგანიზატორების მეშვეობით ხორციელდება იმ წესით, რომელიც დადგენილია შესაბამისი ვაჭრობის ორგანიზატორების, საკლირინგო ორგანიზაციების, დეპოზიტარების და ანგარიშსწორების ორგანიზაციების ნორმატიული დოკუმენტებით. გარიგებების დადება და შესრულება არასაბირჟო ბაზრის (OTC) ფარგლებში ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობის, შესაბამისი კონტრაგენტების პირობების, საქმიანი ბრუნვის წეს-ჩვეულებების და წინამდებარე რეგლამენტის დებულებების შესაბამისად.

მუხლი 4. არასავაჭრო ოპერაციები

4.1. ხელშეკრულების დადება, ანგარიშების გახსნა და კლიენტების რეგისტრაცია

4.1.1. ხელშეკრულების დადება ხორციელდება დისტანციურად, ბროკერის ოფისში ვიზიტის გარეშე.

4.1.1.1. კლიენტები:

- ფიზიკური პირები - გადიან იდენტიფიკაცი/ვერიფიკაციას სრულად დისტანციურად, მატერიალური დოკუმენტების წარდგენის გარეშე.
- იურიდიული პირები:

- a) იმ იურისდიქციების ჩამონათვალიდან, რომელიც დამტკიცებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის ბრძანებით (რეგლამენტის დანართი №19) და რომელთა რეზიდენტებისთვის დაშვებულია დისტანციურადანგარიშების გახსნა - გადიან დისტანციურ იდენტიფიკაციას და ვერიფიკაციას, ხოლო ანგარიშის გახსნიდან არაუგვიანეს 60 (სამოცი) კალენდარული დღის ვადაში წარადგენენ დოკუმენტებს მატერიალური სახით;
- b) ყველა სხვა იურისდიქციიდან - ხსნიან ანგარიშებს მხოლოდ იურიდიული პირის წარმომადგენლის პირადი დასწრებით ბროკერის ოფისში და ანგარიშის გასახსნელად აუცილებელი დოკუმენტების სრული კომპლექტის მატერიალური სახით წარდგენა.

4.1.1.2. ხელშეკრულების დასადებად კლიენტი, რომელმაც გაიარა იდენტიფიკაცია და ვერიფიკაცია ბროკერის მიერ გამოყენებული დისტანციური იდენტიფიკაციის სისტემით (მათ შორის Shufti.Pro სერვისით ან სხვა ანალოგიური სერვისით), ავსებს კლიენტის კითხვარის/ანკეტის ეკრანულ ფორმებს და ტვირთავს დოკუმენტებს, რომლებიც შეესაბამება კლიენტის კატეგორიის მოთხოვნებს, დოკუმენტები იტვირთება ონბორდინგის მოდულის მეშვეობით ან ელ.ფოსტის საშუალებით იურიდიული პირებისთვის.

ბროკერის მიერ ანგარიშის გახსნაზე დადებითი გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ ბროკერი ამზადებს ხელმოსაწერი დოკუმენტების კომპლექტს. კლიენტი (ან იურიდიული პირის წარმომადგენელი იმ იურისდიქციების ჩამონათვალიდან, რომლებიც დაშვებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (დანართი №19) და ბროკერი ხელს აწერენ დოკუმენტებს Signifi.ge სერვისის მეშვეობით, ელექტრონული ხელმოწერით.

იურიდიული პირები, რომლებიც არ შედიან საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაშვებულ იურისდიქციების ჩამონათვალში (დანართი №19), ხელს აწერენ დოკუმენტებს უშუალოდ ბროკერის ოფისში.

4.1.1.3. კლიენტი (ფიზიკური პირი) ონბორდინგის მოდულის მეშვეობით წარადგენს:

- a) განაცხადს (ხელშეკრულების №3 დანართი);
- b) კლიენტის კითხვარს და კითხვარის სხვა ფორმებს (არსებობის შემთხვევაში) (ხელშეკრულების №2 დანართი);
- c) დოკუმენტების კომპლექტს დოკუმენტების ჩამონათვალის შესაბამისად (რეგლამენტის №20 დანართი);
- d) სხვა დოკუმენტებს და ინფორმაციას ბროკერის მოთხოვნით, მათ შორის ნოტარიულად დამოწმებულ (საჭიროების შემთხვევაში აპოსტილით დამოწმებულ) დოკუმენტებს (აუცილებლობის შემთხვევაში);
- e) კლიენტის ან კლიენტის წარმომადგენლის პერსონალურ მონაცემებს, რომლებიც აუცილებელია იდენტიფიკაციისა და ვერიფიკაციის

გასავლელად ბროკერის მიერ გამოყენებული დისტანციური იდენტიფიკაციის სისტემით (მათ შორის Shufti.Pro სერვისით ან სხვა ანალოგიური სერვისით).

4.1.1.4. კლიენტი (იურიდიული პირი) ელ.ფოსტითწარადგენს:

- a) კლიენტის კითხვარს (იურიდიული პირი);
- b) დოკუმენტების კომპლექტს დოკუმენტების ჩამონათვალის შესაბამისად (რეგლამენტის დანართი №20);
- c) დოკუმენტებს, რომლებიც დამატებით მოითხოვა ბროკერმა KYC და AML/CTF პროცედურების თანახმად;
- f) კლიენტის წარმომადგენლის პერსონალურ მონაცემებს, რომლებიც აუცილებელია იდენტიფიკაციისა და ვერიფიკაციის გასავლელად ბროკერის მიერ გამოყენებული დისტანციური იდენტიფიკაციის სისტემით (მათ შორის Shufti.Pro სერვისით ან სხვა ანალოგიური სერვისით).

4.1.2. კითხვარის და სხვა დოკუმენტების ხელმოწერა კლიენტების მიერ (იურიდიული პირების გარდა და/ან საქართველოს რეგულაციებით სპეციალურად განსაზღვრული შემთხვევების გარდა) ხორციელდება მარტივი ელექტრონული ხელმოწერით საქართველოს კანონმდებლობის და ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის შესახებ შეთანხმების შესაბამისად (დანართი №13).

4.1.3. იურიდიული პირები საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაშვებული იურისდიქციების ჩამონათვალიდან (დანართი №19) ხელს აწერენ კითხვარს და სხვა დოკუმენტებს მარტივი ელექტრონული ხელმოწერით საქართველოს კანონმდებლობის და ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის შესახებ შეთანხმების შესაბამისად (დანართი №13) ონბორდინგის მოდულის მეშვეობით. ბროკერის მიერ მოთხოვნილი დოკუმენტების სრული კომპლექტი მატერიალური სახით იგზავნება ბროკერის მისამართზე არაუგვიანეს 60 (სამოცი) დღის ვადაში საბროკერო ანგარიშის გახსნის დღიდან.

მატერიალური სახით დოკუმენტების წარდგენამდე კლიენტს (იურიდიული პირი) საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაშვებული იურისდიქციებიდან, ეკრძალება ფულადი სახსრების/აქტივების გატანის ოპერაციები საკუთარი ანგარიშებიდან.

თუ მატერიალური სახით დოკუმენტები არ არის წარმოდგენილი საბროკერო ანგარიშის გახსნიდან 60 დღის განმავლობაში, ბროკერი უგზავნის კლიენტს შეტყობინებას, იწყებს ანგარიშის დახურვის პროცედურას და კლიენტისგან ითხოვს ფულადი სახსრების/აქტივების გატანისთვის საჭირო რეკვიზიტებს.

4.1.4. იურიდიული პირები, რომლებიც არ შედიან საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაშვებული იურისდიქციების ჩამონათვალში (დანართი №19), ხელს აწერენ კითხვარს და სხვა დოკუმენტებს და ასევე წარადგენენ ანგარიშის გასახსნელად აუცილებელ დოკუმენტებს მატერიალური სახით უშუალოდ ბროკერის ოფისში.

- 4.1.5. კლიენტი უთითებს ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომერს კლიენტის კითხვარში. ნომრის შეცვლა დასაშვებია წინამდებარე რეგლამენტით და შეტყობინებების გაცვლის წესით განსაზღვრული მეთოდით..
- 4.1.6. იურიდიული პირის წარმომადგენლის კითხვარის წარდგენა დამატებით საჭირო არ არის, , თუ ასეთი წარმომადგენელი უკვე არის ბროკერის მოქმედი კლიენტი, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ბროკერი დაადგენს, რომ ადრე წარმოდგენილი ინფორმაცია მოძველდა ან შეიცვალა. ასეთ შემთხვევებში კლიენტი ვალდებულია განაახლოს წარმომადგენლის მონაცემები და დოკუმენტები ბროკერის მოთხოვნით.
- 4.1.7. ბენეფიციარი მესაკუთრის კითხვარს (არსებობის შემთხვევაში) ხელს აწერს კლიენტი. კლიენტი ვალდებულია აცნობოს ბროკერს ბენეფიციარი მესაკუთრის მონაცემებში ნებისმიერი ცვლილების შესახებ.
- 4.1.8. კლიენტი წარადგენს ინფორმაციას საჯარო თანამდებობის პირის (PEP) სტატუსის არსებობის ან არარსებობის შესახებ, ან საჯარო თანამდებობის პირთან (PEP) დაკავშირებული პირის სტატუსის შესახებ, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კლიენტი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს ბროკერს ასეთი სტატუსის ცვლილების შესახებ.
- 4.1.9. ბროკერი დამოუკიდებლად ამოწმებს კლიენტს, კლიენტის წარმომადგენლებს, ბენეფიციარ მესაკუთრეებს და მართვაზე უფლებამოსილ პირებს საჯარო თანამდებობის პირის (PEP) სტატუსის არსებობაზე, აგრეთვე შემზღუდავ სანქციათა რეჟიმების ბაზებში, და უფლებამოსილია უარი თქვას მომსახურების გაწევაზე ან შეუძლია გამოიყენოს გაძლიერებული შემოწმების ღონისძიებები (enhanced due diligence).
- 4.1.10. კლიენტის მიერ დოკუმენტების სრული კომპლექტის წარდგენიდან არაუგვიანეს 3 სამუშაო დღის ვადაში ბროკერი ახორციელებს ხელშეკრულების რეგისტრაციას, ხსნის საბროკერო ანგარიშს, კლიენტის პორტფელს და კლიენტის საბალანსო ანგარიშს. საჭიროების შემთხვევაში ბროკერი ახორციელებს კლიენტის რეგისტრაციას ვაჭრობის ორგანიზატორთან.
- 4.1.11. კლიენტს არ აქვს უფლება განახორციელოს ოპერაციები მანამ, სანამ არ დასრულდება იდენტიფიკაციის, შემოწმების და რეგისტრაციის ყველა პროცედურა, რომელიც გათვალისწინებულია საქართველოს კანონმდებლობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით და წინამდებარე რეგლამენტით.
- 4.1.12. თუ ბროკერი ითხოვს დამატებით დოკუმენტებს და ინფორმაციას, ხელშეკრულების რეგისტრაციის ვადის დინება ჩერდება მოთხოვნის გაგზავნის მომენტიდან იმ დრომდე, სანამ ბროკერი სრულად არ მიიღებს მოთხოვნილ ინფორმაციას.

- 4.1.13. ბროკერს შეუძლია გაუხსნას კლიენტს შემდეგი სახის პორტფელი:
- a) კლიენტის პორტფელი „ფასიანი ქაღალდების ბაზარი“ (ფბ) — ფასიანი ქაღალდებით გარიგებებისთვის და კონვერტაციისთვის;
 - b) კლიენტის პორტფელი „სავალუტო ბაზარი“ (სბ) - კონვერტაციული გარიგებებისთვის.
 - c) კლიენტის პორტფელი „დერივატივების ბაზარი“ (დბ) — ფიუჩერსებზე და ოფციონებზე გარიგებებისთვის.
 - d) კლიენტის პორტფელი „სადაზღვევო დეპოზიტი“ (სდ) — პორტფელი, რომელიც განკუთვნილია მარჟის უზრუნველყოფის სახსრების, საგარანტიო შენატანების და სხვა სავალდებულო თანხების განსათავსებლად, რასაც მოითხოვს ვაჭრობის ორგანიზატორებისა და საკლირინგო ორგანიზაციების წესები.
- ბროკერი უფლებამოსილია კლიენტისთვის გახსნას თითოეული ტიპის რამდენიმე პორტფელი.
- 4.1.14. ხელშეკრულების რეგისტრაციის, საბროკერო ანგარიშის, პორტფელებისა და კლიენტის საბალანსო ანგარიშების გახსნის შემდეგ ბროკერი უგზავნის კლიენტს შეტყობინებას ხელშეკრულების დადების შესახებ. შეტყობინება იგზავნება კლიენტის ელექტრონულ ფოსტაზე და/ან პირად კაბინეტში ჩატის არხით.
- 4.1.15. ინსტიტუციონალური კლიენტები - ნდობით აღჭურვილი მმართველები - ვალდებული არიან თითოეული მმართველობის დამფუძნებლის (ან მმართველობის დამფუძნებლების ჯგუფის, თუ გაერთიანება გათვალისწინებულია შესაბამისი ნდობით მართვის ხელშეკრულებით) საინვესტიციო პორტფელისთვის გახსნან ცალკე საბროკერო ანგარიში. ბროკერი ახორციელებს მმართველობის დამფუძნებლების იდენტიფიკაციას და უფლებამოსილია უარი თქვას რეგისტრაციაზე მიზეზის განმარტების გარეშე.
- 4.1.16. ინსტიტუციონალური კლიენტები (ქვებროკერები, ქვებროკერები-არარეზიდენტები, ნდობით აღჭურვილი მმართველი, მმართველი კომპანიები, საკრედიტო ორგანიზაციები, სხვა ინსტიტუციონალური კლიენტები) ვალდებული არიან წარმოადგინონ განცხადება საკუთარი კლიენტების რეგისტრაციისთვის (დანართი №22) და/ან ინფორმაცია მმართველობის დამფუძნებლების შესახებ. ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს დამატებითი დოკუმენტები და ინფორმაცია, რომლებიც აუცილებელია რეგისტრაციისთვის.
- 4.1.17. საკუთარი კლიენტების რეკვიზიტების ცვლილების შემთხვევაში ინსტიტუციონალური კლიენტები ვალდებული არიან წარმოადგინონ განახლებული მონაცემები და დოკუმენტები წინამდებარე რეგლამენტით დადგენილი წესით.
- 4.1.18. ინსტიტუციონალური კლიენტები - სადაზღვევო კომპანიები - ხელშეკრულების დადებისას ბროკერს წარუდგენენ განცხადებას რეგლამენტის №21 დანართით განსაზღვრული ფორმით.

- 4.1.19. თუ კლიენტმა -არარეზიდენტმა იურიდიულმა პირმა - ფაქტობრივი შემოსავლის მიმღების სტატუსის შესახებ შეტყობინებაში მიუთითა რამდენიმე პირი, ბროკერი გახსნის ცალკე კლიენტის საბალანსო ანგარიშებს თითოეული ასეთი შემოსავლის მიმღებისთვის. ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას კლიენტის დამატებითი საბალანსო ანგარიშების გახსნაზე.
- 4.1.20. ბროკერი უარს ამბობს ხელშეკრულების დადებაზე იმ ორგანიზაციებთან, რომლებიც წარმოადგენენ უცხოურ სტრუქტურებს იურიდიული პირის რეგისტრაციის გარეშე (trust, partnership, ამხანაგობა, ფონდი და სხვა), თუ საქართველოს კანონმდებლობითა და ბროკერის შიდა დოკუმენტებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

4.2. კითხვარის მონაცემების ცვლილება

- 4.2.1. კლიენტის კითხვარის მონაცემების ცვლილება (პასპორტის მონაცემების, სახელი და გვარის, ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრის, ელექტრონული ფოსტის მისამართისა და საბანკო ანგარიშების რეკვიზიტების გარდა) ხორციელდება კლიენტის მიერ, დამოუკიდებლად, პირად კაბინეტში, კითხვარის შესაბამის განყოფილებებში ცვლილებების შეტანის გზით.

ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრისა და ელექტრონული ფოსტის მისამართის შეცვლა დასაშვებია მხოლოდ ვერიფიკაციის პროცედურის წარმატებით გავლის შემდეგ.

პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის, სახელი და გვარის ცვლილება დასაშვებია მხოლოდ კლიენტის მიერ განმეორებითი დისტანციური იდენტიფიკაციისა და ვერიფიკაციის გავლის შემდეგ.

- 4.2.2. ბროკერი უფლებამოსილია კლიენტისგან მოითხოვოს დოკუმენტები და ინფორმაცია, რომლებიც ადასტურებს შეტანილი ცვლილებების სისწორეს, მონაცემების შეცვლის მომენტიდან 10 (ათი) სამუშაო დღის განმავლობაში. კლიენტი ვალდებულია წარმოადგინოს ასეთი დოკუმენტები დადგენილ ვადაში.

დოკუმენტების მიუწოდებლობა აძლევს ბროკერს უფლებას შეაჩეროს კლიენტის მომსახურება, მათ შორის საბროკერო ანგარიშით ოპერაციების შეზღუდვა, დამადასტურებელი დოკუმენტების წარმოდგენამდე.

- 4.2.3. საბანკო ანგარიშის რეკვიზიტების შეცვლა ან დამატება ხორციელდება კლიენტის მიერ პირადი კაბინეტის მეშვეობით. ახალი საბანკო ანგარიშიდან, ბროკერის საკლიენტო ანგარიშზე დეპოზიტის მიღებამდე ასეთი ანგარიში ითვლება დაუდასტურებლად და მასზე ფულადი სახსრების გატანა აკრძალულია.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას საბანკო ანგარიშის დამატებაზე, თუ ფინანსური ორგანიზაცია ექვემდებარება სანქციებს ან არ აკმაყოფილებს AML/CTF მოთხოვნებს.

- 4.2.4. ბროკერი უფლებამოსილია კლიენტის მიერ შეტანილი ცვლილებები გადაამოწმოს კლიენტის, კლიენტის წარმომადგენლისა და კლიენტის ბენეფიციარი მესაკუთრის პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტების მონაცემებთან, ასევე სხვა დოკუმენტებთან, რომლებიც კლიენტმა ადრე წარმოადგინა ან რომლებიც დამატებით მოითხოვა ბროკერმა.

ბროკერი უფლებამოსილია მოთხოვოს კლიენტს განმეორებითი დისტანციური იდენტიფიკაციისა და ვერიფიკაციის გავლა.

- 4.2.5. ბროკერი კლიენტს აცნობებს კითხვარის მონაცემებში შეტანილი ცვლილებების შესახებ პირადი კაბინეტის, ელექტრონული ფოსტის ან ჩატის მეშვეობით, კლიენტის მიერ არჩეული საკომუნიკაციო არხის მიხედვით.

- 4.2.6. კლიენტი ვალდებულია დროულად განაახლოს კითხვარის მონაცემები და დაუყოვნებლივ აცნობოს ბროკერს ნებისმიერი პერსონალური მონაცემის, წარმომადგენლების, ბენეფიციარი მესაკუთრეების, საბანკო ანგარიშების რეკვიზიტებისა და სხვა მონაცემების ცვლილება, რომლებიც გავლენას ახდენს კლიენტის იდენტიფიკაციაზე.

კლიენტი ვალდებულია ბროკერის მოთხოვნებზე, რომლებიც დაკავშირებულია მონაცემების განახლებასთან, გასცეს პასუხები მითითებულ ვადებში.

- 4.2.7. თუ კლიენტმა არ წარმოადგინა მოთხოვნილი მონაცემები და/ან დოკუმენტები ან არ დაადასტურა ცვლილებები, ბროკერი უფლებამოსილია:

- კლიენტის მიერ ადრე მითითებული მონაცემები ჩათვალოს დაუდასტურებლად;
- შეაჩეროს საბროკერო ანგარიშით ოპერაციების შესრულება, მათ შორის ფულადი სახსრების გატანა;
- შეაჩეროს ბრძანება / დავალებების მიღება;
- საფუძვლების არსებობის შემთხვევაში დაბლოკოს ოპერაციები AML/CTF ფარგლებში.

კლიენტი ატარებს ყველა რისკს, რომელიც დაკავშირებულია არასწორი ან მოძველებული მონაცემების მიწოდებასთან.

- 4.2.8. კლიენტის მოთხოვნა ცვლილებების შეტანის შესახებ ბროკერის მიერ დაკმაყოფილდება იმ პირობით, თუ ცვლილებები:

- არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას;
- არ არღვევს AML/CTF მოთხოვნებს, სანქციურ რეჟიმებს ან ბროკერის შიდა დოკუმენტებს;
- დადასტურებულია შესაბამისი დოკუმენტებით.

4.2.9. ბროკერი უფლებამოსილია შეაჩეროს კლიენტის ბრძანება / დავალებების მიღება და შესრულება, თუ ბროკერს აქვს ინფორმაცია კლიენტის უფლებამოსილი პირების შემადგენლობის, რეკვიზიტების, საკუთრების სტრუქტურის, სამართლებრივი სტატუსის ან სხვა ისეთი მონაცემების ცვლილების შესახებ, რომლებიც გავლენას ახდენს კლიენტის ქმედუნარიანობაზე (მათ შორის რეორგანიზაცია, ლიკვიდაცია), კლიენტის მიერ განახლებული კითხვარისა და დამადასტურებელი დოკუმენტების წარმოდგენამდე.

4.2.10. თუ ერთი წარმომადგენელი მოქმედებს რამდენიმე კლიენტის ინტერესებით, წარმომადგენლის კითხვარი განახლდება ერთჯერადად და ასეთი განახლება გავრცელდება ყველა იმ კლიენტზე, ვისი წარმომადგენელიც არის აღნიშნული პირი, ბროკერის მიერ შემოწმებისა და დადასტურების შემდეგ.

4.3. კლიენტის აქტივების ჩარიცხვისა და გატანის წესი

4.3.1. ფულადი სახსრების ჩარიცხვა

4.3.1.1. კლიენტების ფულადი სახსრები აღირიცხება ბროკერის საკუთარ სახსრებთან გამიჯნულად და ბროკერის გაკოტრების შემთხვევაში არ შედის ბროკერის გადახდის უუნარობის მასაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც პირდაპირ არის გათვალისწინებული საქართველოს კანონმდებლობით.

კლიენტის ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც აღირიცხება დეპოზიტარში ან კასტოდიანში გახსნილ ანგარიშებზე, არ შედის ბროკერისა და სხვა ანგარიშის მწარმოებელი პირების ქონებრივ მასაში და ექვემდებარება დაბრუნებას კლიენტისთვის საქართველოს კანონის „დემატერიალიზებული ფასიანი ქაღალდების ფლობის შესახებ“ შესაბამისად.

4.3.1.2. კლიენტების ფულადი სახსრები აღირიცხება:

- a) ბროკერის ძირითად საკლიენტო ანგარიშზე საკრედიტო ორგანიზაციაში;
- b) ბროკერის საკლიენტო ანგარიშზე ზემდგომ ბროკერთან;
- c) საკლირინგო ორგანიზაციების ანგარიშებზე, რომლებიც გამოიყენება ანგარიშსწორებისთვის omnibus სტრუქტურის ფარგლებში.

4.3.1.3. კლიენტის განცხადების საფუძველზე ბროკერს შეუძლია გახსნას ცალკე საკლიენტო ანგარიში კლიენტის ფულადი სახსრების განცალკევებული აღრიცხვისთვის.

4.3.1.4. ცალკე ანგარიშის გახსნისა და წარმოებისთვის დაწესდება საკომისიო ტარიფების შესაბამისად.

4.3.1.5. ფულადი სახსრების ჩარიცხვა დასაშვებია GEL, USD, EUR, GBP ვალუტებში.

4.3.1.6. კლიენტს უფლება აქვს გადარიცხოს ფულადი სახსრები მხოლოდ იმ ბანკებიდან, რომლებიც არ ექვემდებარება შემზღუდავ სანქციებს.

ბროკერი დამოუკიდებლად ახორციელებს გამგზავნი ბანკის სანქციების რეჟიმების ბაზებში შემოწმებას და უფლებამოსილია უარი თქვას ჩარიცხვაზე.

- 4.3.1.7. ფულადი სახსრები ჩაირიცხება მხოლოდ იმ პირობით, რომ გადამხდელი ერთმნიშვნელოვნად იდენტიფიცირდება როგორც კლიენტი.
- 4.3.1.8. იდენტიფიკაციის შეუძლებლობის შემთხვევაში ფულადი სახსრები უბრუნდება გადამხდელს ტრანზაქციული ხარჯების დაქვითვით.
- 4.3.1.9. ფულადი სახსრების ჩარიცხვისას ბროკერი ზრდის კლიენტის აქტივებს და ფარავს კლიენტის ვალდებულებებს, რომელთა შესრულების ვადა დადგა, რეგლამენტით დადგენილი თანმიმდევრობით.
- 4.3.1.10. სავალდებულო რეკვიზიტების არარსებობის შემთხვევაში ბროკერი ჩარიცხავს ფულად სახსრებს მხოლოდ კლიენტის მიერ დაზუსტებული ინფორმაციის წარმოდგენის შემდეგ.
- 4.3.1.11. მესამე პირების ფულადი სახსრები ჩაირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი შემოვიდა შემდეგი პირისგან:
 - a) ფინანსური ბაზრის ინსტიტუციონალური მონაწილისგან;
 - b) საკლირინგო ორგანიზაციისგან;
 - c) ემიტენტისგან (დივიდენდები, კუპონები).ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს დამადასტურებელი დოკუმენტები. ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას მესამე პირისგან ფულადი სახსრების ჩარიცხვაზე მიზეზის განმარტების გარეშე და დააბრუნოს ასეთი ფულადი სახსრები 10 (ათი) სამუშაო დღის განმავლობაში.
- 4.3.1.12. ნაღდი ფულით თანხის შეტანა არ დაიშვება (მხოლოდ უნაღდო გადარიცხვები).
- 4.3.1.13. თუ კლიენტის ფულადი სახსრების ჩარიცხვა საბროკერო ანგარიშზე შეუძლებელია იმ მიზეზით, რომ ანგარიში დახურულია, ბროკერი უბრუნებს ფულად სახსრებს გადამხდელს.
- 4.3.1.14. თუ კლიენტის ფულადი სახსრების ჩარიცხვა დაბლოკილ საბროკერო ანგარიშზე შეუძლებელია იმ მიზეზით, რომ ანგარიში აღმოჩნდა სანქციების ქვეშ ან კლიენტს გაუვიდა პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის მოქმედების ვადა, ბროკერი ტოვებს ფულადი სახსრებს ბროკერის საკლიენტო საბროკერო ანგარიშის სპეციალურ განყოფილებაში კლიენტის ანგარიშის ბლოკირების მიზეზების აღმოფხვრამდე.
- 4.3.1.15. კლიენტის ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვის, ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის გადახდის ან კლიენტისთვის სხვა კუთვნილი გადახდების შედეგად ბროკერის მიერ მიღებული ფულადი სახსრები ჩაირიცხება

კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე არაუგვიანეს 5 სამუშაო დღის ვადაში ბროკერის მიერ ფულადი სახსრების მიღების მომენტიდან.

4.3.2. ფულადი სახსრების გატანა

4.3.2.1. კლიენტის ფულადი სახსრების გატანა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობის, საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებისა და წინამდებარე რეგლამენტის შესაბამისად, ფულადი სახსრების გადარიცხვის (გატანის) განცხადების საფუძველზე (რეგლამენტის დანართი №17), რომელიც კლიენტმა წარადგინა შეტყობინებების გაცვლის წესით დადგენილი მეთოდით.

ფულადი სახსრების გატანა ხორციელდება შემდეგ ვალუტებში:

- ქართული ლარი (GEL),
- აშშ დოლარი (USD),
- ევრო (EUR),
- ბრიტანული ფუნტი (GBP).

განცხადება წარდგენილია ცალკე თითოეული ვალუტისთვის და შეიცავს კლიენტის საბანკო ანგარიშის რეკვიზიტებს, რომელიც გახსნილია შესაბამის ვალუტაში.

თუ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, განცხადება სრულდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის საბროკერო ანგარიშზე არსებობს ფულადი სახსრები იმ ოდენობით, რომელიც საკმარისია განცხადების სრულად შესრულებისთვის, კლიენტის ყველა ვალდებულების გათვალისწინებით.

4.3.2.2. ბროკერი ახორციელებს კლიენტის ფულადი სახსრების გატანას მხოლოდ იმ პირობით, რომ:

- a) არ არსებობს შემზღუდავი სანქციები, AML/CTF შემოწმებებთან დაკავშირებული შეზღუდვები ან სხვა სამართლებრივი შეზღუდვები;
- b) კლიენტის იდენტიფიკაცია წარმატებით დასრულებულია და დადასტურებულია საბანკო ანგარიშის კუთვნილება კლიენტისთვის;
- c) კლიენტს არ აქვს დავალიანება ბროკერის წინაშე.

4.3.2.3. კლიენტს უფლება აქვს გააუქმოს ფულადი სახსრების გატანის განცხადება ბროკერის მიერ საკრედიტო ორგანიზაციაში გადახდის დავალების გაგზავნამდე.

გადახდის დავალების გაგზავნის შემდეგ გაუქმება შეუძლებელია.

4.3.2.4. ბროკერი ახორციელებს ფულადი სახსრების გატანას მხოლოდ იმ საბანკო ანგარიშზე, რომელიც მითითებულია კლიენტის კითხვარში, დადასტურებულია ამ ანგარიშიდან ბროკერის საკლიენტო ანგარიშზე ადრე

განხორციელებული ფულადი გადარიცხვებით და გახსნილია ფინანსურ ორგანიზაციაში, რომელიც არაა სანქცირებული.

ფულადი სახსრების გატანა იმ საბანკო ანგარიშზე, საიდანაც არასოდეს განხორციელებულა ფულადი სახსრების ჩარიცხვა კლიენტის საბროკერო ანგარიშზე, დაუშვებელია. .

გატანა დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საბანკო ანგარიშის მფლობელის მონაცემები ემთხვევა კლიენტის მონაცემებს:

- გვარი და სახელი (ფიზიკური პირი),
- დასახელება (იურიდიული პირი).

მიმღების რეკვიზიტების შეუსაბამობის შემთხვევაში ბროკერი უფლებამოსილია:

- უარი თქვას გატანაზე;
- არ შეიტანოს მითითებული რეკვიზიტები კლიენტის კითხვარის მონაცემებში.

4.3.2.5. ბროკერი ახორციელებს ფულადი სახსრების გატანას არაუგვიანეს მომდევნო სამუშაო დღის 19:00 საათამდე, განცხადების მიღების დღიდან.

თუ განცხადება მიღებულია სამუშაო დღის დასრულების შემდეგ, იგი ითვლება მიღებულად მომდევნო სამუშაო დღეს.

კლიენტის ფულადი სახსრების გატანის მოთხოვნა ითვლება შესრულებულად ბროკერის მიერ ფინანსურორგანიზაციაში გადახდის დავალების გაგზავნის მომენტიდან.

თუ განცხადება მიღებულია იმ დღეს, რომელიც არ წარმოადგენს სამუშაო დღეს გასატანი ვალუტის ემიტენტ სახელმწიფოში, განცხადება ითვლება მიღებულად პირველ დღეს, რომელიც ერთდროულად არის სამუშაო დღე როგორც ბროკერისთვის, ისე აღნიშნული სახელმწიფოსთვის.

ბროკერი უფლებამოსილია კლიენტის თხოვნით განახორციელოს ფულადი სახსრების გატანა უფრო მოკლე ვადაში ტექნიკური და ოპერაციული შესაძლებლობის არსებობის შემთხვევაში.

4.3.2.6. განცხადების მიღებისას ბროკერი ამცირებს კლიენტის აქტივებს, კლიენტის შესაბამის საბალანსო ანგარიშზე, განცხადებაში მითითებული თანხის ოდენობით, შესაბამის ვალუტაში.

4.3.2.7. ბროკერი ახორციელებს კლიენტის ფულადი სახსრების გატანას კლიენტის ყველა ვალდებულების გათვალისწინებით, რომელთა შესრულების ვადა დადგება მომავალში, მათ შორის ვალდებულებები გარიგებებზე, საკომისიოებზე, საკლირინგო ანგარიშსწორებაზე და სხვა გადახდებზე.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას ფულადი სახსრების გატანაზე, თუ დავალების შესრულება:

- a) გამოიწვევს რეგლამენტით, ხელშეკრულებით ან შესაბამისი მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების დარღვევას;
- b) შექმნის კლიენტისთვის არაუზრუნველყოფილი პოზიციის წარმოშობისა და/ან ზრდის რისკს;
- c) ეწინააღმდეგება AML/KYC მოთხოვნებს ან სანქციურ რეჟიმებს.

4.3.3. ოპერაციები, რომლებსაც ბროკერი ახორციელებს კლიენტის განცხადების გარეშე

თუ წინამდებარე რეგლამენტით სხვა რამ პირდაპირ არ არის გათვალისწინებული, ბროკერი უფლებამოსილია კლიენტის ცალკეული განცხადების გარეშე (უაქცეპტო წესით) კლიენტის საბალანსო ანგარიშებზე განახორციელოს შემდეგი ოპერაციები:

- a) კლიენტის ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციის შედეგად მიღებული ფულადი სახსრების ჩარიცხვა;
- b) ფულადი სახსრების ჩარიცხვა დივიდენდების, კუპონების, კუპონური შემოსავლის და კლიენტის ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული სხვა გადახდებისა და განაწილებების სახით;
- c) ფულადი სახსრების ჩარიცხვა ან ჩამოჭრა საკლირინგო ორგანიზაციების საკლირინგო ანგარიშსწორების ფარგლებში;
- d) პროცენტების ჩარიცხვა ან ჩამოჭრა ფასიანი ქაღალდების სესხის ხელშეკრულებებით დაკავშირებული დარიცხვებით;
- e) ფულადი სახსრების ჩამოჭრა კლიენტის მიერ შეძენილი ფინანსური ინსტრუმენტების ანგარიშსწორებისთვის;
- f) ბროკერის საკომისიოს ჩამოჭრა გაწეული მომსახურებისთვის;
- g) თანხების ჩამოჭრა ბროკერის მიერ გაწეული და კლიენტის მიერ ასანაზღაურებელი ხარჯების კომპენსაციისთვის;
- h) ფულადი სახსრების ჩამოჭრა სახელმწიფო ორგანოების გადაწყვეტილებების საფუძველზე;
- i) ფულადი სახსრების გადატანა კლიენტის საბალანსო ანგარიშებს შორის კლიენტის ვალდებულებების შესასრულებლად;
- j) საკომისიოების, ანაზღაურებების, მოსაკრებლების და ჯარიმების თანხების ჩამოჭრა ვაჭრობის წესების, კლირინგის წესებისა და წინამდებარე რეგლამენტის შესაბამისად.

4.3.4. ფასიანი ქაღალდების ჩარიცხვა/ჩამოჭრა

4.3.4.1. ფასიანი ქაღალდების ჩარიცხვისას საბროკერო ანგარიშზე კლიენტი ვალდებულია პირადი კაბინეტის მეშვეობით ან შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული სხვა მეთოდით წარადგინოს დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებს მათი შეძენის თარიღსა და შეძენის ფასს, ბროკერისთვის მისაღები ფორმატითა და შინაარსით.

თუ დოკუმენტები შედგენილია ქართული, ინგლისური ან რუსული ენების გარდა სხვა ენაზე, დოკუმენტებს უნდა დაერთოს თარგმანი ერთ-ერთ აღნიშნულ ენაზე.

დოკუმენტები უნდა იყოს წარმოდგენილი ისეთი ხარისხით, ფორმით და სრულყოფილებით, რომელიც უზრუნველყოფს მათ იდენტიფიცირებას, წაკითხვასა და დამუშავებას. ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას იმ დოკუმენტების მიღებაზე, რომლებიც არ იძლევა მონაცემთა ერთმნიშვნელოვანი იდენტიფიკაციის ან დამუშავების შესაძლებლობას.

ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს დამატებითი დოკუმენტები და ინფორმაცია, მათ შორის ფასიანი ქაღალდების წარმომავლობის წყაროს დადასტურება, გარიგების დოკუმენტები, ნომინალური მფლობელის ან კასტოდიანის დოკუმენტები, თუ ეს საჭიროა AML/KYC მოთხოვნების, სანქციათა სკრინინგის ან სხვა მარეგულირებელი და შიდა კონტროლის პროცედურების ფარგლებში.

4.3.4.2. ფასიანი ქაღალდების შეძენის ფასი შიდა აღრიცხვის მიზნებისთვის განისაზღვრება კლიენტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტების საფუძველზე.

თუ დოკუმენტები არ არის წარმოდგენილი, კლიენტი აღიარებს და ეთანხმება, რომ ბროკერი ასეთ ფასიან ქაღალდებს აღრიცხავს შეძენის განუსაზღვრელი ფასით, ხოლო საგადასახადო ვალდებულებების გაანგარიშებასა და დამადასტურებელი დოკუმენტების არქონით გამოწვეულ ნებისმიერ სხვა ფინანსურ, მარეგულირებელ და სამართლებრივ შედეგებზე პასუხისმგებლობას კლიენტი იღებს საკუთარ თავზე.

4.3.4.3. ბროკერი კლიენტის მიერ ფასიანი ქაღალდების შეძენის თარიღისა და ფასის დასადასტურებლად წარმოდგენილ დოკუმენტებს ამუშავებს მათი წარდგენის დღიდან 10 (ათი) სამუშაო დღის განმავლობაში.

თუ ფასიანი ქაღალდების გაყიდვის მომენტისთვის ან სხვა ქმედების შესრულებისას, როდესაც საჭიროა შეძენის ფასის მითითება, კლიენტმა დოკუმენტები სრულად არ წარმოადგინა, ბროკერი უფლებამოსილია ფასიანი ქაღალდები აღრიცხოს შეძენის განუსაზღვრელი ფასით.

4.3.4.4. ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას კლიენტის საბროკერო ანგარიშზე ფასიანი ქაღალდების ჩარიცხვაზე, თუ:

- a) შეუძლებელია ფასიანი ქაღალდების კლიენტისთვის კუთვნილების ერთმნიშვნელოვანი დადასტურება
- b) ფასიანი ქაღალდები დაკავშირებულია სანქციებთან, შეზღუდულია ბრუნვაში, ან მათზე ვრცელდება გადაცემის/ანგარიშსწორების სამართლებრივი შეზღუდვები;
- c) ფასიანი ქაღალდები გადაცემულია მესამე პირისგან კანონიერი დასაბუთების ან დამადასტურებელი დოკუმენტების გარეშე;

- d) არსებობს საექვო ოპერაციის ნიშნები AML/KYC მოთხოვნების ფარგლებში და/ან ვერ ხერხდება ოპერაციის ეკონომიკური არსის, წარმომავლობის ან კონტრაგენტების სათანადო დადასტურება;
- e) ფასიანი ქაღალდების ფორმატი, სტრუქტურა ან ინფრასტრუქტურული მახასიათებლები არ იძლევა მათი აღრიცხვის შესაძლებლობას ზემდგომ ბროკერთან, დეპოზიტართან ან საკლირინგო ორგანიზაციასთან.

4.3.4.5. ფასიანი ქაღალდების ჩარიცხვის შემდეგ კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე ბროკერი უგზავნის კლიენტს შეტყობინებას შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული გზით.

4.3.4.6. გარიგებებით ფასიანი ქაღალდების ჩამოჭრა და ჩარიცხვა, მათ შორის პირობითი ბრძანებების საფუძველზე დადებული გარიგებებით, ხორციელდება ოპერაციების შესრულების ანგარიშგებების საფუძველზე, რომლებიც მიწოდებულია ბროკერის, ზემდგომი ბროკერის, კასტოდიანის, ნომინალური მფლობელის, ვაჭრობის ორგანიზატორის და/ან საკლირინგო ორგანიზაციის მიერ, ასევე შესაბამისი ანგარიშსწორებისა და დეპოზიტარული აღრიცხვის ჩანაწერების შესაბამისად.

4.3.4.7. ბროკერი კლიენტის განკარგულებით ახორციელებს კლიენტის ფასიანი ქაღალდების გადატანას სხვა დეპოზიტართან ან კასტოდიანთან არაუგვიანეს 3 სამუშაო დღის ვადაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის ბრძანება №48/04 „დემატერიალიზებული ფასიანი ქაღალდების აღრიცხვის და ანგარიშების წარმოების წესის დამტკიცების შესახებ“ შესაბამისად, თუ:

- კლიენტთან სხვა ვადა არ არის შეთანხმებული, ან
- ნომინალური მფლობელის, დეპოზიტარის ან კასტოდიანის წესები (როგორც გამგზავნი, ისე მიმღები მხარე)

არ მოითხოვს უფრო ხანგრძლივ ვადას.

4.3.4.8. ბროკერი პასუხისმგებელია კლიენტის განკარგულების დროულად და სწორად გადაგზავნაზე შესაბამის ორგანიზაციებში, თუმცა არ აგებს პასუხს გადატანის შესრულების ვადაზე და შესრულების პროცედურებზე რომლებიც დამოკიდებულია მესამე პირების მოქმედებაზე, ინფრასტრუქტურულ პროცესებზე ან შიდა პროცედურებზე (დეპოზიტარები, კასტოდიანები, ნომინალური მფლობელები).

4.3.5. კლიენტის საბროკერო ანგარიშებზე ფასიანი ქაღალდებთან დაკავშირებული ყველა ოპერაცია ხორციელდება წინამდებარე რეგლამენტის, ბროკერის შიდა დოკუმენტების, ვაჭრობის ორგანიზატორების, კასტოდიანების, საკლირინგო ორგანიზაციების წესებისა და შესაბამისი მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

4.4. უფლებამოსილი პირები

4.4.1. წარმომადგენლის დანიშვნის შემთხვევაში კლიენტი ვალდებულია ბროკერს წარუდგინოს:

- a) მინდობილობა, რომელიც შედგენილია საქართველოს კანონმდებლობის ან მინდობილობის გაცემის ქვეყნის შესაბამისი მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად; და
- b) წარმომადგენლის კითხვარი, შევსებული დადგენილი ფორმით და იმ მოცულობით, რომელიც საჭიროა იდენტიფიკაციის, KYC და AML/CTF პროცედურების ჩასატარებლად.

თუ წარმომადგენლის უფლებამოსილება ეფუძნება კანონს (იურიდიული პირის დირექტორი, არასრულწლოვნის კანონიერი წარმომადგენელი), მინდობილობა არ მოითხოვება, დამადასტურებელი დოკუმენტების სათანადო წარმოდგენის შემთხვევაში.

- 4.4.2. წარმომადგენელი უფლებამოსილია კლიენტის სახელით წარადგინოს შეტყობინებები და განახორციელოს სხვა ქმედებები იმ უფლებამოსილებათა ფარგლებში, რომლებიც მითითებულია მინდობილობაში ან დოკუმენტებში, რომლებიც ადასტურებს მის სტატუსს და უფლებამოსილების ფარგლებს.

ბროკერი უფლებამოსილია შეზღუდოს წარმომადგენლისთვის ხელმისაწვდომი ოპერაციების ჩამონათვალი კანონმდებლობის, AML/CTF მოთხოვნების, სანქციური რეჟიმებისა და ბროკერის შიდა კონტროლის პროცედურების დაცვის მიზნით.

- 4.4.3. ბროკერი ღებულობს მინდობილობებს, რომლებიც შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობას ან უცხო სახელმწიფოს შესაბამის მოქმედ კანონმდებლობას. ამასთან, ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს მინდობილობის შედგენა რეგლამენტის №18 დანართით გათვალისწინებული ფორმით, თუ აღნიშნული ფორმა აუცილებელია ბროკერის შიდა პროცედურების, სისტემების და იდენტიფიკაციის მექანიზმების სწორად გამოყენებისთვის.

ბროკერი უფლებამოსილია არ მიიღოს მინდობილობა, თუ:

- a) ჩნდება ეჭვი მინდობილობის ავთენტურობაზე ან ხელმოწერის ნამდვილობაზე;
- b) მინდობილობა შეიცავს შეცდომებს, არასრულ მონაცემებს ან სხვა არსებით ხარვეზებს;
- c) მინდობილობა ეწინააღმდეგება AML/CTF მოთხოვნებს ან სანქციათა შეზღუდვებს;
- d) მინდობილობა არ იძლევა წარმომადგენლის უფლებამოსილებათა მოცულობის, ვადის ან მოქმედების სფეროს ერთმნიშვნელოვნად განსაზღვრის შესაძლებლობას.

- 4.4.4. მინდობილობის გაუქმების ან მისი მოქმედების შეწყვეტის შემთხვევაში, საქართველოს კანონმდებლობით ან მინდობილობის გაცემის ქვეყნის შესაბამისი მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული საფუძვლებით, კლიენტი ან წარმომადგენელი ვალდებულია აცნობოს ბროკერს მინდობილობის შეწყვეტა წარმომადგენლის უფლებამოსილების შეწყვეტის განცხადების წარდგენით.

განცხადება ითვლება მიღებულად ბროკერის მიერ მისი მიღებიდან მომდევნო სამუშაო დღეს, პირადი კაბინეტის, ელექტრონული ფოსტის, ჩატის მეშვეობით ან პირადად ბროკერის ოფისში.

განცხადების მიღებამდე ბროკერი უფლებამოსილია დაეყრდნოს ადრე წარმოდგენილ მინდობილობას.

- 4.4.4.1. ფიზიკური პირის მიერ გაცემული მინდობილობა უნდა იყოს ნოტარიულად დამოწმებული, თუ საქართველოს კანონმდებლობა სხვა წესს არ ითვალისწინებს.

თუ მინდობილობა გაცემულია სხვა ქვეყანაში, მინდობილობა უნდა იყოს:

- a) ნოტარიულად დამოწმებული;
- b) აპოსტილით დამოწმებული ან ლეგალიზებული;

თუ საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები სხვა რამეს არ ითვალისწინებს.

ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს ნოტარიულად დამოწმებული მინდობილობა, მაშინაც კი, თუ მინდობილობა შედგენილია ბროკერის ოფისში, თუ ეს აუცილებელია AML/CTF მიზნებისთვის.

- 4.4.4.2. იურიდიული პირის მინდობილობა შეიძლება შედგეს მარტივი წერილობითი ფორმით და დამოწმდეს ხელმძღვანელის ხელმოწერით და იურიდიული პირის ბეჭდით (თუ ბეჭედი გამოიყენება).

ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებს ხელმომწერის უფლებამოსილებას, ასევე მოითხოვოს კლიენტის სადამფუძნებლო დოკუმენტები.

- 4.4.4.3. ბროკერი ახორციელებს კლიენტის წარმომადგენლის იდენტიფიკაციასა და შემოწმებას AML/CTF პოლიტიკით გათვალისწინებული მოცულობით, მათ შორის:

- a) იდენტიფიკაცია და ვერიფიკაცია;
- b) სანქცირებულ პირთა სიებშიშემოწმება;
- c) PEP სტატუსის შემოწმება;
- d) უფლებამოსილების წყაროს და დოკუმენტური საფუძვლის შემოწმება;
- e) რეზიდენტობის ქვეყნის და შესაბამისი რისკ-ფაქტორების შეფასება.

ბროკერი უფლებამოსილია შეაჩეროს წარმომადგენლის ქმედებები ან უარი თქვას მომსახურებაზე ყველა საჭირო დოკუმენტის და ინფორმაციის მიღებამდე.

- 4.4.4.4. თუ მიღებულია ინფორმაცია წარმომადგენლების შემადგენლობის ცვლილების, მათი უფლებამოსილების შეზღუდვის, კლიენტის კორპორაციული სტრუქტურის ცვლილების ან სხვა მონაცემების ცვლილების შესახებ, რომლებიც გავლენას ახდენს წარმომადგენლის ქმედუნარიანობაზე,

ბროკერი უფლებამოსილია შეაჩეროს წარმომადგენლის დავალებების შესრულება ინფორმაციის დადასტურებამდე და განახლებული დოკუმენტების წარმოდგენამდე.

4.4.4.5. თუ ერთი და იგივე პირი დანიშნულია რამდენიმე კლიენტის წარმომადგენლად, წარმომადგენლის კითხვარი წარდგინდება ერთჯერადად.

წარმომადგენლის კითხვარის ცვლილებები ვრცელდება ყველა კლიენტზე ბროკერის მიერ შემოწმებისა და დადასტურების შემდეგ.

4.5. მომსახურების პარამეტრების ცვლილება

4.5.1. კლიენტი უფლებამოსილია შეცვალოს სატარიფო გეგმა, აირჩიოს დამატებითი მომსახურებები ან უარი თქვას ცალკეულ მომსახურებებზე პირადი კაბინეტის მეშვეობით შესაბამისი ოფციების არჩევით.

სატარიფო გეგმის ან მომსახურების პირობების ცვლილება შესაძლებელია მხოლოდ იმ მომსახურებებთან მიმართებით, რომლებიც კლიენტისთვის ხელმისაწვდომია კლიენტის კატეგორიის, კლიენტის რისკის კატეგორიის, პორტფელის რისკ-ჯგუფის და ბროკერის მიერ დადგენილი შეზღუდვების შესაბამისად.

4.5.2. ბროკერი ახორციელებს მომსახურების პარამეტრების ცვლილებას კლიენტის მოთხოვნის საფუძველზე, შემდეგი გარემოებების გათვალისწინებით:

- a) კლიენტის კატეგორია (მათ შორის ინფორმირებული ინვესტორის სტატუსი);
- b) კლიენტის რისკის კატეგორია;
- c) კლიენტის მომზადების დონე და ტესტირების შედეგები (თუ გამოიყენება);
- d) პორტფელის რისკ-ჯგუფი;
- e) საქართველოს კანონმდებლობის, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების და ბროკერის შიდა დოკუმენტების მოთხოვნები;
- f) AML/CTF შემოწმების შედეგები და რისკზე დაფუძნებული შეფასება;
- g) ბროკერის წინაშე კლიენტის დაუფარავი ვალდებულებების, მათ შორის საკომისიოების, საკლირინგო დარიცხვების და სხვა გადასახდელების არარსებობა.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას კლიენტის სატარიფო გეგმის შეცვლაზე, მომსახურების პირობების შეცვლაზე ან დამატებითი მომსახურებების მიწოდებაზე მიზეზის განმარტების გარეშე, თუ ეს აუცილებელია რისკების მართვის, შესაბამისობის ან ოპერაციული შესაძლებლობების გათვალისწინებით. ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს კლიენტისგან დამატებითი ინფორმაცია ან დოკუმენტები, მათ შორის განმეორებითი ტესტირების, განმეორებითი იდენტიფიკაციის ან KYC განახლების გავლა.

4.5.3. სატარიფო გეგმის და სხვა მომსახურების პარამეტრების ცვლილებები ძალაში შედის:

- a) არაუგვიანეს 3 კალენდარული დღის ვადაში კლიენტის მიერ პირადი კაბინეტით მოთხოვნის წარდგენიდან, თუ:
- არ არსებობს არაუზრუნველყოფილი პოზიციები,
 - არ არსებობს დავალიანება ბროკერის წინაშე,
 - არ არის საჭირო დამატებითი KYC/AML შემოწმება ან AML/CTF გამდიერებული შემოწმება.
- b) სხვა ვადაში, თუ:
- საჭიროა ბროკერის დამატებითი შემოწმება ან ინფრასტრუქტურული მხარეების თანხმობა;
 - ცვლილებები ეხება მომსახურებებს, რომლებიც მოითხოვს ტესტირებას ან რისკ-პროფილის განახლებას;
 - გამოიყენება სანქციური ან AML მოთხოვნები, ან არსებობს შესაბამისობის რისკი;
 - ცვლილებები მოითხოვს პორტფელის სტრუქტურის, საბალანსო ანგარიშების ან რისკ-ლიმიტების განახლებას.

ბროკერი კლიენტს აცნობებს ცვლილებების ძალაში შესვლას პირადი კაბინეტის, ჩატის ან ელექტრონული წერილის მეშვეობით.

მუხლი 5. სავაჭრო ოპერაციები

5.1. ზოგადი დებულებები

5.1.1. სავაჭრო ოპერაციების განხორციელების საერთო წესი

მხარეებს შორის ურთიერთობები ბრძანება / დავალებების წარდგენისა და შესრულებისას, აგრეთვე გარიგებებიდან წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულებისას რეგულირდება წინამდებარე რეგლამენტით, შესაბამისი ვაჭრობის ორგანიზატორების ვაჭრობის წესებით, საკლირინგო ორგანიზაციების წესებით, ასევე ბროკერის შიდა დოკუმენტებით, მათ შორის კლიენტთა ბრძანებების საუკეთესო შესრულების პოლიტიკით (Best Execution Policy).

კლიენტი ვალდებულია დამოუკიდებლად გაეცნოს აღნიშნულ დოკუმენტებს, რომლებიც განთავსებულია შესაბამისი ბირჟების/საკლირინგო ორგანიზაციების ვებგვერდებზე და ბროკერის ვებგვერდზე. წესებთან გაცნობასა და მათი დაუცველობასთან დაკავშირებულ რისკებს კლიენტი იღებს საკუთარ თავზე.

5.1.2. ბრძანება / დავალებების მიღების პირობები

ბროკერი იღებს და ასრულებს ბრძანება / დავალებებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი იცავს:

- წინამდებარე რეგლამენტით დადგენილ შეზღუდვებსა და პროცედურებს;
- შესაბამისი ბირჟის ან არასაბირჟო სავაჭრო პლატფორმის ვაჭრობის წესებს
- საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს;

- ტესტირების მოთხოვნებს (თუ გამოიყენება);
- რისკების მართვის სისტემის პარამეტრებს, მათ შორის მარჟინალური უზრუნველყოფის, მარჟის მოთხოვნების, საწყისი/ვარიაციული მარჟის და პოზიციების ლიმიტების მოთხოვნებს.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას ბრძანება / დავალების მიღებაზე და/ან შესრულებაზე, მათ შორის პირობითი (სტოპ-) ბრძანებების შემთხვევაში, თუ:

- შესრულება იწვევს ბირჟის ან საკლირინგო ორგანიზაციის წესების დარღვევას;
- შესრულება ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას ან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს;
- კლიენტმა არ გაიარა ტესტირება (თუ გამოიყენება) ან არ დაადასტურა რისკების ცოდნა შესაბამის რისკების დეკლარაციებთან გაცნობით, რომლებიც წარმოადგენს წინამდებარე რეგლამენტის დანართებს;
- არსებობს ეჭვი იმ პირის უფლებამოსილებაში, რომელმაც ბრძანება / დავალება წარადგინა;
- ბრძანება / დავალება არღვევს რისკების მართვის სისტემის პარამეტრებს, მარჟინალური უზრუნველყოფის მოთხოვნებს ან წარმოშობს/ზრდის არაუზრუნველყოფილ პოზიციას;
- შესრულება შეუძლებელია სანქციური შეზღუდვების, AML/KYC (KYC/AML) შემოწმებების ან ინფრასტრუქტურული შეზღუდვების გამო;
- ბრძანება / დავალება წარდგენილია პროცედურების დარღვევით ან შეიცავს არაერთმნიშვნელოვან პირობებს/ინსტრუქციებს;
- ბროკერმა დროებით შეზღუდა ბრძანება / დავალებების მიღება გარკვეულ ბაზრებზე ან ინსტრუმენტებზე (შეტყობინება ქვეყნდება პირად კაბინეტში ან ბროკერის ვებგვერდზე);
- ინსტრუმენტზე გამოცხადებულია კორპორაციული მოვლენა;
- კლიენტსა და ბროკერს შორის არსებობს სასამართლო დავა;
- სხვა შემთხვევებში, რომლებიც გათვალისწინებულია წინამდებარე რეგლამენტით.

ზემოაღნიშნული მიზეზების არსებობის შემთხვევაში ბროკერი უფლებამოსილია გააუქმოს კლიენტის აქტიური განაცხადები/ორდერები.

5.1.3. დავალებების და განაცხადების სახეები

კლიენტს უფლება აქვს წარადგინოს ნებისმიერი სახის ბრძანება / დავალება, რომელიც:

- ბროკერის მიერ ერთმნიშვნელოვნად ინტერპრეტირებადია;
- დაშვებულია სავაჭრო სისტემით, ვაჭრობის ორგანიზატორისა და/ან ზემდგომი ბროკერის მიერ;
- თავსებადია ფინანსურ ინსტრუმენტთან, სავაჭრო რეჟიმთან და ანგარიშსწორების/კლირინგის წესებთან;
- დაშვებულია წინამდებარე რეგლამენტით.

თუ ბრძანება / დავალება შეიცავს ორაზროვან პირობებს, შედეგებზე პასუხისმგებლობას კლიენტი იღებს საკუთარ თავზე.

თუ ბრძანება / დავალებაში არ არის მითითებული მისი ტიპი, ბროკერი განიხილავს მას როგორც ლიმიტურ განაცხადს (რომელიც მოქმედებს გაუქმებამდე ან მიმდინარე სავაჭრო დღის დასრულებამდე - ვაჭრობის ორგანიზატორის წესების შესაბამისად).

ბროკერი უფლებამოსილია შეზღუდოს კლიენტისთვის ხელმისაწვდომი დავალებების ტიპების სპექტრი, მათ შორის Stop, Stop-Limit და Trailing Stop.

5.1.4. დავალების შინაარსი

დავალება უნდა შეიცავდეს:

1. ოპერაციის სახეს: ყიდვა / გაყიდვა / გახსნა / დახურვა / short / პოზიციის დახურვა / სესხი / სხვა;
2. ინსტრუმენტის სახეს: აქცია, ობლიგაცია, ფიუჩერსი, ოფციონი, ETP/ETF, სტრუქტურირებული პროდუქტი, სავალუტო წყვილი.
3. ინსტრუმენტის იდენტიფიკაციას: ISIN, ტიკერი, ბირჟის/პლატფორმის კოდი.
4. რაოდენობას ან მისი განსაზღვრის პირობებს;
5. ბრძანება (განაცხადის) ტიპს:
 - o საბაზრო (Market)
 - o ლიმიტური (Limit)
 - o საბაზრო სტოპი (Stop Market)
 - o ლიმიტური სტოპი (Stop Limit)
 - o მცოცავი სტოპი (Trailing Stop)
6. შესრულების ფასს (ლიმიტური და ლიმიტური სტოპის განაცხადის ტიპისათვის).
7. სტოპ-ფასს (საბაზრო სტოპისა და ლიმიტური სტოპის განაცხადის ტიპისათვის).
8. განაცხადის მოქმედების ვადას (Day - მიმდინარე სავაჭრო დღის ფარგლებში, GTC/Good Till Cancelled - კლიენტის მიერ გაუქმებამდე, IOC/Immediate or Cancel - დაუყოვნებლივ შესრულება ან გაუქმება, FOK/Fill Or Kill - სრულად შესრულება ან გაუქმება და სხვა, შესაბამისი ბაზრის წესების მიხედვით);
9. ანგარიშსწორების ვალუტას და შესრულების ანგარიშს (თუ გამოიყენება);
10. კლიენტის პორტფელის ნომერს;
11. დამატებით პირობებს თუ გამოიყენება.

ბროკერი უფლებამოსილია არ მიიღოს ბრძანება / დავალება არსებითი ინფორმაციის არარსებობის შემთხვევაში.

- 5.1.5. თუ კონკრეტული ბირჟის წესები ითვალისწინებს სხვადასხვა სავაჭრო სესიას (pre-market, regular session, after-hours) განაცხადების წარდგენის განსხვავებულ წესებს, კლიენტი თითოეული სესიისთვის წარადგენს ცალკე ბრძანება / დავალებას.

ასეთი ბრძანება მოქმედებს მხოლოდ შესაბამისი სესიის ფარგლებში მის სრულ შესრულებამდე ან სესიის დასრულებამდე.

5.1.6. კლიენტს უფლება აქვს გააუქმოს ადრე წარდგენილი ბრძანება / დავალება მის სრულ შესრულებამდე.

თუ ბრძანება ნაწილობრივ შესრულებულია, გაუქმებას ექვემდებარება მხოლოდ შეუსრულებელი ნაწილი.

გაუქმება ხორციელდება ბრძანება / დავალების გაუქმების შეტყობინების წარდგენით (დანართი №17), თუ განაცხადის წარდგენის მეთოდი სხვას არ ითვალისწინებს (მაგალითად, სსს-ის ან პირადი კაბინეტის მეშვეობით).

5.1.7. რეპო გარიგებები

ბროკერი რეპო გარიგებებზე მომსახურებას ახორციელებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული ფუნქციონალი ხელმისაწვდომია ზემდგომი ბროკერის ან შესაბამისი ვაჭრობის ორგანიზატორის ინფრასტრუქტურაში.

რეპო გარიგების დადება შესაძლებელია მხოლოდ:

- კლიენტის ადრესატთან ბრძანება / დავალების საფუძველზე;
- პირობებისა და კონტრაგენტის წინასწარი შეთანხმებით;
- ფასიანი ქაღალდებზე, რომლებიც წარმოადგენს გარიგების საგანს, არ უნდა ვრცელდებოდეს კორპორაციული ან ტექნიკური შეზღუდვები.

ბროკერი უფლებამოსილია არ მიიღოს რეპო გარიგებაზე ბრძანება / დავალება, თუ:

- ინსტრუმენტზე შემოღებულია სპეციალური შეზღუდვის რეჟიმი;
- ემიტენტი ახორციელებს გამოსყიდვას / კორპორაციულ მოქმედებას;
- ფასიანი ქაღალდები იმყოფება შენახვის სისტემებს შორის გადატანის პროცესში;
- ზემდგომ ბროკერთან არ არსებობს გარიგება შესრულების ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობა.

5.1.8. ბრძანება / დავალების ფორმები

ბრძანება / დავალების ფორმები მოცემულია რეგლამენტის №2 დანართში.

5.1.9. ბრძანება / დავალების წარდგენის მეთოდები

კლიენტი ბრძანება / დავალებებს წარადგენს შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული მეთოდებით:

- კლიენტის პირადი კაბინეტის მეშვეობით;
- სავაჭრო სისტემის მეშვეობით;
- სავაჭრო სისტემის API-ის მეშვეობით (თუ კლიენტისთვის ხელმისაწვდომია);
- ტელეფონით, ბროკერის სამუშაო დღის განმავლობაში, მხოლოდ კლიენტის ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრიდან, იდენტიფიკაციის გავლის შემდეგ.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას იმ ბრძანება / დავალებების მიღებაზე, რომლებიც წარდგენილია არასათანადო არხებით ან კლიენტის იდენტიფიკაციის გარეშე.

სავაჭრო სისტემის მუშაობით წარდგენილი ბრძანება / დავალებები შეიძლება შეიცავდეს შესრულების დამატებით პირობებს (stop-trigger, trailing-parameters და სხვა), თუ ასეთი ფუნქციონალი გათვალისწინებულია სსს-ის და/ან ზემდგომი ბროკერის ინფრასტრუქტურით.

ბროკერი უფლებამოსილია:

- შეზღუდოს ცალკეული ბაზრების ან ინსტრუმენტებისათვის ხელმისაწვდომი ორდერების ტიპები;
- მაღალი ვოლატილობის ან ტექნიკური რისკების პირობებში გამორთოს განაცხადების გარკვეული სახეები;
- დროებით შეზღუდოს Stop-Market, Stop-Limit ან Trailing-Stop ორდერების გამოყენება.

კლიენტი ვალდებულია წინასწარ გაეცნოს სავაჭრო პლატფორმის ფუნქციონალს, მათ შორის სტოპ-ორდერების ქცევას სხვადასხვა სავაჭრო სესიაზე (regular / extended).

თუ კლიენტს არ ესმის კონკრეტული ტიპის ორდერების შესრულების ლოგიკა, იგი ვალდებულია თავი შეიკავოს ასეთი ბრძანება / დავალებების წარდგენისგან, ვიდრე ბროკერისგან არ მიიღებს განმარტებას.

5.1.10. ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლების გადაცემა

თუ ბრძანება / დავალებაში, ბირჟის პირობებში ან არასაბირჟო ხელშეკრულებაში პირდაპირ სხვა რამ არ არის მითითებული:

- ფასიანი ქაღალდებით გარიგებების დადებისას ბროკერი მოქმედებს შემოსავლის გადაცემის პირობებით (dividend/interest pass-through);
- გამოწვევას იმ შემთხვევები, როდესაც ბაზრის წესებით გარიგების ფასი ავტომატურად ითვალისწინებს დაგროვილ შემოსავალს (მაგალითად, ობლიგაციები დარიცხული საპროცენტო შემოსავლით).

5.1.11. ბროკერის მიერ ბრძანება / დავალების მიღების მომენტი

ბრძანება / დავალება ითვლება ბროკერის მიერ მიღებულად იმ მომენტიდან, როდესაც იგი ფიქსირდება შემომავალი ბრძანება / დავალებების ან უარყოფილი ბრძანება / დავალებების ჟურნალში, რომელიც წარმოებს ბროკერის შიდა აღრიცხვის სისტემაში.

დროის ფიქსაცია ხორციელდება ავტომატურად სავაჭრო სისტემის, პირადი კაბინეტის ან ბრძანება / დავალებების რეგისტრაციის შიდა სისტემების მეშვეობით. კლიენტს უფლება აქვს მოითხოვოს ბრძანება / დავალების მიღების დროის დადასტურება შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული ნებისმიერი მეთოდით.

5.1.12. ბრძანება / დავალებები იმ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ხელმისაწვდომია მხოლოდ ინფორმირებული ინვესტორებისთვის

ბროკერი იღებს და ასრულებს ბრძანება / დავალებებს იმ ინსტრუმენტებზე, რომელთა მიმართ წვდომა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მინიჭებული აქვს მხოლოდ ინფორმირებულ ინვესტორებს, იმ პირობით, რომ კლიენტი:

- ფლობს ინფორმირებული ინვესტორის მოქმედ სტატუსს;
- გაიარა დადგენილი ტესტირება (თუ გამოიყენება);
- აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს და ბროკერის შიდა პროცედურებს.

თუ კლიენტს არ გააჩნია ინფორმირებული ინვესტორის სტატუსი, ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას ბრძანება / დავალების მიღებაზე მიზეზის განმარტების გარეშე.

5.1.13. ბრძანება / დავალების მოქმედების ვადა

თუ ბრძანება / დავალებაში მოქმედების ვადა მითითებული არ არის, გამოიყენება ნაგულისხმევი წესი:

ბრძანება / დავალება მოქმედებს მიმდინარე სავაჭრო დღის დასრულებამდე (Day Order).

კლიენტის მიერ სხვა მოქმედების ვადის მითითება (მაგალითად, რამდენიმე დღით ან გარკვეული მოვლენის დადგომამდე) დასაშვებია მხოლოდ ბროკერთან წინასწარი შეთანხმების შემთხვევაში.

თუ მოქმედების ვადა შეთანხმებული არ არის, ბროკერი უფლებამოსილია:

- უარი თქვას ბრძანება / დავალების მიღებაზე; ან
- განიხილოს იგი როგორც Day Order.

5.1.14. ბრძანება / დავალებების შესრულების რიგითობა

ყველა მიღებული ბრძანება / დავალება სრულდება მათი მიღების ქრონოლოგიური რიგითობის მიხედვით („time priority“), თუ კონკრეტული სავაჭრო პლატფორმის წესებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

5.1.15. ბრძანება / დავალებების შესრულება

5.1.15.1. ბრძანება / დავალება ითვლება სრულად შესრულებულად, როდესაც ბროკერმა:

- გააფორმა ერთი ან რამდენიმე გარიგება, რომლებიც სრულად აკმაყოფილებს კლიენტის პირობებს რაოდენობისა და ფასის მიხედვით;
- გადასცა ყველა ანგარიშსწორება საკლირინგო სისტემაში.

გამონაკლისს წარმოადგენს პირობითი ბრძანება / დავალებები (stop, stop-limit, trailing), რომლებიც შეიძლება შესრულდეს რამდენჯერმე სხვადასხვა გააქტიურებული პირობების ფარგლებში.

5.1.15.2. ბრძანება / დავალება ითვლება ნაწილობრივ შესრულებულად, თუ:

- იგი შესრულებულია არა სრულად;
- დარჩენილი ნაწილი შეწყვეტილია ან გაუქმებულია.

პირობითი ბრძანება / დავალებებისთვის დასაშვებია მრავალჯერადი ნაწილობრივი შესრულება მათი გააქტიურების მექანიზმის შესაბამისად.

ბროკერი უფლებამოსილია ნაწილობრივ შეასრულოს კლიენტის ბრძანება / დავალება, თუ ეს დაშვებულია სავაჭრო წესებით და ინსტრუმენტის ხასიათით.

ნაწილობრივი შესრულება არ ითვლება ბროკერის ვალდებულებების დარღვევად.

5.1.15.3. ბროკერი წვეტს ბრძანება / დავალების შესრულებას ერთ-ერთი შემდეგი მოვლენის დადგომისას:

- a) კლიენტის მიერ გაუქმება;
- b) მოქმედების ვადის გასვლა;
- c) სავაჭრო სესიის დასრულება ან კონკრეტული სავაჭრო რეჟიმის დახურვა, თუ ბრძანება / დავალება მხოლოდ ამისთვის იყო განკუთვნილი;
- d) ინსტრუმენტთან დაკავშირებული ტექნიკური ან კორპორაციული შეზღუდვები;
- e) რეგლამენტით ან ბროკერის შიდა შეზღუდვებით გათვალისწინებული პირობების დადგომა.

5.2. ბრძანება / დავალებების საუკეთესო შესრულების პრინციპი (Best Execution)

5.2.1. ეს ნაწილი განსაზღვრავს იმ სტანდარტებს, პროცედურებსა და კრიტერიუმებს, რომელთა საფუძველზეც შპს რიონი კაპიტალი (შემდგომ — „ბროკერი / კომპანია“) უზრუნველყოფს კლიენტთა ბრძანება / დავალებების საუკეთესო შესაძლო შესრულებას (Best Execution) საბროკერო მომსახურების გაწევისას. ბრძანება / დავალებების საუკეთესო შესრულების დეტალური წესები და პროცედურები განსაზღვრულია შპს „Rioni Capital საბროკერო კომპანიის კლიენტთა ბრძანება / დავალებების საუკეთესო შესრულების პოლიტიკაში“ (დანართი №14), რომელიც წარმოადგენს წინამდებარე რეგლამენტის განუყოფელ ნაწილს.

5.2.2. წინამდებარე პრინციპები ვრცელდება კლიენტთა ყველა ბრძანება / დავალებაზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც კლიენტმა პირდაპირ მიუთითა (პირადი კაბინეტის მეშვეობით), რომ სურს ბრძანება / დავალებების შესრულება მხოლოდ საკუთარი ინსტრუქციის შესაბამისად (Execution Only / Discretion Waiver).

5.2.3. Best Execution პოლიტიკის გამოყენება

ბროკერი ახორციელებს კლიენტთა ბრძანება / დავალებების მიღებას, გადაცემასა და შესრულებას საუკეთესო შესრულების პრინციპების შესაბამისად, რომლებიც დადგენილია:

- MiFID II (დირექტივა 2014/65/EU)
- ESMA-ის რეგლამენტებით (მათ შორის RTS 27/28);
- საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით;
- ბროკერის შიდა პროცედურებით.

Best Execution პოლიტიკას აქვს უპირატესი ძალა ბრძანება / დავალებების შესრულების წესთან დაკავშირებული ნებისმიერი ნორმის განმარტებისას.

5.2.4. Best Execution კრიტერიუმები

ბროკერი უზრუნველყოფს კლიენტისთვის საუკეთესო შესაძლო შედეგს შემდეგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით:

- ინსტრუმენტის ფასი;
- შესრულების ღირებულება (ხარჯები, საკომისიოები, პლატფორმების მოსაკრებლები);
- შესრულების სიჩქარე;
- შესრულებისა და ანგარიშსწორების ალბათობა;
- სავაჭრო პლატფორმის ლიკვიდობა და კონტრაგენტების ხელმისაწვდომობა;
- შესრულების გავლენა ბაზარზე;
- ინსტრუმენტის თავისებურებები;
- კლიენტის კატეგორია (საცალო კლიენტი, ინფორმირებული ინვესტორი, პროფესიონალი კლიენტი, კვალიფიციური კონტრაგენტი).

კრიტერიუმების პრიორიტეტულობა განისაზღვრება Best Execution პოლიტიკით და შეიძლება განსხვავდებოდეს კლიენტის კატეგორიის მიხედვით.

5.2.5. კლიენტის თანხმობა Best Execution პოლიტიკის გამოყენებაზე

ხელშეკრულების დადებით და წინამდებარე რეგლამენტის მიღებით კლიენტი ადასტურებს, რომ:

- გაეცნო Best Execution პოლიტიკას;
- ესმის მისი გამოყენების პრინციპები;
- ეთანხმება, რომ მისი ყველა ბრძანება / დავალება სრულდება აღნიშნული პოლიტიკის შესაბამისად.

5.2.6. კლიენტის თანხმობა სავაჭრო პლატფორმების გარეთ შესრულებაზე

კლიენტი თანხმდება, რომ მისი ბრძანება / დავალებები შეიძლება შესრულდეს:

- რეგულირებულ ბაზრებზე (Regulated Markets, RM);
- მრავალმხრივ სავაჭრო სისტემებში (MTF);
- ორგანიზებულ სავაჭრო სისტემებში (OTF);
- არასაბირჟო ბაზარზე (OTC);

- შიდა შესრულების რეჟიმში (Internalisation) — დანართი №23 „შიდა შესრულებისა და გარიგებების დამთხვევის წესებში“ გათვალისწინებულ შემთხვევებში და წესით.

ასეთი შესრულება ხორციელდება Best Execution პოლიტიკის მკაცრი დაცვით.

5.2.7. ბროკერი გადახედავს Best Execution პოლიტიკას არანაკლებ წელიწადში ერთხელ, აგრეთვე საბაზრო ინფრასტრუქტურის, შესრულების მექანიზმების, ტარიფების ან სხვა პირობების არსებითი ცვლილების შემთხვევაში.

5.2.8. პოლიტიკის განახლებული ვერსია ქვეყნდება ოფიციალურ ვებგვერდზე და კლიენტის პირად კაბინეტში და ძალაში შედის გამოქვეყნების მომენტიდან.

5.3. კორპორაციული ქმედებები, ოფერტები, buyback, განთავსებებში მონაწილეობა

5.3.1. კლიენტის მონაწილეობა ოფერტებსა / კორპორაციულ ქმედებებში

5.3.1.1. კლიენტს უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს ემიტენტის კორპორაციულ ქმედებებში, მათ შორის:

- გამოსყიდვის ოფერტა (tender offer),
- უკუგამოსყიდვა (buyback),
- უფლებების რეალიზაცია და გაყიდვა (rights issue),
- სავალდებულო კორპორაციული ქმედებები, რომელთათვის საჭიროა კლიენტის ნების გამოვლენა (mandatory corporate actions),
- ნებაყოფლობითი კორპორაციული ქმედებები.

მონაწილეობისათვის კლიენტი ბროკერს წარუდგენს განცხადებას (დანართი №17)ბროკერი უფლებამოსილია:

- მოითხოვოს დამატებითი დოკუმენტები, მათ შორის ინსტრუმენტის ფლობის დადასტურება, სახსრების წარმომადგენლობის დადასტურება, საგადასახადო რეზიდენტობის სტატუსის დადასტურება, W-8BEN / W-8IMY / W-9 ფორმები (თუ გამოიყენება);
- მოითხოვოს ცალკე მინდობილობა კლიენტის ინტერესების წარმომადგენლობისათვის, თუ კორპორაციული ქმედება მოითხოვს იურიდიულად მნიშვნელოვან წარმომადგენლობას სხვა იურისდიქციაში.

5.3.1.2. ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას განცხადების მიღებაზე, თუ:

- კორპორაციული ქმედების აგენტი არ არსებობს ან არ აქვს უცხოელ მონაწილეებთან მუშაობის უფლება;
- კორპორაციული ქმედება მიუწვდომელია ნომინალური მფლობელებისთვის;
- კლიენტის ინსტრუმენტები დაბლოკილია, გზაშია, მონაწილეობს სხვა ბრძანება / დავალებებში ან შეზღუდულია.

თუ კლიენტმა განცხადება წარადგინა აგენტის/ემიტენტის ოფიციალურ ბოლო ვადამდე **3 სამუშაო დღეზე** ნაკლებ დროში, ბროკერი არ აგებს პასუხს დავალების შესრულების შეუძლებლობაზე.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას განცხადების შესრულებაზე, თუ კლიენტის ანგარიშზე:

- არ არის საკმარისი ინსტრუმენტები (ოფერტაში ან corporate action-ში მონაწილეობისთვის);
- ინსტრუმენტები დაბლოკილია ან გზაშია;
- ინსტრუმენტები მონაწილეობს სხვა აქტიურ ბრძანება / დავალებებში.

5.3.2. განთავსებებში მონაწილეობა (primary placement / IPO / SPO / bonds)

5.3.2.1. კლიენტს უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს განთავსებებში შესაბამისი განცხადების წარდგენის შემთხვევაში (ფორმა — დანართი №17).

ბროკერი უფლებამოსილია მოითხოვოს:

- KYC-მონაცემების დამატება,
- სახსრების წარმომავლობის დადასტურება (მნიშვნელოვანი მოცულობის განაცხადებისთვის);
- ცალკე მინდობილობები;
- MiFID -ის სტანდარტების შესაბამისობის დოკუმენტები.

5.3.2.2. განაცხადების წარდგენის ვადები:

(a) ბირჟის/საკლირინგო სისტემის მეშვეობით განთავსება:

- წინასწარი ხელშეკრულების არსებობის შემთხვევაში — განაცხადების მიღების დასრულებამდე არაუგვიანეს 1 სავაჭრო დღისა;
- წინასწარი ხელშეკრულების გარეშე — ემიტენტის მიერ დადგენილ ვადაში.

(b) არასაბირჟო განთავსება:

- განაცხადების მიღების დასრულებამდე არაუგვიანეს მესამე სავაჭრო დღისა.

5.3.2.3. ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას განაცხადის შესრულებაზე, თუ:

- კლიენტმა იგი წარადგინა ვადის გასვლის შემდეგ;
- ანგარიშზე არ არის საკმარისი თავისუფალი სახსრები;
- არ არსებობს მონაწილეობის ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობა.

5.3.3. კლიენტის მონაწილეობის გაუქმება.

კლიენტს უფლება აქვს გააუქმოს ადრე წარდგენილი განცხადება, თუ:

- ეს დასაშვებია განთავსების/ოფერტის პირობებით;
- წინასწარი ხელშეკრულება არ ყოფილა დადებული.

გაუქმების მოთხოვნა უნდა წარედგინოს არაუგვიანეს ემიტენტის/აგენტის მიერ დადგენილ საბოლოო ვადამდე **3 სავაჭრო დღით** ადრე.

ვადის დარღვევის შემთხვევაში ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას გაუქმებაზე.

5.3.4. ემიტენტის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობა

თუ ემიტენტმა:

- არ შეასრულა ოფერტის/განთავსების ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებები,
- შეასრულა ნაწილობრივ,
- გამოაცხადა გადავადება, რესტრუქტურიზაცია ან ტექნიკური ხარვეზი;
- შესრულება გახდა შეუძლებელი ინფრასტრუქტურული მიზეზების გამო,

ბროკერი აცნობებს კლიენტს არაუგვიანეს მომდევნო სამუშაო დღისა და უფლებამოსილია:

- არ მიიღოს განმეორებითი განაცხადები აღნიშნულ ემიტენტზე;
- დააბრუნოს სახსრები ან ინსტრუმენტები იმ წესით, რომელიც დადგენილია შესაბამისი სავაჭრო პლატფორმის მიერ.

5.3.5. ფასიანი ქაღალდების შეძენა განთავსებაში წინასწარი განცხადების გარეშე.

კლიენტს შეუძლია დაავალოს ბროკერს ფასიანი ქაღალდების შეძენა განთავსებაში მაშინაც, თუ მან მანამდე მონაწილეობაზე განცხადება არ წარუდგენია, - მხოლოდ ბროკერთან პირობების წინასწარი შეთანხმების შემთხვევაში.

5.4. ფულადი სახსრების კონვერტაცია.

5.4.1. კლიენტს უფლება აქვს წარადგინოს ბრძანება / დავალება მისი საბროკერო ანგარიშზე აღრიცხული ფულადი სახსრების კონვერტაციაზე. კონვერტაცია ხორციელდება მხოლოდ სპოტ-გარიგებების ფორმატში, საკრედიტო ბერკეტის გამოყენების გარეშე, მარჟინალური დაკრედიტების გარეშე და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გარეშე.

ბრძანება / დავალება შეიძლება წარდგენილი იყოს:

- კლიენტის პირადი კაბინეტის მეშვეობით;
- სავაჭრო სისტემის (სსს) მეშვეობით;
- სსს-ის API-ის მეშვეობით (თუ კლიენტისთვის ხელმისაწვდომია);
- ტელეფონით, ბროკერის სამუშაო დღის განმავლობაში, მხოლოდ კლიენტის ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრიდან, იდენტიფიკაციის გავლის შემდეგ.

5.4.2. კონვერტაციაზე ბრძანება / დავალების შესრულების წესი

ბრძანება / დავალების მიღებიდან არაუგვიანეს მომდევნო სამუშაო დღისა ბროკერი საკუთარი შეხედულებით:

- ახორციელებს კონვერტაციას პარტნიორი ბანკის მეშვეობით; ან
- გადასცემს ბრძანება / დავალებას ზემდგომ ბროკერს ან სხვა ლიკვიდობის პროვაიდერს.

კურსი განისაზღვრება გარიგების ფაქტობრივი შესრულების მომენტში არჩეული კონტრაგენტის - პარტნიორი ბანკის, ზემდგომი ბროკერის ან სხვა ლიკვიდობის პროვაიდერის მიერ.

კლიენტი, ბრძანება / დავალების წარდგენით, წინასწარ ეთანხმება:

- ოპერაციის შესრულების მომენტში კურსის შესაძლო მერყეობას;
- იმას, რომ კურსი არ არის საქართველოს ეროვნული ბანკის/სხვა ცენტრალური ბანკების/კომერციული ბანკების კურსის ტოლი;
- დაკავშირებული ოპერაციული ხარჯების გადახდის ვალდებულებას.

5.4.3. ბროკერის მხრიდან შეზღუდვები

ბროკერი უფლებამოსილია:

- შეზღუდოს კონვერტაციაზე ბრძანება / დავალებების წარდგენის მეთოდები;
- გაზრდილი ვოლატილობის პირობებში შეაჩეროს გარკვეული ტიპის კონვერტაციაზე ბრძანება / დავალებების მიღება;
- ლიკვიდობის არარსებობის შემთხვევაში შეაჩეროს კონვერტაციაზე ბრძანება / დავალებების შესრულება;
- უარი თქვას ბრძანება / დავალების შესრულებაზე, თუ მისი რეალიზაცია არღვევს კლიენტთან მიმართებით ბროკერის რისკების მართვის სისტემის (წესებს).

5.4.4. კონვერტაცია ვალდებულების ვალუტის შეცვლის მიზნით

კლიენტს უფლება აქვს წარადგინოს ბრძანება / დავალება იმ ვალუტის კონვერტაციაზე, რომელშიც გამოხატულია მისი ვალდებულებები ბროკერის წინაშე (მაგალითად, კონკრეტულ ვალუტაში მარჟინალური მოთხოვნის არსებობისას).

ბროკერის მიერ ასეთი ბრძანება / დავალების შესრულება ნიშნავს მის თანხმობას კლიენტის ვალდებულების ვალუტის შეცვლაზე.

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას ასეთი ბრძანება / დავალების მიღებაზე/შესრულებაზე, თუ:

- რეალიზაცია ქმნის კლიენტის ვალდებულებების დარღვევის რისკებს;
- ინსტრუმენტი დაბლოკილია ან ჩართულია ანგარიშსწორებებში;
- FX ბაზარზე არ არის ხელმისაწვდომი ლიკვიდური კონტრაგენტები.

5.5. კლიენტებს შორის არასაბირჟო გარიგებები ბროკერის შუამავლობით

5.5.1. თუ ბროკერმა ორი კლიენტისგან მიიღო ურთიერთსაპირისპირო ბრძანება / დავალებები:

- ინსტრუმენტით (მათ შორის სტრუქტურირებული პროდუქტებით) არასაბირჟო გარიგების დასადებად; ან
- ფასიანი ქაღალდების სესხის გასაცემად (დაშვებული საბირჟო ან არასაბირჟო სავაჭრო მექანიზმის ფარგლებში),

და ასეთი ბრძანება/დავალებები არსებითი პირობებით სრულად ემთხვევა ერთმანეთს, ბროკერი უფლებამოსილია:

- გააფორმოს გარიგება კლიენტებს შორის როგორც აგენტმა, რომელიც მოქმედებს თითოეული კლიენტის სახელით;
- გამოიყენოს ტიპური ფორმები, რომლებიც განთავსებულია ბროკერის ვებგვერდზე.

5.5.2. გარიგების დადების მომენტი

ხელშეკრულება დადებულად ითვლება იმ მომენტში, როდესაც ბროკერი შესაბამისი ერთნაირი ბრძანებების / დავალებების საფუძველზე გარიგებას აფიქსირებს არასაბირჟო გარიგებების რეესტრში / სესხის გარიგებების რეესტრში.

ცალკე მატერიალური სახით შედგენილი ხელშეკრულების ხელმოწერა არ არის საჭირო. გარიგება ითვლება მარტივი, წერილობითი ფორმით გაფორმებულად საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

5.5.3. გარიგების ფაქტის დადასტურება

საკმარის მტკიცებულებად, მათ შორის სასამართლო და მარეგულირებელი პროცედურებისათვის, მიიჩნევა:

- ბროკერის ანგარიში;
- ჩანაწერები შიდა აღრიცხვის სისტემაში;
- ამონაწერი არასაბირჟო გარიგებების რეესტრიდან / ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებების რეესტრიდან.

5.6. კლიენტების (ფიზიკური პირების) ტესტირება

5.6.1. ტესტირება ტარდება იმ შემთხვევებში, რომლებიც გათვალისწინებულია საქართველოს კანონმდებლობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებით, ბროკერის რისკების მართვის სისტემის მოთხოვნებით და ინვესტორთა უფლებების დაცვის საბაზო სტანდარტით.

ტესტირება აუცილებელია შემდეგ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული გარიგებებისთვის (ბროკერის პროდუქტების ხაზში ამ ინსტრუმენტების ხელმისაწვდომობის მიხედვით):

- არაუზრუნველყოფილი გარიგებები;
- წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით გარიგებები (ინფორმირებული ინვესტორების გარდა);
- რეპო გარიგებები;
- სტრუქტურირებული შემოსავლის მქონე და/ან კაპიტალის არასრული დაცვის მქონე ობლიგაციებით გარიგებები;
- დახურული ფონდების პაიებით გარიგებები;
- ქართული ემიტენტების აქციებით გარიგებები, რომლებიც არ შედის კოტირების სიებში;
- უცხოური აქციებით, ETF-ებით და ფონდების პაიებით გარიგებები, რომლებიც არ შედის კოტირების სიებში;
- კოტირების სიებში არშემავალი ETF-ის შეძენა;
- კონვერტირებადი ობლიგაციებით გარიგებები.

5.6.2. ტესტირების ჩატარების ფორმატი

ტესტირება ტარდება პირად კაბინეტში და მოიცავს ორ ბლოკს:

- "თვითშეფასება" - გამოცდილებისა და მიზნების განსაზღვრა;
- „ცოდნა“ - ტესტები ფინანსურ ინსტრუმენტებზე.

კითხვები ფორმირდება შემთხვევითი შერჩევის მეთოდით იმ ჩამონათვალიდან, რომელიც დადგენილია მარეგულირებელი მოთხოვნებით ან ბროკერის შიდა წესებით.

5.6.3. ტესტირების შედეგების შეფასება

ბროკერი აფასებს შედეგს თითოეული გარიგებების კატეგორიისთვის ცალ-ცალკე. შედეგი ეგზავნება კლიენტს ტესტის გავლის შემდეგ არაუგვიანეს 1 სამუშაო დღისა.

5.6.4. განმეორებითი ტესტირება

უარყოფითი შედეგის შემთხვევაში კლიენტს შეუძლია გაიაროს ტესტირება შეუზღუდავი რაოდენობით.

თუ განმეორებითი ტესტირება ტარდება 3 დღის განმავლობაში, კლიენტი პასუხობს მხოლოდ „ცოდნის“ ბლოკის კითხვებს, „თვითშეფასების“ ბლოკის გარეშე.

5.6.5. ტესტირების შედეგების შენახვა

ბროკერი ინახავს ტესტირების შედეგებს იმ ვადით, რომელიც დადგენილია რეგულატორის მოთხოვნებით და/ან ინვესტორთა უფლებების დაცვის სტანდარტებით.

5.7. გარიგებების დადების თავისებურებები რწმუნებულის სტატუსით

5.7.1. კლიენტის სახელით და კლიენტის ხარჯზე გარიგებების დადება

ბროკერი უფლებამოსილია დადოს გარიგებები კლიენტის სახელით და კლიენტის ხარჯზე, თუ ეს პირდაპირ არის გათვალისწინებული კლიენტის ბრძანება / დავალებით (გრაფაში „დამატებითი პირობები“ მითითებულია: «გარიგების გაფორმება კლიენტის სახელითა და კლიენტის ხარჯზე»).

კლიენტის მიერ ასეთი მითითება ბრძანება / დავალებაში მიიჩნევა ბროკერზე გაცემულ მინდობილობად, რომელიც შედგენილია ელექტრონული ფორმით, მოქმედებს კონკრეტული ბრძანება / დავალების ფარგლებში და არ საჭიროებს ცალკე დოკუმენტს. კლიენტის ელექტრონულ ფორმაში წარდგენილი ბრძანება / დავალება, რომელიც ხელმოწერილია კლიენტის ელექტრონული ხელმოწერით და წარდგენილია პირადი კაბინეტის, სსს-ის ან რეგლამენტით დადგენილი სხვა მეთოდით წარმოადგენს საკმარის და სათანადო მინდობილობას საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის გაგებით.

კლიენტის ასეთი ბრძანება / დავალების შესრულება შეესაბამება კომერციული წარმომადგენლის უფლებამოსილებას, რომელიც მოქმედებს კლიენტის

ინტერესებში, და ხორციელდება ბრძანება / დავალებაში მითითებული პირობების ფარგლებში.

ბრძანება / დავალების წარდგენით კლიენტი ადასტურებს, რომ:

- აცნობიერებს უფლებამოსილების გადაცემის სამართლებრივ შედეგებს;
- ანიჭებს ბროკერს კომერციული წარმომადგენლის (commercial agent) უფლებამოსილებას);
- ეთანხმება, რომ უფლებამოსილების მოცულობა შემოიფარგლება ბრძანება / დავალების პირობებით (პრინციპი „Instruction is the Limited Power of Attorney for execution“, რომელიც შეესაბამება MiFID II / EU / US brokerage-ის საერთაშორისო პრაქტიკას).

ბროკერი უფლებამოსილია უარი თქვას შესრულებაზე, თუ:

- ბრძანება / დავალება შეიცავს არაერთმნიშვნელოვან პირობებს;
- შესრულება შეუძლებელია და/ან ეწინააღმდეგება საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობას ან შესაბამისი ინფრასტრუქტურის წესებს;
- ინსტრუმენტი ან შესაბამისი ბაზარი არ უშვებს გარიგებების დადებას კლიენტის სახელით;
- არსებობს AML/CFT რისკები ან მოქმედი სანქციური შეზღუდვები.

უფლებამოსილება არ ვრცელდება შემდეგ უფლებებზე:

- აქციონერთა კენჭისყრაში მონაწილეობა;
- კლიენტის წარმომადგენლობა სახელმწიფო ორგანოებში;
- სასამართლო პროცესებსა და პროცედურებში მონაწილეობა;
- სავაჭრო პლატფორმების ინფრასტრუქტურის ფარგლებს გარეთ გადახდების მიღება;
- აქტივების მართვის გრძელვადიანი ხელშეკრულებების დადება.

5.7.2. კომერციული წარმომადგენლობა კლიენტებს შორის გარიგებებისას

იმ შემთხვევაში, როდესაც ბროკერი ერთსა და იმავე გარიგებაში ერთდროულად მოქმედებს ორი კლიენტის რწმუნებულის სტატუსით (კომერციული წარმომადგენლობა), თითოეული ასეთი კლიენტი უფლებამოსილებას ანიჭებს ბროკერს განახორციელოს შემდეგი ქმედებები:

ა) ხელშეკრულებების ხელმოწერა

კლიენტის სახელით ხელი მოაწეროს ყველა იმ ხელშეკრულებას, რომელიც აუცილებელია გარიგებების დასადასტურებლად და ბრძანება / დავალებების შესასრულებლად, მათ შორის ხელი მოაწეროს ერთსა და იმავე ხელშეკრულებას ორივე კლიენტის სახელით.

ბ) ფასიან ქაღალდებზე უფლებების გადაცემა

განახორციელოს ყველა სამართლებრივი და ფაქტობრივი ქმედება, რომელიც აუცილებელია:

- ფასიან ქაღალდებზე უფლებების გადაცემის რეგისტრაციისთვის;
- უფლებების ხელახალი რეგისტრაციისთვის;
- რეესტრის მწარმოებლებთან, ცენტრალურ დეპოზიტართან, კასტოდიანებთან და სხვა ინფრასტრუქტურულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობისთვის.

გ) ბაზრის მონაწილეებთან ხელშეკრულებების დადება

კლიენტის ინტერესებში შეუძლია გააფორმოს ხელშეკრულებები:

- დეპოზიტარებთან,
- რეესტრის მწარმოებლებთან,
- ბირჟის ბროკერებთან,
- კასტოდიანებთან,
- საკლირინგო ორგანიზაციებთან,
- ფინანსური ბაზრის სხვა პროფესიონალ მონაწილეებთან.

დ) ანგარიშების გახსნა და დახურვა

შეუძლია გახსნას და დახუროს:

- პირადი ანგარიშები,
- დეპო ანგარიშები,
- კლიენტის საბალანსო ანგარიშები,
- აღრიცხვის სექციები,

ნებისმიერ დეპოზიტარში ან რეესტრში, თუ ეს აუცილებელია ბრძანება / დავალების შესასრულებლად.

ე) ინსტრუქციებისა და განკარგულებების წარდგენა

წარადგინოს და ხელი მოაწეროს ყველა განკარგულებას, განცხადებას, ინსტრუქციას, შეტყობინებასა და მოთხოვნას იმ ორგანიზაციებში, რომლებიც ახორციელებენ კლიენტის ფასიან ქაღალდებზე უფლებების აღრიცხვას.

მიიღოს:

- ანგარიშგებები,
- შეტყობინებები,
- ამონაწერები,
- დადასტურებები,
- უფლებების აღრიცხვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სხვა დოკუმენტი.

ვ) ანგარიშსწორება და მომსახურების საფასურის გადახდა

განახორციელოს ანგარიშსწორება:

- დეპოზიტარებთან,
- რეესტრის მწარმოებლებთან,
- ბირჟებთან;
- საკლირინგო ორგანიზაციებთან,
- კასტოდიანებთან ან ბაზრის სხვა მონაწილეებთან, თუ ეს აუცილებელია ბრძანება / დავალების შესრულებისთვის.

ზ) ფულადი სახსრებისა და შემოსავლების მიღება

კლიენტის ინტერესებში მიიღოს:

- ფასიან ქაღალდებზე გადახდები;
- კუპონური შემოსავლის გადახდები;
- ობლიგაციების გამოსყიდვის თანხები;
- დივიდენდები;
- კორპორაციული მოვლენებით გათვალისწინებული გადახდები;
- აქტივების გაყიდვიდან ან გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსავლები.

თ) ინფორმაციის მოთხოვნა

მოითხოვოს და მიიღოს ნებისმიერი ინფორმაცია, რომლის მიღების უფლებაც კლიენტს აქვს:

- ემიტენტებისგან;
- დეპოზიტარებისგან;
- რეესტრის მწარმოებლებისგან;
- ბროკერებისგან;
- გარიგებების კონტრაგენტებისგან;
- ფინანსური ბაზრის სხვა ორგანიზაციებისგან.

ი) სხვა ქმედებები

განახორციელოს ყველა სამართლებრივი და ფაქტობრივი ქმედება, რომელიც აუცილებელია კლიენტის ბრძანება / დავალების სრულად შესასრულებლად, შემდეგის შესაბამისად:

- საქართველოს კანონმდებლობა;
- ბროკერის შიდა დოკუმენტები;
- Best Execution და Best Interest ნორმები (MiFID II სტანდარტი).

5.8. ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებები (Securities Lending)

5.8.1. ბროკერის უფლება კლიენტის დავალებით სესხის გარიგებების დადებაზე

ბროკერი უფლებამოსილია კლიენტის დავალებით დადოს ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებები (შემდგომში - „სესხის გარიგებები“) კლიენტის ხარჯზე და კლიენტის ინტერესებში, ფონდის ბაზარზე იმ პორტფელების ფარგლებში, რომლებიც კლიენტისთვის გახსნილია ხელშეკრულების საფუძველზე.

სესხის გარიგებები იდება არასაბირჟო ბაზარზე (OTC), საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის, ISLA-ის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბროკერის რისკების მართვის შიდა პოლიტიკის დაცვით.

5.8.2. კლიენტის პირობითი ბრძანება სესხის პროგრამაში მონაწილეობაზე

კლიენტი ამით აძლევს ბროკერს პირობით ბრძანება / დავალებას, რომლის მიხედვითაც ბროკერი უფლებამოსილია დადოს სესხის გარიგებები, თუ არსებობს

მესამე პირების შეთავაზება შესაბამისი ფასიანი ქაღალდების სესხად მიღებაზე, შემდეგი პირობების დაცვით:

- გარიგების სახე — ფასიანი ქაღალდების სესხად გადაცემა (Securities Lending);
- დადების ადგილი — არასაბიზნო ბაზარი;
- ფასიანი ქაღალდის იდენტიფიკაცია — სახე, კატეგორია, გამოშვება, ISIN, CFI, ემიტენტის დასახელება;
- რაოდენობა — ორიდან ნაკლები მნიშვნელობა:
 - კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე არსებული ფასიანი ქაღალდების თავისუფალი ნაშთი;
 - მსესხებლის მოთხოვნილი მოცულობა;
- კლიენტის ანაზღაურება — განისაზღვრება გარიგების დადების მომენტში შესაბამისი ინსტრუმენტის სესხის მიმდინარე საბაზრო განაკვეთზე (prevailing market borrow rate) დაყრდნობით, რომელსაც უზრუნველყოფს ზემდგომი ბროკერი ან მსესხებელი; ინდიკატიური საბაზო განაკვეთები შეიძლება გამოქვეყნდეს ბროკერის ვებ-გვერდზე;
- საპროცენტო განაკვეთი და გამოთვლის წესი — განისაზღვრება სესხის გარიგების ფაქტობრივი პირობებით მისი დადების მომენტში, ცალკე შეთანხმების ხელმოწერის გარეშე;
- სესხის ვადა — მსესხებლის შეთავაზების შესაბამისად;
- ბრძანება / დავალების შესრულების ვადა - იმ სავაჭრო დღის დასრულებამდე, რომელშიც ბროკერმა მიიღო შეთავაზება;
- ბრძანება / დავალების მოქმედების ვადა - ხელშეკრულების მოქმედების სრული ვადა;
- ავტომატური შესრულების პრინციპი - დამატებითი დოკუმენტები ან დადასტურებები არ არის საჭირო.

სესხის გარიგებები არ წარმოადგენს სავალდებულო მომსახურებას. კლიენტს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს უარი თქვას სესხის პროგრამაში მონაწილეობაზე შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული მეთოდით.

5.8.3. გარიგების დადების გარანტიების არარსებობა

ბროკერი არ იღებს ვალდებულებას ყოველდღიურად ან რეგულარულად დადოს სესხის გარიგებები.

გარიგებები იდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მსესხებლების საბაზრო მოთხოვნა, კლიენტის პორტფელში ფასიანი ქაღალდების თავისუფალი ნაშთი და შეთავაზების პირობები შეესაბამება ბროკერის შიდა პროცედურებსა და ბაზრის პარამეტრებს მსგავსი გარიგებებისთვის (market standards / ISLA practices).

5.8.4. ფასიანი ქაღალდების დაბრუნება (Recall Right)

კლიენტს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს წარადგინოს Recall Request — სესხად გადაცემული ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების ბრძანება / დავალება.

ბროკერი დაუყოვნებლივ უგზავნის დაბრუნების მოთხოვნას მსესხებელს და უზრუნველყოფს ფასიანი ქაღალდების დაბრუნებას გონივრულ ვადაში, საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად:

- T+1 / T+2 - სტანდარტი ISLA; ან
- სხვა ვადა, რომელიც განისაზღვრება ზემდგომი ბროკერის ან სხვა ვაჭრობის ორგანიზატორის ინფრასტრუქტურით.

დაბრუნება ხორციელდება მსესხებლის მიერ ფასიანი ქაღალდების ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით.

ბროკერი არ აგებს პასუხს დაბრუნების დაგვიანებაზე, თუ იგი გამოწვეულია მესამე პირების მოქმედებით ან უმოქმედობით (მსესხებელი, კასტოდიანი, ზემდგომი ბროკერი, დეპოზიტარი).

5.8.5. ბროკერის მიერ დადებული გარიგებების აღიარება და კლიენტის მიერ პრეტენზიებზე უარის თქმა

კლიენტი ადასტურებს და ეთანხმება, რომ:

1. პ. 5.7-ის შესაბამისად ბროკერის მიერ დადებული ყველა ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგება ითვლება კლიენტის დავალებით დადებულად.
2. კლიენტი უარს აცხადებს ბროკერის მიმართ პრეტენზიებზე რომლებიც ეხება:
 - კონტრაგენტის არჩევას;
 - სესხად გადაცემული ფასიანი ქაღალდების რაოდენობას;
 - სესხის გარიგების პირობებს;
 - სესხად გადაცემულ ფასიან ქაღალდებზე კორპორაციულ ქმედებებში მონაწილეობის შეუძლებლობას (კენჭისყრა, buyback, დივიდენდები და ა.შ.), გარდა იმ კომპენსაციებისა, რომლებიც გათვალისწინებულია შესაბამისი ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგების პირობებით და რომლებიც მოწოდებულია ზემდგომი ბროკერის ან მსესხებლის მიერ (corporate action compensation, manufactured dividend).
3. ბროკერი მოქმედებს კეთილსინდისიერად და კლიენტის ინტერესებში, თუმცა არ იძლევა გარანტიას სესხად გადაცემულ ფასიან ქაღალდებზე კორპორაციულ ქმედებებში მონაწილეობის უფლების შენარჩუნებაზე.

5.8.6. დადებული ან შეცვლილი გარიგებების შესახებ შეტყობინებები

ბროკერი კლიენტს აცნობებს ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებების პირობებს, ფასიანი ქაღალდების სესხად გადაცემის ფაქტებს და სესხიდან მიღებულ შემოსავლებს შემდეგი გზით:

- მონაცემების ასახვით ბროკერის ანგარიშგებაში;
- სესხად გადაცემული/სესხიდან დაბრუნებული ფასიანი ქაღალდების თავისუფალი ნაშთის შემცირების/გაზრდის ასახვით პირად კაბინეტში და სსს-ში.

5.8.7. პირობითი ბრძანება სესხის გარიგების პირობების შეცვლაზე

კლიენტი უფლებამოსილებას ანიჭებს ბროკერს მსესხებელთან დადოს დამატებითი შეთანხმებები ადრე დადებულ ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებებთან დაკავშირებით, ცალკე დოკუმენტის ხელმოწერის გარეშე, თუ მიღებულია მსესხებლის შეთავაზება არსებითი პირობების (რაოდენობა/ვადის) შეცვლაზე ან თუ ეს ბროკერს სჭირდება რისკების მართვის მიზნით. არსებითი პირობების შეცვლა განხორციელდება შემდეგი პირობების დაცვით:

- **რაოდენობა**- თავისუფალი ნაშთის ფარგლებში ან ახალი მოთხოვნის ფარგლებში;
- **ვადა** - სესხის ვადა განისაზღვრება მსესხებლის შეთავაზების პირობებით, თუ ბროკერის შიდა პოლიტიკით სხვა რამ არ არის შეზღუდული;
- **სესხის დაბრუნება** - არაუგვიანეს იმ სამუშაო დღის დასრულებისა, რომელიც მოსდევს პირობების შეცვლის დღეს.

5.8.8. სესხის პროგრამაში მონაწილეობასთან დაკავშირებული რისკები (Risk Disclosure)

კლიენტი ადასტურებს, რომ გაეცნო „ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებების განხორციელებასთან დაკავშირებული რისკების დეკლარაციას“ (რეგლამენტის დანართი №9), მათ შორის ქვემოთ ჩამოთვლილ რისკებს:

- ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების დაგვიანების რისკი (Recall Delay);
- მსესხებლის დეფოლტის რისკი (კომპენსირდება უზრუნველყოფით, თუმცა სრულად არ გამოირიცხება);
- ხმის მიცემისა და კორპორაციულ ქმედებებში მონაწილეობის უფლების დაკარგვის რისკი;
- ინსტრუმენტის სტრუქტურული ცვლილებების რისკი (split, consolidation, რესტრუქტურიზაცია);
- კომპენსაციების სავალუტო რისკი.
- სესხის გარიგებებზე ანაზღაურების ოდენობის ცვლილების რისკი.

5.8.9. გამონაკლისები

ბროკერი არ დაუშვებს სესხად გადაცემას:

- ფასიან ქაღალდებს, რომლებზეც მოქმედებს კორპორაციული მოვლენა (tender offer, buyback, merger, split);
- ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც არის გირავნობაში, დაბლოკილია, გზაშია ან ექვემდებარება სეზ-ის/საერთაშორისო სანქციური რეჟიმების შეზღუდვებს;
- არალიკვიდურ ინსტრუმენტებს;
- ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც არ არის მხარდაჭერილი ზემდგომ ბროკერთან/კასტოდიანთან.

ბროკერი უფლებამოსილია გამოირიცხოს ინსტრუმენტი სესხის პროგრამიდან კლიენტის შეტყობინების გარეშე, თუ ეს აუცილებელია რისკების მართვისთვის.

წინამდებარე მუხლის დებულებები არ ვრცელდება მმართველ კომპანიებზე, რომლებიც მოქმედებენ საკუთარი კლიენტების ინტერესებით (მაგალითად, საინვესტიციო ფონდების მმართველებზე), თუ ასეთი ოპერაციები შეზღუდულია ფონდის შიდა წესებით, მარეგულირებელი რეჟიმით ან აქტივების მართვის პირობებით.

5.9. გარიგებების დადების სხვა პირობები

5.9.1. შემთხვევები, როდესაც გარიგებით წარმოიშობა ფასიან ქაღალდზე შემოსავლის გადაცემის ვალდებულება

თუ ბროკერის მიერ კლიენტის დავალებით, ვაჭრობის ორგანიზატორთან ან არასაბირჟო ბაზარზე გაფორმებულია გარიგება, შემდეგის შესაბამისად:

- ბაზრის იურისდიქციის შესაბამისი კანონმდებლობის თანახმად,
- ვაჭრობის ორგანიზატორის, საკლირინგო ორგანიზაციის, ცენტრალური დეპოზიტარის ან სხვა ინფრასტრუქტურის წესებით;
- საქმიანი ბრუნვის ჩვეულებებით;
- არასაბირჟო ხელშეკრულების პირობებით;

თუ ითვალისწინებს ერთ-ერთი მხარის ვალდებულებას მეორე მხარის წინაშე, გადასცეს ფასიან ქაღალდებზე შემოსავალი, ბროკერი უფლებამოსილია უპირობო წესით დაბლოკოს კლიენტის პორტფელში ფულადი სახსრების თანხა, რომელიც აუცილებელია კლიენტის მომავალი ვალდებულებების შესასრულებლად ბროკერის წინაშე.

დაბლოკილი თანხა გათვალისწინებულია შემდეგის გაანგარიშებაში:

- პორტფელის ღირებულება;
- საწყისი მარჟა;
- შენარჩუნების მარჟა;
- ლიკვიდაციის მარჟა;

იმ სამუშაო დღიდან, რომელიც მოსდევს იმ თარიღს, როდესაც შედგა შემოსავლის მიღებაზე უფლებამოსილი პირების რეესტრი (Record Date).

კლიენტი იღებს ვალდებულებას უზრუნველყოს შესაბამის პორტფელში საჭირო თანხის არსებობა.

5.9.2. რეპო გარიგებების თავისებურებები, თუ ფასიან ქაღალდებზე გადაიხდება შემოსავალი

თუ:

- რეპოს პირველი ნაწილის შესრულების თარიღსა და
- რეპოს მეორე ნაწილის შესრულების თარიღს შორის

ხორციელდება კორპორაციული ქმედება (შემოსავლის გადახდა) და/ან შედგება შემოსავლის მიღებაზე უფლებამოსილი პირების რეესტრი, რის შედეგადაც

წარმოიშობა ვალდებულება მეორე მხარისთვის შემოსავლის გადაცემაზე, ბროკერი უფლებამოსილია:

- დაბლოკოს კლიენტის პორტფელში ფულადი სახსრების თანხა, რომელიც საკმარისია კლიენტის მომავალი ვალდებულებების შესასრულებლად მეორე მხარისთვის შემოსავლის გადასაცემად;
- შეიტანოს აღნიშნული თანხა პორტფელის ღირებულებისა და მარჟინალური მოთხოვნების გაანგარიშებაში.

თანხა გამოითვლება შემდეგნაირად:

- იმ ფასიანი ქაღალდების რაოდენობა, რომლებზეც წარმოიშობა შემოსავლის გადაცემის ვალდებულება $\times$ 1 ქაღალდზე შემოსავლის თანხა.
- დამრგვალება — 0.01 GEL-მდე.

თუ ბროკერისთვის წინასწარ ცნობილია, რომ კორპორაციული ქმედება დადგება რეესტრის შედგენის დღეს და რეპო გარიგება ან კლიენტის სხვა ბრძანება / დავალება აუცილებლად გამოიწვევს შემოსავლის გადაცემის აუცილებლობას, თანხა შეიძლება ჩაითვალოს მარჟინალური მოთხოვნების გაანგარიშებაში იმ თარიღიდან, რომელიც წინ უსწრებს შემოსავლის მიღებაზე უფლებამოსილი პირების რეესტრის შედგენის თარიღს (Record Date).

5.9.3. შემოსავლის თანხის დაბლოკვა ყიდვა-გაყიდვის გარიგებებზე

თუ კლიენტმა გააფორმა ყიდვა-გაყიდვის გარიგება და მის სრულ ანგარიშსწორებამდე დადგა შემოსავლის მიღებაზე უფლებამოსილი პირების რეესტრის შედგენის თარიღი (Record Date), ბროკერი უფლებამოსილია:

- დაბლოკოს სავარაუდო შემოსავლის თანხა კლიენტის მომავალი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით შემოსავლის გადასაცემად (თუ კლიენტი არის გამყიდველი და ბაზრის წესებით ვალდებულია შემოსავალი გადასცეს მყიდველს);
- შეიტანოს დაბლოკილი თანხა მარჟინალური მოთხოვნების გაანგარიშებაში იმ დღიდან, რომელიც მოსდევს გარიგების დადების თარიღს.

ზოგადი წესით (თუ ბაზრის წესებით ან კლიენტის დავალებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული) გარიგებები იდება მყიდველისთვის შემოსავლის გადაცემის პირობებით, თუ Record Date დგება გარიგების დადების თარიღსა და მის ანგარიშსწორების თარიღს შორის — სტანდარტული საბაზრო პრაქტიკის შესაბამისად (cum-div / ex-div adjustments).

კლიენტი ვალდებულია უზრუნველყოს პორტფელში საკმარისი სახსრების არსებობა ასეთი თანხის დასაბლოკად.

5.9.4. დაბლოკვისათვის საკმარისი სახსრების ნაკლებობა

თუ შესაბამისი პორტფელის საბალანსო ანგარიშზე არ არის საკმარისი სახსრები წინასწარ გაანგარიშებული შემოსავლის თანხის სრულად დასაბლოკად, ბროკერი უფლებამოსილია უპირობო წესით გადარიცხოს ნაკლული თანხა:

- ამავე პორტფელის კლიენტის სხვა საბალანსო ანგარიშებიდან;
- კლიენტის სხვა პორტფელებიდან.

თუ, პირიქით, კლიენტს აქვს უფლება მიიღოს შემოსავალი კონტრაგენტისგან (მაგალითად, რეპო გარიგებებში „უკუ მიმართულებით“ ან სხვა გარიგებებში, რომლებიც ითვალისწინებს მესამე მხარისგან შემოსავლის მიღებას), შესაბამისი თანხა შეიძლება აისახოს პორტფელის ღირებულების გაანგარიშებაში როგორც მოსალოდნელი ჩარიცხვა (accrued / pending income), ბროკერის მიერ დადგენილი წესით.

5.9.5. კლიენტის ვალდებულება ანგარიშის შევსებაზე სახსრების ნაკლებობის შემთხვევაში

თუ სახსრები არასაკმარისია წინასწარი შემოსავლის თანხის სრულად დასაბლოკად, კლიენტი ვალდებულია შეიტანოს ნაკლული თანხა ბროკერის ანგარიშგების მიღებიდან 3 კალენდარული დღის განმავლობაში, რომელშიც მითითებულია დანაკლისის ოდენობა.

კლიენტის მიერ ანგარიშის შევსების ვალდებულების შეუსრულებლობა განიხილება როგორც კლიენტის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების დარღვევა და შეიძლება გამოიწვიოს რისკების მართვის ღონისძიებების გამოყენება (მათ შორის ოპერაციების შეზღუდვა, მარჟინალური მოთხოვნები, პოზიციების იძულებითი დახურვა და ა.შ.) წინამდებარე რეგლამენტის შესაბამისად.

5.9.6. თანხის გადათვლა შემოსავლის ფაქტობრივი გადახდის შემდეგ

შემოსავლის ფაქტობრივი გადახდის თარიღიდან არაუგვიანეს მე-5 სამუშაო დღისა:

- ბროკერი ახორციელებს დაბლოკილი თანხის გადათვლას;
- ადარებს მას ფაქტობრივად გადახდილ შემოსავალს (გადასახადების გამოკლებით);
- ათავისუფლებს ზედმეტად დაბლოკილ თანხას;
- ან, თუ გადახდები უფრო მეტი აღმოჩნდა, უფლებამოსილია დამატებით დაბლოკოს ნაკლული თანხები კლიენტის ნებისმიერ ანგარიშზე.

ვალდებულებების კორექტირება აისახება ბროკერის რისკების მართვის სისტემაში (, კლიენტის პირად კაბინეტში და ბროკერის ანგარიშგებაში.

5.9.7. შემოსავლის გადაცემის ვალდებულების შესასრულებლად თანხის ჩამოჭრა

ბროკერი უპირობო წესით ჩამოჭრის კონტრაგენტის სასარგებლოდ დაბლოკილ თანხას (გადათვლის გათვალისწინებით) კლიენტის ნებისმიერი საბალანსო

ანგარიშიდან იმ მომენტში, როდესაც გარიგების ფარგლებში დგება კონტრაგენტის სასარგებლოდ შემოსავლის გადაცემის ვალდებულების შესრულება.

თუ ემიტენტმა არ გადაიხადა შემოსავალი (default / delay / corporate action cancelled):

- ჩამოჭრა არ განხორციელდება;
- ბლოკირება მოიხსნება;
- შესაბამისი ვალდებულებები რისკების სისტემაში უქმდება.

5.9.8. დამატებითი ფასიანი ქაღალდები კორპორაციული ქმედებებისას

მხარეები შეთანხმდნენ ურთიერთობებში გამოიყენონ პირობითი ბრძანება / დავალება, რომლის მიხედვითაც, თუ კლიენტს წარმოეშვა ვალდებულება გადასცეს დამატებითი გამოშვებების და/ან ემიტენტის ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც წარმოიშვა ემიტენტის კორპორაციული ქმედებების შედეგად (შემდგომ - „დამატებითი ფასიანი ქაღალდები“), კლიენტი ბროკერს აძლევს შემდეგ დავალებებს:

- თუ კლიენტს აქვს დამატებითი ფასიანი ქაღალდების საკმარისი რაოდენობა, ჩამოწეროს ვალდებულების შესაბამისი რაოდენობის დამატებითი ფასიანი ქაღალდები გარიგების კონტრაგენტის სასარგებლოდ;
- თუ კლიენტს არ აქვს დამატებითი ფასიანი ქაღალდების საკმარისი რაოდენობა, დადოს გარიგება შემდეგ პირობებზე:
 - გარიგების სახე - ყიდვა;
 - დადების ადგილი - ნებისმიერი ვაჭრობის ორგანიზატორი და/ან არასაბირჟო ბაზარი;
 - სახე, კატეგორია (ტიპი), გამოშვება, ტრანში, სერია, ემიტენტის დასახელება, უცხოური ფასიანი ქაღალდის რეკვიზიტები - შეესაბამება გადასაცემ დამატებითი ფასიანი ქაღალდების პარამეტრებს;
 - რაოდენობა - ოდენობა, რომელიც საკმარისია დამატებითი ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების ვალდებულების სრულად შესასრულებლად;
 - ერთი ფასიანი ქაღალდის ფასი - მიმდინარე საბაზრო ფასი დავალების შესრულების მომენტში;
 - დავალების მიღების თარიღი და დრო - ხელშეკრულების დადების/ცვლილების თარიღი და დრო.
 - ბრძანების/დავალების მოქმედების ვადა - ხელშეკრულების მოქმედების ვადის განმავლობაში;
 - ბრძანების/დავალების მიღების თარიღი და დრო - ხელშეკრულების დადების/ცვლილების თარიღი და დრო.

მითითებული გარიგების ფარგლებში ანგარიშსწორებების დასრულების შემდეგ კლიენტი ავალებს ბროკერს, ჩამოწეროს დამატებითი ფასიანი ქაღალდების ვალდებულების შესაბამისი რაოდენობა გარიგების კონტრაგენტის სასარგებლოდ.

5.9.9. ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის გადარიცხვის ვალდებულება

თუ ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის გადარიცხვის ვალდებულება გათვალისწინებულია:

- გარიგებაზე გავრცელებული კანონმდებლობით;
- საქმიანი ბრუნვის ჩვეულებებით და/ან საბაზრო პრაქტიკით;
- შესაბამისი ხელშეკრულებით (მათ შორის ჩარჩო ხელშეკრულებით ან არასაბირჟო ხელშეკრულებით);
- ვაჭრობის ორგანიზატორის და/ან საკლირინგო ორგანიზაციის წესებით,

ბროკერი ასრულებს მოთხოვნებს/ვალდებულებებს ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის გადარიცხვის შესახებ შესაბამისი მხარის სასარგებლოდ ერთ-ერთი შემდეგი მოვლენის დადგომისას:

- კონტრაგენტისგან/ზემდგომი ბროკერისგან შესაბამისი მოთხოვნის მიღებისას;
- ბროკერის მიერ ემიტენტის მიერ შემოსავლის ფაქტობრივი გადახდის შესახებ ინფორმაციის მიღებისას.

მხარეები თანხმდებიან, რომ ემიტენტების მიერ კორპორაციული ქმედებებისა და დივიდენდების გადახდის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნების მონიტორინგი ბროკერის ვალდებულებას არ წარმოადგენს; ბროკერს უფლება აქვს დაეყრდნოს ინფრასტრუქტურული ორგანიზაციებისგან, კონტრაგენტებისგან, ინფორმაციის მომწოდებლებისგან და/ან ზემდგომი ბროკერისგან მიღებულ ინფორმაციას.

5.10. არასაბირჟო გარიგებები (OTC)

5.10.1. არასაბირჟო გარიგებების დადების პირობები

5.10.1.1. ბროკერს კლიენტის დავალებით უფლება აქვს დადოს არასაბირჟო გარიგებები (OTC).

5.10.1.2. არასაბირჟო გარიგებები, კლიენტის ბრძანების/დავალების შინაარსისა და მხარეებს შორის დადებული ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით, ბროკერის მიერ დაიდება და შესრულდება:

- საკუთარი სახელით, კლიენტის ხარჯზე და კლიენტის ინტერესებით; ან
- კლიენტის სახელით, კლიენტის ხარჯზე და კლიენტის ინტერესებით (რწმუნებულის სახით),

5.10.1.3. არასაბირჟო გარიგებები იდება რეგლამენტის, სეზ-ის მოთხოვნების, MiFID II Best Execution-ის, საერთაშორისო ფინანსური სამართლის, ასევე ზემდგომი ბროკერისა და კასტოდიანების წესების შესაბამისად.

5.10.1.4. კლიენტის დავალებით არასაბირჟო ბაზარზე გარიგებების დადება შეიძლება განხორციელდეს კლიენტის იმ აქტივების ხარჯზე, რომლებიც შედის კლიენტის შესაბამისი პორტფელის შემადგენლობაში, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება ბრძანების/დავალების პირობებსა და რისკ-მენეჯმენტის შიდა წესებს.

5.10.1.5. არასაბირჟო გარიგებები დასაშვებია მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებთან მიმართებით, რომლებიც კლიენტისთვის ხელმისაწვდომია მისი კატეგორიისა და პორტფელის რისკ-ჯგუფის მიხედვით.

5.10.1.6. ბროკერს უფლება აქვს არ დადოს არასაბირჟო გარიგება კონტრაგენტის არყოფნისას, ლიკვიდობის უკმარისობისას, ინფრასტრუქტურული შეზღუდვებისას, სანქციური რისკებისას, ან კლიენტისთვის ინსტრუმენტის მიუწვდომლობისას.

5.10.1.7. ბროკერს კლიენტის დავალებით არასაბირჟო რეპო-გარიგების ან ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვის არასაბირჟო გარიგების (შემდგომ — არასაბირჟო გარიგება) დასადავად უფლება აქვს კონტრაგენტი განსაზღვროს დამოუკიდებლად. ზოგადი წესით, არასაბირჟო გარიგებისთვის კონტრაგენტის არჩევისას ბროკერი:

- ხელმძღვანელობს საუკეთესო შესრულების პრინციპით (Best Execution);
- ითვალისწინებს კონტრაგენტის საკრედიტო, საბაზრო, ქვეყნის (country) და ოპერაციულ რისკებს;
- იღებს ყველა გონივრულ ზომას გარიგების დასადავად წინამდებარე რეგლამენტითა და რიონი კაპიტალის კლიენტთა ბრძანებების/დავალებების საუკეთესო შესრულების პოლიტიკით (Best Execution) გათვალისწინებული პირობებით.

5.10.1.8. არასაბირჟო გარიგების დასადავად ბრძანების/დავალის წარდგენით კლიენტი ადასტურებს, რომ გაეცნო ქვემოთ მითითებულ პირობებს და ეთანხმება მათ:

- გაეცნო წინამდებარე პუნქტს;
- ეთანხმება გარიგებაზე სტანდარტული საბაზრო პირობებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის ნორმების გამოყენებას (მათ შორის, რეპოსთვის — GMRA, Global Master Repurchase Agreement);
- დასაშვებად მიიჩნევს ბროკერის გონივრულ გადახრას ქვემოთ მითითებული არასაბირჟო გარიგებების პირობებიდან გარიგების კორექტული შესრულებისა და რისკების მართვის ინტერესებიდან გამომდინარე.

5.10.1.9. კლიენტი ინფორმირებულია და ეთანხმება, რომ ბროკერს უფლება აქვს გონივრულ ფარგლებში გადაუხვიოს ქვემოთ მითითებულ არასაბირჟო რეპო-გარიგებების ან ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვის პირობებს, თუ ამას მოითხოვს:

- მოქმედი საბაზრო პრაქტიკა;
- კონტრაგენტის იურისდიქციის თავისებურებები;
- ინფრასტრუქტურული ორგანიზაციების გამოყენებადი წესები;
- სხვა ობიექტური გარემოებები, რომლებიც არ ართულებს კლიენტის ბრძანების/დავალის შესრულების პირობებს საბაზრო სტანდარტებთან შედარებით.

5.10.1.10. კლიენტი აღიარებს, რომ ბროკერის მიერ კლიენტის დავალებით მესამე პირთან (ბროკერის მიერ არჩეულ კონტრაგენტთან) გარიგების დადება ამ პუნქტის შესაბამისად, მათ შორის ერთიანი ხელშეკრულების, გენერალური შეთანხმების ან რეპოს გლობალური გენერალური შეთანხმების (The Global Master Repurchase Agreement, GMRA) საფუძველზე, წარმოადგენს ბროკერის მიერ სათანადო გონივრულობის გამოვლინებას ასეთი კონტრაგენტის არჩევისას, Best Execution-ის პრინციპებისა და რისკების მართვის შიდა პოლიტიკის დაცვის პირობით.

5.10.1.11. არასაბირჟო ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვის გარიგებების პირობები

თუ კლიენტის ბრძანებაში/დავალებაში პირდაპირ სხვა რამ არ არის მითითებული, ბროკერი არასაბირჟო ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვის გარიგებებს დებს შემდეგი პირობებით:

- **შემოსავლის პირობა (დივიდენდები/კუპონები):**

ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის დაბრუნების (გადაცემის) პირობებით, მოქმედი კანონმდებლობის, საბაზრო პრაქტიკის და/ან ინფრასტრუქტურულ ორგანიზაციებში ანგარიშსწორებების თავისებურებების შესაბამისად (მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება Euroclear-ით, Clearstream-ით).

- **დარღვევების დარეგულირება (fail / default):**

იმ პირობებით, რომ გადახდის ან მიწოდების პირობების დარღვევით დაზარალებულ მხარეს აქვს უფლება მოითხოვოს სადავო მდგომარეობის დარეგულირება უფლებათა დაცვის ნებისმიერი მეთოდით, რომელიც დასაშვებია მოქმედი კანონმდებლობითა და საბაზრო პრაქტიკით (მათ შორის გარიგების შეწყვეტა, ლიკვიდაციური ნეტინგი (close-out netting) და სხვა სტანდარტული მექანიზმები).

დარეგულირების კონკრეტული მეთოდები და წესი (მათ შორის გარიგების შეწყვეტის შესაძლებლობა მხარეების ზარალის გარეშე ობიექტური საბაზრო მიზეზებით) განისაზღვრება გარიგების დადებისას; და/ან ჩარჩო ხელშეკრულებით/შეთანხმებით.

- **გარიგების ფასი:**

გარიგების ფასი განისაზღვრება სამართლიანი საბაზრო ფასით (fair market value) ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებზე, კონტრაგენტების კოტირებებზე და ბროკერის მიმართვად მეთოდიკებზე დაყრდნობით, Best Execution პოლიტიკის შესაბამისად.

5.10.1.12. არასაბირჟო რეპო-გარიგებების პირობები

თუ კლიენტის ბრძანებაში/დავალებაში პირდაპირ სხვა რამ არ არის მითითებული, ბროკერი არასაბირჟო რეპო-გარიგებებს დებს შემდეგ პირობებზე:

- **ფასიან ქაღალდებზე შემოსავალი:**

ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის დაბრუნების პირობებით მოქმედი კანონმდებლობის, საბაზრო პრაქტიკის და Euroclear-ში, Clearstream-ში და სხვა ინფრასტრუქტურულ ორგანიზაციებში ანგარიშსწორებების თავისებურებების შესაბამისად, მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

არასაბირჟო რეპო-გარიგების მხარეებმა შეიძლება შეთანხმდნენ, რომ ფასიან ქაღალდებზე შემოსავლის თანხა:

- ჩაითვლება როგორც წინასწარი გადახდა გარიგებაზე;
- ამცირებს მხარეების ფულადი ვალდებულებების თანხას რეპოზე;
- ან აისახება ანგარიშსწორებების ფორმულაში საქმიან ბრუნვაში მიღებული ჩვეულებების შესაბამისად.

• **ფასიან ქაღალდებზე უფლებები:**

იმ პირობებით, რომ რეპო-გარიგებით ფასიანი ქაღალდები მიღებულ მხარეს ეძლევა ამ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ყველა უფლება (კენჭისყრის, შემოსავლების მიღება და ა.შ.), თუ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული მოქმედი კანონმდებლობით, საქმიან ბრუნვაში მიღებული ჩვეულებებით ან გარიგების პირობებით.

• **გადაფასება (margining / repricing):**

იმ პირობებით, რომ მხარეებს აქვთ შესაძლებლობა განახორციელონ ქვედა და/ან ზედა გადაფასება (margin call / repricing) რეპოს მეორე ნაწილით ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შესამცირებლად. გადაფასების კონკრეტული მეთოდები და წესი შეიძლება შეესაბამებოდეს, მათ შორის, GMRA-ს ან ანალოგიურ საერთაშორისო სტანდარტებს

• **დეფოლტის დარეგულირება:**

იმ პირობებით, რომ რეპო-გარიგებით უფლებადარღვეულ მხარეს აქვს უფლება მოითხოვოს სადავო მდგომარეობის დარეგულირება, მათ შორის გარიგების შეწყვეტა, გარიგების დასრულება, ლიკვიდაციური ნეტინგი (close-out calculations, netting) და სხვ., ჩარჩო რეპო-ხელშეკრულებითა და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით.

• **ვადამდე შეწყვეტის/close-out უფლება:**

იმ პირობებით, რომ რეპო-გარიგების მხარეს აქვს უფლება ერთმხრივ, არასასამართლო წესით მოითხოვოს ვადამდე შესრულება ან შეწყვეტა ერთი, რამდენიმე ან ყველა ვალდებულებისა იმ არასაბირჟო რეპო-გარიგებიდან, რომლებიც დადებულია მეორე მხარესთან, ამ მხარის დეფოლტის მოვლენის დადგომის შემთხვევაში (insolvency / bankruptcy event / event of default). დეფოლტის მოვლენების ჩამონათვალი და მხარეების მოქმედების წესი განისაზღვრება რეპოს ჩარჩო შეთანხმების დადებისას (მათ შორის GMRA-ს სტანდარტების გათვალისწინებით).

• **ბანკროტობა / გადახდისუუნარობა:**

იმ პირობებით, რომ ერთ-ერთი მხარის მიმართ ბანკროტობის პროცედურის ან მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ანალოგიური პროცედურის დაწყების შემთხვევაში ხორციელდება მხარეებს შორის ყველა დადებული არასაბირჟო რეპო-გარიგებით ურთიერთუფლებებისა და ვალდებულებების სავალდებულო დარეგულირება (მათ შორის ნეტო-ვალდებულებების).

აღნიშნული დარეგულირება შეიძლება მოიცავდეს:

- ურთიერთვალდებულებების შეწყვეტას;
- მათ ჩანაცვლებას ერთიანი ნეტო-ვალდებულებით (close-out netting);

- შემდგომ ასეთ ნეტო-ვალდებულების შესრულებას ჩარჩო ხელშეკრულებისა და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.
- **გარიგების ფასი:**
გარიგების ფასი განისაზღვრება სამართლიანი საბაზრო ფასით (fair market value) ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებზე, კონტრაგენტების კოტირებებზე და ბროკერის მიერ გამოყენებად მეთოდებზე დაყრდნობით, Best Execution პოლიტიკის შესაბამისად.

5.10.1.13. წინამდებარე პუნქტში მითითებული არასაბირჟო გარიგებები არ წარმოადგენს შიდა შესრულებას (Internalisation). შიდა შესრულების წესი რეგულირდება წინამდებარე რეგლამენტის 5.11 მუხლით.

5.10.2. არასაბირჟო გარიგებების დადება

5.10.2.1. გარიგებების წინასწარი შეთანხმება

კლიენტის დავალებები არასაბირჟო გარიგებების დასადებად ბროკერმა შეიძლება მიიღოს მხოლოდ კლიენტსა და ბროკერს შორის წინასწარი შეთანხმების შემდეგ.

აუცილებლობის შემთხვევაში ბროკერს უფლება აქვს მოითხოვოს:

- კლიენტსა და ბროკერს შორის ცალკე დამატებითი შეთანხმებების დადება;
- კლიენტის მიერ მესამე პირებთან (კასტოდიანებთან, დეპოზიტარებთან, სხვა ინფრასტრუქტურულ ორგანიზაციებთან) ხელშეკრულებების დადება, თუ ეს საჭიროა გარიგების შესასრულებლად;
- კლიენტის მიერ დოკუმენტების წარდგენა, რომლებიც ადასტურებს უფლებამოსილების, უფლებების და/ან კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვას (მათ შორის FATF/AML/CFT წესებს).

დამატებითი დოკუმენტების საჭიროება და ჩამონათვალი განისაზღვრება ბროკერის მიერ.

5.10.2.2. აქტივების არსებობის შემოწმება შესრულებამდე

ბრძანების/დავალების შესრულების დაწყებამდე ბროკერი ახორციელებს წინასწარ შემოწმებას:

- კლიენტის ფულადი სახსრების და/ან ფასიანი ქაღალდების არსებობის შესახებ;
- შეზღუდვების ან დატვირთვების არარსებობის შესახებ;
- საკმარისი თავისუფალი აქტივების არსებობის შესახებ კლიენტის მოქმედი ვალდებულებების, მათ შორის მარჟინალური ვალდებულებების, გათვალისწინებით;
- გარიგების შესრულების შესაძლებლობის შესახებ შესაბამისი ინფრასტრუქტურის კლირინგისა და ანგარიშსწორებების მოთხოვნების შესაბამისად.

თუ ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, კლიენტი ვალდებულია უზრუნველყოს ფულადი სახსრების და/ან ფასიანი ქაღალდების საკმარისი მოცულობა ბრძანების/დავალების წარდგენამდე.

5.10.2.3. აქტივების უკმარისობა კლიენტის პორტფელში

თუ კლიენტის პორტფელში აქტივები ნაკლებია, ვიდრე მითითებულია ბრძანებაში/დავალებაში, ბროკერს უფლება აქვს:

- უარი თქვას ბრძანების/დავალების შესრულებაზე; ან
- შეასრულოს იგი ნაწილობრივ, კლიენტის აქტივების ფაქტობრივად ხელმისაწვდომი მოცულობის გათვალისწინებით; ან
- უპირობო წესით გადარიცხოს ნაკლები ფულადი სახსრები კლიენტის სხვა საბალანსო ანგარიშიდან (პორტფელიდან), თუ ეს დაშვებულია ხელშეკრულებითა და ბროკერის შიდა დოკუმენტებით.

5.10.2.4. აქტივების უკმარისობა რწმუნებულის მონაწილეობით გარიგებებში

თუ ბროკერი მოქმედებს რწმუნებულის სახით (კლიენტის სახელით) და კლიენტის პორტფელში არ არის საკმარისი ფულადი სახსრები და/ან ფასიანი ქაღალდები, ბროკერს უფლება აქვს:

- არ შეასრულოს ბრძანება/დავალება;
- ან შეამციროს გარიგების მოცულობა აქტივების ფაქტობრივად ხელმისაწვდომ რაოდენობამდე.

5.10.2.5. ფასის გადათვლა ქართული ლარით გადახდისას

თუ ინსტრუმენტის ფასი მითითებულია უცხოურ ვალუტაში, ხოლო გარიგების ანგარიშსწორება ხორციელდება ლარში, ფასის გადათვლა ხორციელდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსით, რომელიც დადგენილია გადახდის თარიღის წინა თარიღისთვის.

5.10.2.6. ანგარიშსწორება უცხოურ ვალუტაში

თუ გარიგების ანგარიშსწორება ხორციელდება უცხოურ ვალუტაში, კლიენტის ბრძანებაში/დავალებაში სავალდებულოდ მითითებულია:

- გადახდის ვალუტა;
- ამ ვალუტაში ანგარიშსწორებისთვის ანგარიშის რეკვიზიტები.

ყველა სავალუტო ოპერაცია ხორციელდება საქართველოს სავალუტო კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით.

5.10.2.7. კლიენტის შეტყობინება არასაბირჟო გარიგების დადების შესახებ

ბროკერი კლიენტს აწვდის ინფორმაციას დადებული არასაბირჟო გარიგების შესახებ ბროკერის ანგარიშგებისა და კლიენტის პირადი კაბინეტის მეშვეობით.

5.10.2.8. ფულადი სახსრებისა და ფასიანი ქაღალდების შენახვა ბროკერის ფარგლებს გარეთ

ბროკერთან შეთანხმებით კლიენტს უფლება აქვს შეინახოს:

- ფულადი სახსრები - კლიენტის საკუთარ საბანკო ანგარიშებზე, რომლებიც გახსნილია საფინანსო ორგანიზაციებში;
- ფასიანი ქაღალდები - კლიენტის დეპო ანგარიშებზე, რომლებიც გახსნილია დეპოზიტარებში, კასტოდიანებში ან ბროკერებთან.

ამასთან, ბროკერს უფლება აქვს დააწესოს დამატებითი პირობები და შეზღუდვები, მათ შორის:

- ბანკის/დეპოზიტარის სანდოობასა და იურისდიქციასთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- ანგარიშის ტიპსა და აღრიცხვის რეჟიმთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- ბროკერისთვის ნაშთებისა და მოძრაობების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის პირობები;
- აღრიცხვისა და კლირინგის შესახებ ცალკე შეთანხმებების დადების აუცილებლობა.

ბროკერი არ აგებს პასუხს კლიენტის აქტივების მესამე ორგანიზაციებში შენახვასთან დაკავშირებულ რისკებზე, თუ ხელშეკრულებით ან კანონით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

5.11. მარჟინალური გარიგებები

5.11.1. ბროკერი კლიენტს ანიჭებს უფლებას წარადგინოს ბრძანებები მარჟინალური გარიგებების დასადებად, აგრეთვე ისეთი გარიგებების დასადებად, რომლებიც იწვევს დაუფარავი პოზიციის წარმოშობას (შემდგომ ამ მუხლში — „უზრუნველყოფის გარეშე გარიგებები“), იმ პირობით, რომ კლიენტმა აღნიშნული განზრახვა გამოხატა მიერთების განცხადებაში და გაიარა რეგლამენტით და ბროკერის შიდა დოკუმენტებით გათვალისწინებული შესაბამისობის შეფასებისა და ტესტირების პროცედურები.

5.11.2. კლიენტის მარჟინალურ გარიგებებზე წვდომა განისაზღვრება კლიენტის კატეგორიით:

- საცალო ინვესტორი (Retail): შეზღუდული წვდომა, მხოლოდ ტესტირების წარმატებით გავლისა და სებ-ის ლიმიტების დაცვის შემთხვევაში;
- ინფორმირებული ინვესტორი (Informed): სრული წვდომა საკრედიტო ბერკეტის ოდენობის შეზღუდვით;
- პროფესიონალი ინვესტორი (Professional): სრული წვდომა;
- კვალიფიციური კონტრაგენტი (Eligible Counterparty): სრული წვდომა.

5.11.3. საცალო ინვესტორის კატეგორიის კლიენტები დაიშვებიან მარჟინალურ გარიგებებზე მხოლოდ შემდეგი პროცედურის გავლის შემდეგ:

- სავალდებულო ტესტირების გავლა;

- რისკების ცოდნის დადასტურება (შესაბამისი რისკების დეკლარაციების გაცნობისა და ხელმოწერის გზით);
- რისკ-ჯგუფის მინიჭება, რომელიც უშვებს მარჟინალური გარიგებების დადებას.

Informed/Professional/Eligible Counterparty კატეგორიის კლიენტები წვდომას იღებენ ავტომატურად შესაბამისობის შემოწმების შემდეგ.

კლიენტის კატეგორია გავლენას ახდენს:

- საკრედიტო ბერკეტის ლიმიტებზე;
- უზრუნველყოფად დასაშვებ აქტივებზე;
- რისკების კონტროლის დონეზე;
- მარჟინ-კოლის (margin calls) გაცემის სიხშირეზე;
- პოზიციების იძულებითი დახურვის (Forced Liquidation) ალგორითმზე.

5.11.4. კლიენტის დაშვება მარჟინალურ გარიგებებზე

5.11.4.1. ბროკერი კლიენტს ანიჭებს უფლებას წარადგინოს ბრძანებები მარჟინალური გარიგებების დასადებად, ერთდროულად შემდეგი პირობების შესრულებისას:

- a) კლიენტმა მიერთების განცხადებაში გამოხატა თანხმობა მარჟინალური სესხის გამოყენებაზე;
- b) კლიენტმა გაიარა საქართველოს კანონმდებლობითა და ბროკერის MiFID-თან მიმართებით შედგენილი შესაბამისობის შეფასების პროცედურა (appropriateness / suitability);
- c) კლიენტმა წარმატებით გაიარა ტესტირება, თუ იგი სავალდებულოა ინსტრუმენტის კატეგორიისთვის და/ან კლიენტის კატეგორიისთვის;
- d) კლიენტი დადასტურებულია AML/KYC სისტემაში და არ გააჩნია სანქციებთან, AML მოთხოვნებთან ან საკუთრების სტრუქტურასთან დაკავშირებული შეზღუდვები;
- e) კლიენტის და მისი პორტფელის რისკ-პარამეტრები შეესაბამება ბროკერის რისკების მართვის სისტემის მოთხოვნებს, რომლებიც გამოქვეყნებულია პირად კაბინეტში.

5.11.4.2. ბროკერს უფლება აქვს არ მიიღოს ბრძანებები მარჟინალური და/ან უზრუნველყოფის გარეშე გარიგებების დასადებად, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება, შემდეგ შემთხვევებში:

- a) კლიენტს არ აქვს დადასტურებული ელექტრონული ფოსტის მისამართი;
- b) კლიენტზე ან ბენეფიციარზე ვრცელდება სანქციათა რეჟიმების შეზღუდვები;
- c) კლიენტის ფულადი სახსრები აღირიცხება ცალკე კლიენტის ანგარიშზე ისეთი რეჟიმით, რომელიც არ უშვებს მარჟინალურ სესხის და/ან უზრუნველყოფის გარეშე გარიგებების დადებას;
- d) ბრძანება გამოიწვევს ბროკერის რისკების მართვის პოლიტიკის, სებ-ის ნორმატივების ან მიმართვადი კანონმდებლობის დარღვევას;

- e) ბროკერს არ აქვს ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობა მარჟინალური სესხის გასაცემად (ზემდგომი ბროკერის და/ან სხვა ინფრასტრუქტურული ორგანიზაციების შეზღუდვების გამო);
- f) ბროკერი ვერ უკავშირდება კლიენტს მის მიერ მითითებულ საკონტაქტო საშუალებებზე;
- g) კლიენტს აქვს დაუფარავი ვალდებულებები ბროკერის წინაშე;
- h) კლიენტმა წარადგინა ბრძანება ტექნიკური შეცდომებით ან არაერთმნიშვნელოვანი პარამეტრებით;
- i) სხვა შემთხვევებში, რომლებიც გათვალისწინებულია რეგლამენტით, ხელშეკრულებით, რისკების მართვის პოლიტიკით და მოქმედი კანონმდებლობით.

5.11.4.3. ბროკერს უფლება აქვს შეზღუდოს კლიენტის წვდომა მარჟინალურ/უზრუნველყოფის გარეშე გარიგებებზე:

- a) ცალკეული ინსტრუმენტებით;
- b) ცალკეული ვაჭრობის ორგანიზატორებით;
- c) მაღალი ვოლატილობის პირობებში;
- d) კორპორაციული ქმედებების დროს;
- e) ინსტრუმენტის არასაკმარისი ლიკვიდობის პირობებში;
- f) სავაჭრო სისტემის ის ტექნიკური შეზღუდვების შემთხვევაში.

ბროკერი კლიენტს ასეთ შეზღუდვებზე აცნობებს პირადი კაბინეტის და/ან ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით.

5.11.5. კლიენტს უფლება აქვს წარადგინოს ბრძანებები მარჟინალური გარიგებების დასაღებად, იმ პირობით, რომ კლიენტმა უზრუნველყოს ვალდებულებების შესრულება

კლიენტისთვის გაცემული მარჟინალური სესხებით წარმოშობილი ვალდებულებების უზრუნველყოფად ბროკერი იღებს ფულად სახსრებს და/ან ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ლიკვიდობისა და სანდოობის მოთხოვნებს, დადგენილს საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით და ბროკერის შიდა დოკუმენტებით.

5.11.6. ბროკერი ადგენს და ამტკიცებს ფასიანი ქაღალდების ჩამონათვალს (შემდგომში - „უზრუნველყოფის ფასიანი ქაღალდები“ - Eligible Collateral List), რომლებიც შეიძლება მიიღოს კლიენტის სესხებით წარმოშობილი ვალდებულებების უზრუნველყოფად.

უზრუნველყოფის ფასიანი ქაღალდების მოქმედი ჩამონათვალის შესახებ ინფორმაცია განთავსებულია კლიენტის პირად კაბინეტში.

კლიენტის სესხებით წარმოშობილი ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად ბროკერი იღებს მხოლოდ იმ ფასიან ქაღალდებს, რომლებიც შეესაბამება ლიკვიდობის კრიტერიუმებს და სხვა მოთხოვნებს, დადგენილს საქართველოს

ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით და ბროკერის შიდა დოკუმენტებით. ბროკერს უფლება აქვს ერთპიროვნულად შეცვალოს უზრუნველყოფის ფასიანი ქაღალდების ჩამონათვალი, რეგლამენტით გათვალისწინებული წესით კლიენტის ინფორმირების გზით.

- 5.11.7. ბროკერი, უზრუნველსაყოფად მიღებული აქტივების ღირებულებაზე იყენებს დისკონტს (haircut), მათი პოტენციური ვოლატილობისა და ლიკვიდობის გასათვალისწინებლად.

დისკონტების აქტუალური მნიშვნელობები კლიენტისთვის გამჟღავნებულია პირად კაბინეტში.

- 5.11.8. ბროკერს თავისი შეხედულებით უფლება აქვს უარი თქვას მარჟინალური გარიგების დადებაზე, მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტმა ფორმალურად დაიცვა ხელშეკრულების, რეგლამენტისა და ბროკერის შიდა დოკუმენტების ყველა მოთხოვნა, რომელიც ასეთ გარიგებებზე ვრცელდება.

მათ შორის, უარის საფუძველი შეიძლება იყოს კლიენტთან ოპერატიულად დაკავშირების სისტემატური შეუძლებლობა მის მიერ მითითებულ საკონტაქტო მონაცემებზე (ელექტრონული ფოსტის მისამართი, ტელეფონის ნომერი, სხვა რეკვიზიტები), კლიენტის გაზრდილი რისკის დონე, საბაზრო ვითარების ცვლილება, სეზ-ის ან სხვა რეგულატორების მოთხოვნათა ცვლილება, აგრეთვე სხვა გარემოებები, რომლებიც, ბროკერის შეფასებით, ქმნის მიუღებელ საკრედიტო, საბაზრო, ოპერაციულ ან სანქციურ რისკს.

- 5.11.9. თუ კლიენტის ბრძანებების შესრულების შედეგად მთლიანად ან ნაწილობრივ სავაჭრო პერიოდის დასრულების მომენტისთვის (მომენტი, რომელიც წინ უსწრებს შესაბამის პლატფორმაზე გარიგებებზე ანგარიშსწორების ჩატარებას) კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე ფულადი სახსრები არასაკმარისია (მოთხოვნის უფლებებისა და იმ ვალდებულებების გათვალისწინებით, რომელთა შესრულების ვადა დგება მიმდინარე სავაჭრო დღეს) მიმდინარე სავაჭრო დღეს დადებული გარიგებებით წარმოშობილი ვალდებულებების შესასრულებლად, ბროკერი (სესხის გამცემი) კლიენტს (მსესხებელს) აძლევს სესხს ფულადი სახსრებით, ხოლო კლიენტი კისრულობს ვალდებულებას დაუბრუნოს ბროკერს შესაბამისი სესხის თანხა და გადაიხადოს პროცენტი სესხით სარგებლობისთვის ამ რეგლამენტის მუხლით დადგენილი პირობებით.

ამით კლიენტი ავალებს ბროკერს, ამ პუნქტში მითითებული გარიგებების დასადებად კლიენტის მიერ წარდგენილი ბრძანებები განიხილოს როგორც მარჟინალური გარიგებების დასადებად წარდგენილი ბრძანებები, იმ პირობით, რომ გამოყენებული იქნება 100% (ასი პროცენტი) იმ თავისუფალი ფულადი ნაშთისა, რომელიც გარიგების დადების მომენტში არსებობს კლიენტის შესაბამის პორტფელში.

მარჟინალური სესხი ბროკერის მიერ გაიცემა ყოველდღიურად იმ მოცულობით, რომელიც საკმარისია მიმდინარე სავაჭრო დღეს შესასრულებელი მარჟინალური გარიგებებით წარმოშობილი ვალდებულებების დასაფარად. სესხის ვალუტა არის შესაბამის მარჟინალურ გარიგებებზე ანგარიშსწორების ვალუტა. მხარეები თანხმდებიან, რომ სესხის ვალუტა შეიძლება შეიცვალოს კონვერტაციის ჩატარების შემთხვევაში, ვალდებულების ვალუტის შეცვლის მიზნით, რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და წესით.

- 5.11.10. კლიენტს უფლება აქვს ვადამდე დაფაროს სესხის თანხა სრულად ან ნაწილობრივ.
- 5.11.11. ბროკერს თავისი შეხედულებით უფლება აქვს უარი თქვას კლიენტისთვის სესხის გაცემაზე იმ გარიგებებით წარმოშობილი ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც დადებულია საბირჟო და/ან არასაბირჟო ვაჭრობის ნებისმიერ რეჟიმში, რომელიც განსხვავდება ანონიმური ორგანიზებული ვაჭრობის რეჟიმისგან და არ შეესაბამება ბროკერის შიდა მოთხოვნებს რისკების მართვასა და საუკეთესო პრაქტიკის შესრულებაზე.
- 5.11.12. სესხით მიღებული თანხების დაბრუნება ხორციელდება კლიენტის მიერ დამოუკიდებლად, ფულადი სახსრების შეტანით ან გადარიცხვით კლიენტის შესაბამის პორტფელში ჩასარიცხად, აგრეთვე ასეთ პორტფელში ფულადი სახსრების ნებისმიერი სხვა ჩარიცხვების ხარჯზე.

დოკუმენტად, რომელიც ადასტურებს შესაბამის ვალუტაში განსაზღვრული ფულადი თანხის სესხად გადაცემას, მიიჩნევა ბროკერის ანგარიში. ბროკერის მიერ გაცემული სესხის თანხა აღნიშნულ ანგარიშში აისახება როგორც კლიენტის დავალიანება ბროკერის წინაშე.

- 5.11.13. პროცენტები ირიცხება მარტივი საპროცენტო წესით ყოველი კალენდარული დღისთვის სესხის თანხაზე, შესაბამის ვაჭრობის ორგანიზატორთან სავაჭრო პერიოდის დასრულების მომენტისთვის (მომენტი, რომელიც წინ უსწრებს ანგარიშსწორების ჩატარებას) არსებული მდგომარეობით, და უპირობო წესით ჩამოიჭრება კლიენტის საბალანსო ანგარიშიდან.

სესხის გაცემისთვის საპროცენტო განაკვეთი (ბროკერის ანაზღაურება ფულადი სახსრებით მარჟინალური სესხის გაცემისთვის კალენდარული დღის განმავლობაში კლიენტის შესაბამისი პორტფელის ფარგლებში) განისაზღვრება და გამოიყენება ბროკერის ტარიფების შესაბამისად.

- 5.11.14. ბროკერს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს მოსთხოვოს კლიენტს სესხის თანხის დაბრუნება და დარიცხული პროცენტების გადახდა, კლიენტისთვის შესაბამისი მოთხოვნის გაგზავნით და სესხის დაბრუნების ვადის მითითებით, რომელიც არ შეიძლება იყოს 1 (ერთ) სამუშაო დღეზე ნაკლები ბროკერის მიერ ასეთი მოთხოვნის გაგზავნის თარიღიდან, თუ უფრო მოკლე ვადა არ არის გათვალისწინებული მოქმედი კანონმდებლობის ან სეზ-ის ნორმატიული აქტების სავალდებულო მოთხოვნებით.

- 5.11.15. სესხის თანხის და/ან კლიენტის მიერ ნასესხები ფასიანი ქაღალდების დადგენილ ვადაში დაუბრუნებლობის, აგრეთვე გაცემულ სესხზე პროცენტების ვადაგადაცილებით გადახდის შემთხვევაში, ბროკერს უფლება აქვს, რეგლამენტით, ხელშეკრულებითა და მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად, არასასამართლო წესით რეალიზაციის გზით ორგანიზებულ ვაჭრობაზე და/ან არასაბირჟო ბაზარზე, გამოიყენოს იძულებითი დაკმაყოფილება ფულადი სახსრების და/ან ფასიანი ქაღალდების მიმართ, რომლებიც წარმოადგენს კლიენტის ვალდებულებების უზრუნველყოფის საშუალებას გაცემული სესხებზე.
- 5.11.16. თუ ანგარიშსწორებების შედეგად რისკების მართვის სისტემაში უზრუნველყოფის დონე ხდება არასაკმარისი ან უზრუნველყოფის პროგნოზირებული მნიშვნელობა მიუთითებს მოთხოვნილი უზრუნველყოფის დონის დარღვევის ალბათობაზე, რეგლამენტის 6.6. ნაწილის შესაბამისად ბროკერს უფლება აქვს:
- შეაჩეროს კლიენტის ახალი ბრძანებების შესრულება;
 - გაუგზავნოს კლიენტს მარჟინ-კოლი (margin-call), ანუ მოთხოვნა მარჟინალური გარიგებების დახურვაზე ან უზრუნველყოფის შევსებაზე (უზრუნველყოფის საკმარისი დონის მისაღწევად);
 - გაზარდოს დისკონტები (haircuts) ცალკეულ ინსტრუმენტებზე;
 - თუ კლიენტი ბროკერის დოკუმენტებით დადგენილ ვადაში არ შეასრულებს მარჟინალურ მოთხოვნას, დაიწყოს პოზიციების იძულებითი დახურვა.

5.12. კლიენტების ბრძანებების შიდა შესრულება და/ან ურთიერთსაპირისპირო დავალებების დამთხვევა

ბროკერს უფლება აქვს განახორციელოს კლიენტების ბრძანებების შიდა შესრულება (Internalisation), აგრეთვე კლიენტების ურთიერთსაპირისპირო დავალებების შიდა დამთხვევა (Client-to-Client Matching), იმ პირობით, რომ ასეთი შესრულება კლიენტებისთვის არ უზრუნველყოფს უფრო უარეს პირობებს, ვიდრე ორგანიზებულ სავაჭრო პლატფორმებზე ხელმისაწვდომი პირობებია, და შეესაბამება ბრძანებების საუკეთესო შესრულების პოლიტიკას (Best Execution). შიდა შესრულებისა და გარიგებების დამთხვევის წესები დადგენილია №23 დანართში - საბროკერო კომპანიის შპს რიონი კაპიტალის შიდა შესრულებისა და გარიგებების დამთხვევის წესების თანახმად“.

კლიენტი ადასტურებს თანხმობას გარიგებების შიდა შესრულებისა და გარიგებების დამთხვევის შესაძლებლობაზე წინამდებარე რეგლამენტის №23 დანართში მოცემული წესების შესაბამისად.

მუხლი 6. ბროკერის რისკების მართვის სისტემა

6.1. რისკების დეკლარაციები — რეგლამენტის განუყოფელი ნაწილი

- 6.1.1. კლიენტების ბრძანებების შესრულებისას ბროკერი მოქმედებს პატიოსნად, კეთილსინდისიერად და პროფესიონალურად, კლიენტის საუკეთესო ინტერესების

დაცვით რისკების მართვის, მარჟინალური მოთხოვნებისა და პოზიციების იძულებითი დახურვის პროცესებში.

6.1.2. კლიენტისთვის რისკის კატეგორიის მინიჭებამდე და სავაჭრო ოპერაციებზე წვდომის უზრუნველყოფამდე კლიენტი ვალდებულია გაეცნოს რისკების დეკლარაციებს, რომლებიც წარმოადგენს წინამდებარე რეგლამენტის დანართებს.

რისკების დეკლარაციებში, კერძოდ, გამჟღავნებულია:

- ფასიან ქაღალდებთან ოპერაციების რისკები;
- წარმოებულ ინსტრუმენტებთან ოპერაციების რისკები;
- ნასესხები სახსრების/საკრედიტო ბერკეტის გამოყენების რისკები;
- სავალუტო, საპროცენტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, ოპერაციული და სისტემური რისკები;
- მესამე პირებთან აქტივების შენახვასთან დაკავშირებული რისკები;
- კორპორაციული ქმედებების, დელისტინგის/სიიდან ამოღება, ემისიის პირობების ცვლილების რისკები;
- უცხოურ ფინანსურ ბაზრებსა და იურისდიქციებს დამახასიათებელი რისკები.

რისკების დეკლარაციების აქტუალური ვერსიები განთავსებულია ბროკერის ვებგვერდზე განყოფილებაში „დოკუმენტები“ და ხელმისაწვდომია კლიენტისთვის პირად კაბინეტში.

6.1.3. ხელშეკრულების დადების ფაქტი ნიშნავს, რომ კლიენტი:

- a) გაეცნო რისკების დეკლარაციებს;
- b) აცნობიერებს და იღებს ფინანსურ ბაზრებზე განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებულ რისკებს;
- c) ადასტურებს, რომ აღნიშნული რისკები შეესაბამება მის მიზნებს, საინვესტიციო პროფილსა და ფინანსურ შესაძლებლობებს.

6.2. ბროკერის კლიენტების კატეგორიები

6.2.1. კლიენტების კატეგორიები

ბროკერი კლიენტებს საერთაშორისო პრაქტიკის (MiFID II) და საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტების შესაბამისად ყოფს შემდეგ კატეგორიებად:

- a) საცალო კლიენტი (Retail Client) — ნაგულისხმევი კატეგორიის კლიენტი;
- b) ინფორმირებული/გათვითცნობიერებული ინვესტორი (Informed / Sophisticated Investor) — სტატუსი ენიჭება სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად;
- c) პროფესიონალი კლიენტი (Professional Client) — კლიენტი, რომელსაც გააჩნია საკმარისი გამოცდილება, ცოდნა, კომპეტენცია და აქტივების მნიშვნელოვანი მოცულობა;
- d) კვალიფიციური კონტრაგენტი (Eligible Counterparty, ECP) — ფინანსური ინსტიტუტები, რომლებიც მონაწილეობენ გარიგებებში დილერთაშორის დონეზე.

6.2.2. ნაგულისხმევი კატეგორია

ყველა ფიზიკური პირი მიეკუთვნება საცალო კლიენტის (**Retail Client**) კატეგორიას, ვიდრე სტატუსის ამაღლების საფუძველი არ დადასტურდება.

6.2.3. ინფორმირებული/გათვითცნობიერებული ინვესტორი (**Qualified / Sophisticated Investor**)

კატეგორია ენიჭება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად, მათ შორის:

- ინსტრუმენტების ცოდნა;
- ფინანსური განათლება და/ან გამოცდილება;
- აქტივების დადასტურებული მოცულობა;
- ტესტირების წარმატებით გავლა;
- კლიენტის თანხმობა რისკებზე.

გათვითცნობიერებულ ინვესტორებს ეძლევათ წვდომა გაზრდილი სირთულის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, მათ შორის არაკოტირებად აქციებზე, სტრუქტურირებულ პროდუქტებზე, დერივატივებზე და მსგავს ინსტრუმენტებზე.

6.2.4. პროფესიონალი კლიენტი (**Professional Client**)

ბროკერს უფლება აქვს კლიენტი დაეყოს პროფესიონალ კლიენტად (**Professional Client**), თუ კლიენტი აკმაყოფილებს MiFID II-ის კრიტერიუმებს, მათ შორის:

- საკმარისი სავაჭრო მოცულობა;
- პორტფელის მნიშვნელოვანი ზომა;
- ფინანსურ სფეროში სამუშაო გამოცდილება;
- ტესტირების წარმატებით გავლა;
- სტატუსის დამადასტურებელ დოკუმენტებთან შესაბამისობა.

ბროკერი ითხოვს შესაბამის დოკუმენტებს და ატარებს ცალკე შეფასებას. პროფესიონალი კლიენტის კატეგორია შეიძლება მიენიჭოს როგორც იურიდიულ, ისე ფიზიკურ პირებს.

6.2.5. კვალიფიციური კონტრაგენტი

ამ კატეგორიას მიეკუთვნება:

- ბანკები;
- ბროკერები;
- მმართველი კომპანიები;
- ინსტიტუციური მონაწილეები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც კონტრაგენტები.

კვალიფიციური კონტრაგენტის კატეგორიის კლიენტებისთვის ხელმისაწვდომია გარიგებების შესრულების სპეციალური რეჟიმები, რომლებიც განსხვავდება სხვა კატეგორიების კლიენტებისთვის ხელმისაწვდომი რეჟიმებისგან.

6.2.6. კლიენტის რისკ-პროფილი (AML/CFT high-risk classification)

კლიენტის კატეგორიებისგან დამოუკიდებლად, ბროკერი კლიენტს ანიჭებს AML რისკ-პროფილს:

- დაბალი რისკის დონე (Low AML Risk)
- საშუალო რისკის დონე (Medium AML Risk)
- მაღალი რისკის დონე (High AML Risk)

კლიენტის რისკ-პროფილი განსაზღვრავს სათანადო შემოწმების ზომებს (KYC/Enhanced Due Diligence), თუმცა არ განსაზღვრავს ხელმისაწვდომ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ინფორმაცია AML რისკ-პროფილის შესახებ კლიენტს არ მიეწოდება.

6.2.7. კლიენტის ინფორმირება

ბროკერი კლიენტს აცნობებს მინიჭებულ 6.2.1. ქვეპუნქტში ნახსენებ კატეგორიას შემდეგი არხებით:

- პირადი კაბინეტი;
- ელექტრონული ფოსტა;
- ჩატი.

6.2.8. კლიენტის კატეგორიისა და დასაშვები ინსტრუმენტების კავშირი

- საცალო კლიენტი - ფინანსური ინსტრუმენტების საბაზო ნაკრები.
- გათვითცნობიერებული ინვესტორი - ფინანსური ინსტრუმენტების გაფართოებული ჩამონათვალი.
- პროფესიონალი კლიენტი - ფინანსური ინსტრუმენტების სრული ჩამონათვალი, მათ შორის რთული და არასაბირჟო ინსტრუმენტები.
- კვალიფიციური კონტრაგენტი - ფინანსური ინსტრუმენტების სრული ჩამონათვალი, მათ შორის რთული და არასაბირჟო ინსტრუმენტები, ასევე დილერთაშორისი და ინსტიტუციური ოპერაციები.

6.2.9. კლიენტის კატეგორიზაცია და მისი გავლენა რისკების მართვაზე

1. კლიენტისთვის ხელმისაწვდომი რისკ-პარამეტრები, მათ შორის:

- მარჟინალურ ვაჭრობაზე წვდომა;
- მოკლე გაყიდვებზე წვდომა;
- წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება;
- დასაშვები რისკ-ჯგუფების ჩამონათვალი;

- განისაზღვრება კლიენტის კატეგორიით ბროკერის ოპერაციული და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

2. საცალო კლიენტის კატეგორიის კლიენტები:
 - დაიშვებიან მხოლოდ უზრუნველყოფილ ოპერაციებზე;
 - არ დაიშვებიან მოკლე გაყიდვებზე;
 - შეიძლება ჰქონდეთ შეზღუდული საკრედიტო ბერკეტი;
 - გადიან შესაბამისობის სავალდებულო ტესტირებას (Appropriateness).
3. გათვითცნობიერებული ინვესტორის / პროფესიონალი კლიენტის კატეგორიის კლიენტები:
 - დაიშვებიან მოკლე გაყიდვებზე, მარჟინალურ გარიგებებზე და რთულ ინსტრუმენტებზე;
 - გადიან გაფართოებულ შესაბამისობის შემოწმებას;
 - აკისრიათ გაზრდილი პასუხისმგებლობა რისკების მართვაზე.
4. კვალიფიციური კონტრაგენტის კატეგორიის კლიენტები იღებენ მომსახურებას გამარტივებული მოდელით:
 - ტესტირების გარეშე;
 - Retail კატეგორიის სავალდებულო დაცვის გარეშე;
 - ბროკერის რისკების მართვის სისტემის (რმს) ფარგლებში მარჟინალური მოთხოვნებისა და ლიმიტების სავალდებულო დაცვით.

6.3. რისკ-ჯგუფები (Risk Groups / Portfolio Risk Tiers)

6.3.1. რისკ-ჯგუფების გამოყენება პორტფელებზე

კლიენტის თითოეული პორტფელისთვის ბროკერი იყენებს პორტფელის ერთ-ერთ რისკ-ჯგუფს (Risk Tiers), რომელთა ჩამონათვალი და პარამეტრები გამჟღავნებულია ბროკერის ოფიციალურ ვებგვერდზე და წარმოადგენს წინამდებარე რეგლამენტის ნაწილს.

რისკ-ჯგუფი განსაზღვრავს:

- საკრედიტო ბერკეტის დასაშვებ დონეს (არსებობის შემთხვევაში);
- ინსტრუმენტების დასაშვებ ტიპებს (equities, bonds, ETFs, ETNs, FX spot, futures, options, structured products და სხვა);
- short / leverage / derivatives ოპერაციების დასაშვებობას;
- მარჟინალური მოთხოვნების პარამეტრებს;
- მარჟინ-კოლის (margin call) გაგზავნის წესსა და ვადებს;
- პოზიციების იძულებითი დახურვის პარამეტრებს (auto-liquidation rules);
- დამატებით ლიმიტებს, მათ შორის ექსპოზიციის, კონცენტრაციის, ქვეყნისა და სანქციური რისკების, აგრეთვე აქტივების ლიკვიდობის მიხედვით.

ბროკერს უფლება აქვს დააწესოს სხვადასხვა რისკ-ჯგუფები ერთი და იმავე კლიენტის სხვადასხვა პორტფელისთვის (მაგალითად: Spot Portfolio, Derivatives Portfolio, Custody Portfolio, Portfolio for Long-Only Strategies).

6.3.2. პორტფელის რისკ-ჯგუფის შეცვლა ბროკერის ინიციატივით

ბროკერს უფლება აქვს შეცვალოს კლიენტის პორტფელის რისკ-ჯგუფი შემდეგ შემთხვევებში:

- საბაზრო პირობების ცვლილება (ვოლატილობა, ლიკვიდობა, სანქციური მოვლენები);
- ბროკერის შიდა რისკის მიმართ მზადყოფნის ცვლილება;
- სეზონის მოთხოვნების დაცვის აუცილებლობა;
- კლიენტის კატეგორიის ცვლილება;
- რისკ-მონიტორინგის შედეგები.
- გაზრდილი საინვესტიციო ან/და ოპერაციული რისკიანობის ნიშნების გამოვლენის შემთხვევაში.

ზოგადი წესის თანახმად, ბროკერი კლიენტს აცნობებს პორტფელის რისკ-ჯგუფის ცვლილების შესახებ არაუგვიანეს 1 (ერთი) სამუშაო დღისა ცვლილებების ძალაში შესვლამდე.

ბროკერს უფლება აქვს შეცვალოს პორტფელის რისკ-ჯგუფი დაუყოვნებლივ, წინასწარი შეტყობინების გარეშე, თუ ეს აუცილებელია:

- სეზონის მოთხოვნების დაცვის მიზნით;
- კლიენტის მიერ ვალდებულებების დარღვევის თავიდან ასაცილებლად;
- ინფრასტრუქტურული ორგანიზაციების მოთხოვნების შესასრულებლად (ვაჭრობის ორგანიზატორები, სავაჭრო პლატფორმები, კასტოდიანები, ზემდგომი ბროკერები);
- დაუფარავი პოზიციის წარმოშობის რისკის თავიდან ასაცილებლად ან შესამცირებლად;
- კლიენტის და/ან ბროკერის ინტერესების დასაცავად.

6.3.3. პორტფელის რისკ-ჯგუფის შეცვლა კლიენტის ინიციატივით

კლიენტს უფლება აქვს მოითხოვოს კონკრეტული პორტფელისთვის რისკ-ჯგუფის შეცვლა, პირად კაბინეტში განცხადების წარდგენის გზით და შემდეგი ინფორმაციის მითითებით:

- პორტფელის იდენტიფიკატორი;
- პორტფელისთვის სასურველი რისკ-ჯგუფი;
- არჩეული რისკ-ჯგუფის მოთხოვნებისა და შეზღუდვების გაცნობის დადასტურება;
- განცხადების ფორმით გათვალისწინებული სხვა მონაცემები.

6.3.4. კლიენტის განცხადების განხილვის ვადა

ბროკერი კლიენტის განცხადებას განიხილავს 2 (ორი) სამუშაო დღის განმავლობაში და:

- პორტფელზე იყენებს მოთხოვნილ პორტფელის რისკ-ჯგუფს; ან

- უგზავნის კლიენტს უარის შეტყობინებას (უარის მიზეზების გამჟღავნების გარეშე).

უარის საფუძვლებად შეიძლება ჩაითვალოს (მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება):

- კლიენტის კატეგორიის შეუსაბამობა მოთხოვნილ პორტფელის რისკ-ჯგუფთან;
- ტესტირების უარყოფითი შედეგები;
- დადგენილი ლიმიტების დარღვევა ან ღია რისკიანი პოზიციების არსებობა;
- სეზონის მოთხოვნებთან ან ბროკერის შიდა პოლიტიკებთან შეუსაბამობა;
- AML/CFT შემოწმების შედეგები.

6.3.5. პორტფელის რისკ-ჯგუფის შეცვლა კლიენტის ტესტირების შემდეგ

თუ ფიზიკური პირი კლიენტი, რომელიც მიეკუთვნება საცალო კლიენტის კატეგორიას და არ არის გათვითცნობიერებული ინვესტორი, წარმატებით გაივლის საქართველოს კანონმდებლობითა და ბროკერის შიდა პოლიტიკებით გათვალისწინებულ ტესტირებას, ბროკერს უფლება აქვს:

- გააფართოოს კლიენტისთვის ხელმისაწვდომი ინსტრუმენტებისა და ოპერაციების ჩამონათვალი;
- შეცვალოს პორტფელის რისკ-ჯგუფი უფრო მაღალ დონეზე;
- მიანიჭოს კლიენტს წვდომა რთულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე (derivatives, structured notes და სხვა).

ბროკერი კლიენტს უგზავნის შეტყობინებას:

- ტესტირების დადებითი შედეგის შესახებ;
- პორტფელის რისკ-ჯგუფის ცვლილების შესახებ.

თუ შეტყობინებაში სხვა რამ არ არის მითითებული, ახალი რისკ-ჯგუფი ძალაში შედის შეტყობინების გაგზავნის მომენტიდან.

6.4. რისკების მართვა: ზოგადი დებულებები

6.4.1. ბროკერი თითოეული კლიენტის პორტფელის მიმართ ახორციელებს რისკების მართვას შემდეგი მიზნებით:

- კლიენტის და ბროკერის ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის (სეზ) მოთხოვნების დაცვა;
- MiFID II / ESMA-ის პრინციპების დაცვა ინვესტორის დაცვის ნაწილში;
- კლირინგული ორგანიზაციების (CCP/ცენტრალური კონტრაგენტი) და prime broker-ის მოთხოვნების დაცვა.

6.4.2. რისკების მართვა მოიცავს:

- საბაზრო, საკრედიტო, ლიკვიდობისა და ოპერაციული რისკების შეფასებას;
- პორტფელის რისკ-ჯგუფის შესაბამისად დასაშვები ინსტრუმენტების კონტროლს;
- მარჟინალური უზრუნველყოფის გაანგარიშებასა და მუდმივ კონტროლს;

- margin-call პროცედურების უზრუნველყოფას;
- დადგენილი ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში რისკის ავტომატურ ან ხელით შემცირებას (margin close-out);
- სტრეს-ტესტირებას და აქტივების კონცენტრაციის შეფასებას;
- კორპორაციული, სავალუტო და ინფრასტრუქტურული რისკების მონიტორინგს.

6.4.3. კლიენტი ვალდებულია დამოუკიდებლად გაეცნოს რისკების დეკლარაციებს, რომლებიც წარმოადგენს რეგლამენტის დანართებს და განთავსებულია ბროკერის ვებგვერდზე განყოფილებაში „დოკუმენტები“.

6.5. რისკების მართვა ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე არსებულ პორტფელებზე

6.5.1. რისკების კონტროლისთვის გამოყენებული ძირითადი მაჩვენებლები

ბროკერი თითოეული პორტფელის მიმართ ახორციელებს შემდეგი მაჩვენებლების გაანგარიშებას:

- **პორტფელის ლიკვიდაციური შეფასება:** Net Liquidation Value (NLV) — კლიენტის ფულადი სახსრებისა და აქტივების ჯამური ღირებულება, განსაზღვრული სებ-ის, ზემდგომი ბროკერის ან ბროკერის მეთოდოლოგიის შესაბამისად.
- **საწყისი მარჟა:** Initial Margin (IM) — პოზიციის გახსნისთვის მოთხოვნილი უზრუნველყოფის ოდენობა.
განისაზღვრება:
 - კლირინგული ორგანიზაციის (CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის) მიერ (Eurex Clearing, ICE Clear, LCH, OCC და სხვა); ან
 - ზემდგომი ბროკერის მიერ, თუ შესაბამისი ბაზარი არ ექვემდებარება კლირინგს.
- **შენარჩუნების მარჟა:** Maintenance Margin (MM) — უზრუნველყოფის მინიმალური დონე, რომლის ქვემოთ დაწევის შემთხვევაში კლიენტს წარმოეშობა ვალდებულება აღადგინოს უზრუნველყოფა.
- **ლიკვიდაციის მარჟა:** Margin Close-Out Level — დონე, რომლის მიღწევისას ბროკერი ვალდებულია ნაწილობრივ ან სრულად დახუროს კლიენტის ღია პოზიციები (ESMA/MiFID-ის მოთხოვნების შესაბამისად).

6.5.2. შიდა რისკ-დაფარვის მაჩვენებლები

ბროკერი იყენებს შიდა რისკების მართვის მაჩვენებლებს, მათ შორის:

- რისკის დაფარვის კოეფიციენტებს;
- stress-VaR მაჩვენებლებს;
- კონცენტრაციის ანალიზს;
- აქტივების ლიკვიდობის შეფასებას;
- ცალკეული ინსტრუმენტების რისკ-ფაქტორებს.

ბროკერის შიდა რისკ-მონიტორინგის მოდელები შეესაბამება:

- სეზ-ის მოთხოვნებს;
- ESMA MiFID II Risk Management-ის პრინციპებს;
- CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის Risk Management-ის სტანდარტებს (Cover-2, Stress Exposure, Liquidity Add-Ons).

6.5.3. მარჟის გაანგარიშების გამოყენებული მოდელები

6.5.3.1. კლირინგული ორგანიზაციების (CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის) მოდელები

- Eurex Prisma (VaR-მოდელი)
- LCH VaR IM
- ICE Clear SPAN 2.0
- OCC TIMS

კლირინგული ორგანიზაციების მარჟინალური მოთხოვნები სავალდებულოა და გამოიყენება ცვლილებების გარეშე.

6.5.3.2. ზემდგომი ბროკერის / გლობალური კასტოდიანების მოდელები

თუ ვაჭრობა ხორციელდება ზემდგომი ბროკერის მეშვეობით, Initial Margin (IM) და Maintenance Margin (MM) განისაზღვრება:

- აქტივის ლიკვიდობის ანალიტიკური მოდელების საფუძველზე;
- ბაზრის ვოლატილობის გათვალისწინებით;
- Tier-1 დონის ბროკერებისა და კასტოდიანების სტანდარტების შესაბამისად (Interactive Brokers, IBCE, Saxo, Clearstream Banking და სხვა).

6.5.3.3. ბროკერის შიდა რისკ-მოდელი

ბროკერის შიდა რისკ-მოდელი გამოიყენება მხოლოდ:

- პოზიციების მონიტორინგისთვის;
- აქტივების კონცენტრაციის შეფასებისთვის;
- stress-VaR-ის გაანგარიშებისთვის;
- შიდა რისკ-დაფარვის კოეფიციენტების განსაზღვრისთვის.

შიდა რისკ-მოდელი არ ცვლის კლირინგული ორგანიზაციების ან ზემდგომი ბროკერის მიერ გამოყენებულ გაანგარიშებებს.

6.5.4. მარჟინ-კოლი (Margin Call) და იძულებითი დახურვა (Margin Close-Out)

მარჟინალური მოთხოვნა (Margin Call) წარმოიშობა იმ შემთხვევაში, როდესაც პორტფელის უზრუნველყოფის დონე ჩამოდის ბროკერის მიერ დადგენილ ზღვრულ მნიშვნელობამდე.

მათ შორის, მარჟინ-კოლი შეიძლება ინიცირდეს შემდეგ შემთხვევებში:

- უზრუნველყოფის დონე (Margin Level), რომელიც განისაზღვრება Equity-ის გამოყენებულ მარჟინალურ უზრუნველყოფასთან (Used Margin) მიმართებით, ჩამოდის დადგენილ ზღვარზე (Margin Call Threshold); და/ან

- პორტფელის ჯამური ღირებულება (Net Liquidation Value, NLV) უახლოვდება Maintenance Margin (MM) დონეს ან ჩამოდის მასზე ქვემოთ.

ბროკერი კლიენტს უგზავნის შესაბამის შეტყობინებას შემდეგი არხებით:

- პირადი კაბინეტი;
- მოკლე ტექსტური შეტყობინება,
- ელ-ფოსტა.

კლიენტი ვალდებულია შეავსოს უზრუნველყოფა ან დახუროს პოზიციების ნაწილი.

6.5.5. იძულებითი დახურვა (Margin Close-Out Rule) (ESMA-ის სავალდებულო მოთხოვნა)

ერთ-ერთი შემდეგი პირობის დადგომისას:

- კლიენტმა არ შეასრულა მარჟინ-კოლის (Margin Call) მოთხოვნა, ამასთან, პორტფელის უზრუნველყოფის დონე შენარჩუნების მარჟაზე (Maintenance Margin, MM) დაბალია;
- უზრუნველყოფა ჩამოვიდა ლიკვიდაციის დონეზე (Margin Close-Out Level) დაბლა;
- აღინიშნება ვოლატილობის მკვეთრი ზრდა ან ლიკვიდობის გაუარესება;
- კლიენტთან კავშირი ვერ შედგა და პოზიციების შემდგომი შენარჩუნება ზრდის ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკს.

ბროკერი ვალდებულია დახუროს კლიენტის პორტფელში არსებული ღია პოზიციების ნაწილი ან ყველა ღია პოზიცია.

ბროკერი ახორციელებს იძულებით დახურვას კლიენტის პირობითი დავალების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც, ხელშეკრულების დადებით კლიენტი წინასწარ ავალებს ბროკერს განახორციელოს პოზიციების დახურვა ჩამოთვლილი მოვლენების დადგომის შემთხვევაში.

6.5.6. პოზიციების დახურვის პრიორიტეტი (კლებადობის მიხედვით):

1. ყველაზე რისკიანი პოზიციები;
2. short-პოზიციები;
3. ყველაზე ნაკლებად ლიკვიდური ინსტრუმენტები;
4. FX-ლიმიტების დარღვევით არსებული სავალუტო პოზიციები;
5. ყველაზე მაღალი ბერკეტის მქონე პოზიციები.

6.5.7. კლიენტისთვის რისკ-პარამეტრების გამჟღავნება და კლიენტის ვალდებულებები

6.5.7.1. ბროკერი კლიენტის პირად კაბინეტში ამჟღავნებს რისკების მართვის სისტემის ძირითად პარამეტრებს, მათ შორის:

- პორტფელის ლიკვიდაციურ შეფასებას (Net Liquidation Value, NLV);
- საწყის მარჟას (Initial Margin, IM) — თითოეული ინსტრუმენტისა და პორტფელის მიხედვით;

- შენარჩუნების მარჟას (Maintenance Margin, MM);
- ლიკვიდაციის მარჟას / Close-Out დონეს (Close-Out);
- ვარიაციულ მარჟას (დერივატივების ბაზრისთვის).

6.5.7.2. კლიენტი ვალდებულია დამოუკიდებლად აკონტროლოს გამჟღავნებული პარამეტრები, მაშინაც კი, თუ ბროკერი აგზავნის შეტყობინებებს SMS-ით, e-mail-ით ან პირად კაბინეტში შეტყობინებების გზით.

6.5.7.3. შემდეგ ქმედებებზე პასუხისმგებლობას ყოველთვის კლიენტი იღებს:

- ყოველდღიურად აკონტროლოს რისკების მართვის სისტემის -ის პარამეტრები პირად კაბინეტში;
- უზრუნველყოფის დონე შეინარჩუნოს MM-ზე მაღლა;
- დროულად მოახდინოს რეაგირება Margin Call-ზე;
- შეინარჩუნოს დადებითი ბალანსი;
- გაითვალისწინოს საბაზრო რისკები.
- პორტფელის დროული უზრუნველყოფა

6.5.7.4. კლიენტი ვალდებულია შეინარჩუნოს უზრუნველყოფის დონე, რომელიც საკმარისია პოზიციების ავტომატური იძულებითი დახურვის თავიდან ასაცილებლად.

6.5.7.5. რისკების დეკლარაციები წარმოადგენს რეგლამენტის დანართებს და კლიენტმა ისინი უნდა შეისწავლოს ვაჭრობის დაწყებამდე. რისკების დეკლარაციებზე ბმული განთავსებულია ბროკერის ვებგვერდზე განყოფილებაში „დოკუმენტები“.

6.5.7.6. ბროკერს უფლება აქვს გააგზავნოს ნებისმიერი რისკთან დაკავშირებული შეტყობინება, თუმცა ამის ვალდებულება არ აქვს და შეტყობინების არარსებობა არ ათავისუფლებს კლიენტს უზრუნველყოფის შენარჩუნების ვალდებულებისგან.

6.5.8. ინფორმაციული შეუსაბამოებები სავაჭრო სისტემასა -სა და პირად კაბინეტს შორის კლიენტი ინფორმირებულია, რომ სავაჭრო სისტემაში (მათ შორის სსს-ის API-ში) ასახული მონაცემები შეიძლება განსხვავდებოდეს კლიენტის პირად კაბინეტში ასახული მონაცემებისგან.

პრიორიტეტულია პირად კაბინეტში გამოქვეყნებული მონაცემები, რადგან სწორედ ისინი არის გამოთვლილი ბროკერის რისკების მართვის სისტემის მეთოდოლოგიით და გამოიყენება პორტფელის რისკის კონტროლისთვის, მარჟინალური მოთხოვნების გაგზავნისა და იძულებითი დახურვის განხორციელებისთვის.

კლიენტი იღებს ასეთი შეუსაბამოების რისკს და ნებისმიერი განსხვავების შემთხვევაში ვალდებულია იხელმძღვანელოს პირადი კაბინეტით.

6.5.9. რისკ-პარამეტრების გაანგარიშებისთვის ფასების ინფორმაციის წყაროები

6.5.9.1. რისკის გაანგარიშებისთვის ბროკერი იყენებს საერთაშორისო ვაჭრობის ორგანიზაციებისა და საბაზრო მონაცემების პროფესიონალი პროვაიდერების კოტირებებს.

6.5.9.2. წყაროების პრიორიტეტულობა განისაზღვრება ბროკერის შიდა მოდელებით და კლიენტისთვის გამჟღავნებულია წინამდებარე რეგლამენტით.

პორტფელის ტიპი	ფასების წყაროები (პრიორიტეტულობის მიხედვით)
ფასიანი ქაღალდების ბაზარი (US)	NYSE / NASDAQ (ძირითადი სესია), ICE Data, Refinitiv, Bloomberg BVAL
ფასიანი ქაღალდების ბაზარი (EU)	Xetra, Euronext, LSE, Refinitiv, Bloomberg
ფასიანი ქაღალდების ბაზარი (Global / საერთაშორისო)	NYSE/NASDAQ, LSE, Xetra, Euronext, BATS BZX/EDGX, Cboe Europe, Bloomberg BVAL (ობლიგაციები), Cbonds (დამხმარედ)
ობლიგაციები	Bloomberg BVAL (ძირითადი წყარო), Cbonds Estimation, TRACE (თუ გამოიყენება)
დერივატივების ბაზარი (ფიუჩერსები/ოფციონები)	CME Group, ICE, Eurex, Cboe-ის კოტირებები

6.5.9.3. კლიენტი იღებს ვალდებულებას, არ გაავრცელოს ბროკერის მეშვეობით მიღებული საბაზრო მონაცემები მესამე პირებზე. ამ ვალდებულების დარღვევა იწვევს კლიენტის პასუხისმგებლობას და ბროკერისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას (Bloomberg/Refinitiv NDA სტანდარტები).

6.5.10. ლიკვიდური ინსტრუმენტების ჩამონათვალი და რისკ-პარამეტრები

6.5.10.1. ბროკერი განსაზღვრავს ლიკვიდური ინსტრუმენტების ჩამონათვალს, რომელთა მიმართ:

- დასაშვებია ნასესხები სახსრების გამოყენება და მარჟინალური ვაჭრობა (თუ ეს დაშვებულია პორტფელის რისკ-ჯგუფით);
- მარჟის გაანგარიშებისას გამოიყენება სტანდარტული განაკვეთები (CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის / ზემდგომი ბროკერი);
- დასაშვებია მოკლე გაყიდვები / ინსტრუმენტების სესხი (თუ ხელმისაწვდომია და დაშვებულია პორტფელის რისკ-ჯგუფით);
- პორტფელის ლიკვიდაციური შეფასების (NLV) გაანგარიშებისას კოტირებაზე გამოიყენება დისკონტის შემცირებული ზომა (haircuts).

6.5.10.2. მარჟინალური მაჩვენებლების გაანგარიშებისთვის ბროკერი იყენებს კლირინგული ორგანიზაციების მიერ ინსტრუმენტებზე მოწოდებულ მონაცემებს:

- დაცემის რისკის განაკვეთს (Down-Risk Rate);

- გაზრდის რისკის განაკვეთს (Up-Risk Rate);
- ინსტრუმენტზე განაკვეთის გაანგარიშების ვალუტას;
- ინსტრუმენტის კუთვნილებას კორელირებადი აქტივების ჯგუფთან.

თუ სხვადასხვა კლირინგული ორგანიზაცია ადგენს განსხვავებულ რისკ-განაკვეთებს, ბროკერი იყენებს ყველაზე კონსერვატიულ განაკვეთს, თუ სხვა რამ არ არის მოთხოვნილი შესაბამისი კლირინგული ორგანიზაციის წესებით, ან თუ არ არის მოთხოვნილი სებ-ის მიერ.

6.5.10.3. ლიკვიდური ინსტრუმენტების ჩამონათვალი და მათი რისკ-განაკვეთები კლიენტისთვის გამჟღავნებულია პირად კაბინეტში.

6.5.11. კლიენტის ოპერაციებზე შეზღუდვები

ბროკერს უფლება აქვს შეზღუდოს კლიენტის ოპერაციები შემდეგ შემთხვევებში:

- მაღალი ვოლატილობა;
- ლიკვიდური კონტრაგენტების ნაკლებობა;
- სანქციური შეზღუდვები;
- კლიენტის შეცვლილი რისკ-პროფილი;
- ფასების შორის მკვეთრი შუალედი (price gaps);
- უზრუნველყოფის არასაკმარისი დონე.

6.6. რისკების მართვა დერივატივების ბაზრის პორტფელებზე

6.6.1. ზოგადი დებულებები

დერივატივების ბაზრის პორტფელი მოიცავს ფიუჩერსულ და ოფციონურ კონტრაქტებს, რომლებიც ივაჭრება საერთაშორისო ბირჟებზე და რომლებზეც კლიენტს მიენიჭა წვდომა.

რისკების მართვა ეფუძნება:

- კლირინგული ორგანიზაციების (CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის) შესაბამის მარჟინალურ მოთხოვნებს (Eurex, CME, ICE, OCC და სხვა);
- prime broker-ის მოთხოვნებს;
- ბროკერის შიდა მოდელებს (stress-VaR, Liquidity Add-Ons).

short-პოზიციები და ოფციონები დასაშვებია მხოლოდ იმ ფარგლებში, რომლებიც ნებადართულია კლიენტის პორტფელის რისკ-ჯგუფით.

6.6.2. დერივატივების ბაზრის პორტფელის რისკ-პარამეტრების გაანგარიშება

6.6.2.1. პორტფელის ღირებულება (S)

ბროკერი პორტფელის ღირებულებას ანგარიშობს როგორც შემდეგი სიდიდეების ჯამს:

- პორტფელის ლიკვიდაციური შეფასება;
- მიმდინარე ვარიაციული მარჟა;
- ფულადი სახსრები.

6.6.2.2. საწყისი საგარანტიო უზრუნველყოფა: Initial Margin (IM, ΓO_0)

განისაზღვრება CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის ან prime broker-ის მიერ და გამოიყენება ცვლილებების გარეშე.

6.6.2.3. საგარანტიო უზრუნველყოფა: Maintenance Margin (MM, ΓO_x)

დგინდება ბროკერის მიერ შემდეგის საფუძველზე:

- რისკის კორექციული კოეფიციენტები;
- ბაზრის ვოლატილობა;
- CCP/ცენტრალური კონტრაგენტის მოთხოვნები.
- კლიენტის კატეგორიისა და რისკ-ჯგუფების მიხედვით.

საგარანტიო უზრუნველყოფა გამოითვლება შემდეგნაირად:

$$MM = IM \times k,$$

სადაც:

$k = 1$, თუ კლიენტის პოზიციები აღირიცხება ცალკე ანგარიშზე (Segregated account),

$k = 2$, თუ კლიენტის პოზიციები შედის ბროკერის საერთო საკლირინგო ანგარიშში (Omnibus account)

ბროკერს უფლება აქვს შეცვალოს კოეფიციენტი k , კლიენტის ინფორმირებით შემდეგი არხებით:

- პირადი კაბინეტი;
- ელ.ფოსტა;
- მოკლე ტექსტური შეტყობინება

6.6.3. კლიენტის ვალდებულებები

კლიენტი ვალდებულია:

a) ყოველდღიურად აკონტროლოს მაჩვენებლები:

- IM (Initial Margin)- საწყისი მარჟა,
- MM (Maintenance Margin)- მიმდინარე მარჟა,
- ცვლადი მარჟა
- პორტფელის რისკის დონე.

b) შეინარჩუნოს უზრუნველყოფის დადებითი მოცულობა და არ დაუშვას სახსრების დეფიციტი ღია პოზიციის შენარჩუნებისა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებისთვის.

c) უზრუნველყოფის MM-ზე ქვემოთ შემცირებისას ოპერატიულად შეიტანოს თანხები ან დახუროს პოზიციები.

d) დამოუკიდებლად აკონტროლოს მარჟინ-კოლისა და მარჟის დახურვის დონეები.

e) უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ბროკერს უფლება აქვს ერთპიროვნულად დახუროს კლიენტის

პოზიციები იმ მოცულობით, რომელიც საკმარისია რისკ-მაჩვენებლების აღსადგენად.

6.7. პოზიციების იძულებითი დახურვა

6.7.1. ზოგადი დებულებები

6.7.1.1. ბროკერი ახორციელებს კლიენტის რისკების კონტროლს თითოეული პორტფელის მიხედვით ხელშეკრულების მოქმედების მთელი ვადის განმავლობაში.

6.7.1.2. წინამდებარე რეგლამენტით, ბროკერის შიდა დოკუმენტებით და/ან საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, ბროკერს უფლება აქვს კლიენტის ცალკეული ბრძანების გარეშე განახორციელოს ქმედებები, რომლებიც მიმართულია:

- მარჟინალური მოთხოვნების შემცირებისკენ;
- უზრუნველყოფის დონის აღდგენისკენ;
- რისკიანი პოზიციების შეზღუდვისკენ ან დახურვისკენ;
- კლიენტის პირობითი ბრძანებების შესრულებისკენ;

კლიენტის ყველა ან ღია პოზიციების ნაწილის დახურვის მიზნით დახურვის გარიგებების დადებით (შემდგომ — „**პოზიციების დახურვა**“, **Forced Liquidation, Margin Close-Out**).

6.7.1.3. პოზიციების დახურვის საბაზო ტრიგერები არის:

- უზრუნველყოფის დონის შემცირება მიმდინარე მარჟაზე (MM) ქვემოთ;
- კლიენტის მიერ მარჟინ-კოლის მოთხოვნების შეუსრულებლობა;
- ბროკერის რისკის მიმართ მზადყოფნის ლიმიტების დარღვევა;
- არაუზრუნველყოფილი პოზიციის წარმოშობა ან შენარჩუნება;
- წინამდებარე რეგლამენტში პირდაპირ მითითებული მოვლენები (მათ შორის 6.5.2–6.5.13 პუნქტები).

6.7.2. პოზიციების დახურვა რისკ-ლიმიტების დარღვევისას / **Margin Close-Out**

6.7.2.1. ბროკერი ახორციელებს პოზიციების დახურვას, თუ კლიენტის პორტფელთან მიმართებით დადგება ერთ-ერთი შემდეგი მოვლენა:

- პორტფელის უზრუნველყოფის დონე ჩამოვიდა დადგენილ მარჟის დახურვის დონეზე (**Margin Close-Out**) დაბლა;
- კლიენტმა მარჟინ-კოლის მიღების შემდეგ ბროკერის მიერ მითითებულ ვადაში არ აღადგინა უზრუნველყოფა;
- პორტფელის ერთობლივი რისკი აჭარბებს კონცენტრაციის ან სავალუტო რისკის დადგენილ ლიმიტებს;
- იძულებითი დახურვის სხვა პირობები, რომლებიც დადგენილია ბროკერის შიდა დოკუმენტებით და/ან საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

6.7.2.2. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, ხელშეკრულების დადებისას კლიენტი წინასწარ ავალებს ბროკერს განახორციელოს პოზიციების დახურვა 6.6.2.1 პუნქტში მითითებული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში, იმ მოცულობით, რომელიც საკმარისია:

- უზრუნველყოფის დონის აღსადგენად მარჟის დახურვის დონეზე (Margin Close-Out) მაღლა; და/ან
- არაუზრუნველყოფილი პოზიციის აღმოსაფხვრელად; და/ან
- პორტფელის რისკ-ლიმიტებთან შესაბამისობაში მოსაყვანად.

6.7.2.3. პირობითი ბრძანება მოქმედებს ხელშეკრულების მოქმედების მთელი ვადის განმავლობაში, ხოლო მისი მიღების თარიღად მიიჩნევა ხელშეკრულების დადების ან მისი ბოლო ცვლილების თარიღი.

6.7.3. ობლიგაციებზე იძულებითი დახურვისას ფასის განსაზღვრა

6.7.3.1. ობლიგაციებზე პოზიციების იძულებითი დახურვისას ბროკერი განსაზღვრავს გარიგების ფასს შემდეგნაირად:

1. თუ შესაბამისი ობლიგაციების გამოშვებაზე ანონიმური საბირჟო ვაჭრობის რეჟიმში განხორციელდა გარიგებები პოზიციების დახურვის მომენტამდე ბოლო 15 (თხუთმეტი) წუთის განმავლობაში - გამოიყენება ასეთი ვაჭრობის ბოლო ხელმისაწვდომი საბაზრო ფასი;
2. თუ აღნიშნულ პერიოდში გარიგებები არ განხორციელდა — გამოიყენება Bloomberg BVAL-ის შეფასებითი კოტირება (ან შეფასების შედარებადი წყარო, რომელიც გამჟღავნებულია ბროკერის ვებგვერდზე), საჭიროების შემთხვევაში ლარში გადაყვანით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით, პოზიციების დახურვის დღეს.

6.7.3.2. თუ ტექნიკური მიზეზებით არც საბირჟო ფასი და არც შეფასებითი კოტირება ხელმისაწვდომი არ არის, ბროკერი იყენებს ფასების ინფორმაციის სხვა პროფესიონალურ წყაროს, რომელიც გათვალისწინებულია ბროკერის შიდა დოკუმენტებით.

6.7.4. პოზიციების დახურვა დერივატივების ბაზარზე უზრუნველყოფის უკმარისობისას

6.7.4.1. კლიენტი ბროკერს აძლევს პირობით ბრძანებას, რომლის მიხედვითაც, თუ დერივატივების ბაზრის ტიპის პორტფელის ღირებულება, ცვლადი მარჟის გათვალისწინებით, ჩამოვიდა საგარანტიო უზრუნველყოფის (Maintenance Margin), ოდენობაზე ქვემოთ, კლიენტი წინასწარ ავალებს ბროკერს განახორციელოს პოზიციების დახურვა ერთი ან რამდენიმე უკუმიმართული დერივატივების გარიგების დადებით.

6.7.4.2. დერივატივების ბაზარზე პოზიციების იძულებითი დახურვის პარამეტრები:

- გარიგების სახეობა: შესაბამისი ღია პოზიციის უკუმიმართული (ყიდვა/გაყიდვა);
- დადების ადგილი: ბირჟის დერივატივების ბაზარი;

- ინსტრუმენტის ტიპი: ფიუჩერსი ან ოფციონი, რომელიც შეესაბამება ღია პოზიციას;
- კონტრაქტი: კლიენტის კონტრაქტის ანალოგიური ვადისა და საბაზო აქტივის მიხედვით;
- რაოდენობა: ღია კონტრაქტების სრული რაოდენობა ან ნაწილი, რომელიც საკმარისია უზრუნველყოფის დონის აღსადგენად MM-ზე მაღლა;
- ფასი: პოზიციების დახურვის მომენტში მიმდინარე საბაზრო ფასი;
- შესრულების ვადა: მაქსიმალურად მოკლე ვადაში, ხელმისაწვდომი ლიკვიდობისა და ტექნიკური შესაძლებლობების გათვალისწინებით, თუმცა გაუმართლებელი დაყოვნების გარეშე;
- პირობითი ბრძანების მოქმედების ვადა: ხელშეკრულების მოქმედების მთელი ვადა.

6.7.4.3. ბროკერს უფლება აქვს არ განახორციელოს პოზიციების დახურვა, თუ კლიენტმა პირობითი ბრძანების ფაქტობრივ შესრულებამდე აღადგინა უზრუნველყოფის დონე ბროკერის მიერ დადგენილი მოცულობით.

6.7.5. ოფციონური პოზიციების დახურვა პორტფელის დაბალი ღირებულებისას

6.7.5.1. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, თუ:

- კლიენტის დერივატივების ბაზრის პორტფელში არსებობს ღია ოფციონური პოზიციები, და
- ასეთი პორტფელის ღირებულება ჩამოვიდა საგარანტიო უზრუნველყოფის (Maintenance Margin) ოდენობაზე ქვემოთ, რომელიც დადგენილია ბროკერის შიდა დოკუმენტებით და გამჟღავნებულია ბროკერის ვებგვერდზე,

კლიენტი წინასწარ ავალებს ბროკერს დახუროს ყველა ან ოფციონური პოზიციების ნაწილი.

6.7.5.2. ოფციონური პოზიციების დახურვა ხორციელდება შემდეგ პირობებზე:

- გარიგების სახეობა - ყიდვა/გაყიდვა, რომელიც უკუმიმართულია ღია ოფციონური პოზიციის მიმართულების მიმართ;
- დადების ადგილი - ბირჟის დერივატივების ბაზარი;
- კონტრაქტის იდენტიფიკაცია - შესაბამისი ოფციონის დასახელება (და საჭიროების შემთხვევაში დაკავშირებული ფიუჩერსი);
- რაოდენობა - ისეთი მოცულობა, რომელიც საკმარისია პორტფელის ღირებულების დადგენილ ზღვარზე მაღლა ასაწევად;
- ფასი: პოზიციების დახურვის მომენტში მიმდინარე საბაზრო ფასი (პრემია);
- შესრულების ვადა - პირობის დადგომის შემდეგ მაქსიმალურად მოკლე ვადაში;
- ბრძანების მოქმედების ვადა - ხელშეკრულების მოქმედების მთელი ვადა.

6.7.6. რისკ-ჯგუფი „100% წინასწარი დეპონირება“

თუ კლიენტის პორტფელზე ვრცელდება რისკ-ჯგუფი, რომელიც ითვალისწინებს 100% -იან წინასწარ დეპონირებას (Full Pre-Deposit), ბროკერი:

- ასრულებს მხოლოდ სრულად დაფარულ ბრძანებებს;
- არ უშვებს იმ ბრძანებების მიღებას შესრულებისთვის, რომლებმაც მათი სტრუქტურით შეიძლება გამოიწვიოს არაუზრუნველყოფილი პოზიციების წარმოქმნა;
- დროებით არაუზრუნველყოფილი პოზიციები, რომლებიც წარმოიშვა კლიენტისა და ბროკერისგან დამოუკიდებელი მიზეზებით (ინფრასტრუქტურული დაყოვნებები, ნაწილობრივი მიწოდებები და ა.შ.), ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დარეგულირებას 6.6.7 პუნქტის შესაბამისად.

6.7.7. ბროკერის მოთხოვნა არაუზრუნველყოფილი პოზიციის დახურვის შესახებ

6.7.7.1. არაუზრუნველყოფილი პოზიციის წარმოშობა კლიენტისგან დამოუკიდებელი მიზეზებით (ინფრასტრუქტურული დაყოვნებები, ნაწილობრივი მიწოდებები, კორპორატიული ქმედებები და ა.შ.) არ განიხილება კლიენტის მიერ ვალდებულებების დარღვევად, თუმცა ექვემდებარება დარეგულირებას წინამდებარე პუნქტით დადგენილი წესით.

6.7.7.2. კლიენტი ვალდებულია ბროკერთან ერთად უზრუნველყოს არაუზრუნველყოფილი პოზიციის დახურვა ან მისი დაფარვა ბროკერის მოთხოვნაში მითითებულ ვადაში. ზოგადი წესით, ასეთი ვადა არ შეიძლება აღემატებოდეს მომდევნო სამუშაო დღის დასრულებას, თუ სხვა რამ არ არის განპირობებული საბაზრო სიტუაციით და/ან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებით.

6.7.8. პირობითი ბრძანება ბროკერის მოთხოვნის შეუსრულებლობისას

თუ კლიენტმა არ შეასრულა მოთხოვნა არაუზრუნველყოფილი პოზიციის დახურვის შესახებ, მხარეებმა შეათანხმეს პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც ბროკერს უფლება აქვს კლიენტის ინტერესებში განახორციელოს შემდეგი ქმედებები (ეტაპობრივად ან არჩევითად):

6.7.8.1. ვალუტის კონვერტაცია

- ოპერაცია: კონვერტაცია (FX Spot) საჭირო ოდენობების ვალუტებს შორის;
- საწყისი ვალუტა: ნებისმიერი ვალუტა, რომელიც აღირიცხება კლიენტის საბალანსო ანგარიშებზე;
- სამიზნე ვალუტა: კლიენტის ვალდებულების ვალუტა;
- კურსი: ბანკ-კონტრაგენტის ან prime-broker-ის ფაქტობრივი FX Spot კურსი გარიგების მომენტში;
- შესრულების ვადა: მაქსიმალურად მოკლე ვადაში, მაგრამ არაუმეტეს 5 (ხუთი) სავაჭრო დღისა, თუ სხვა რამ არ არის საჭირო მარჟის დახურვის დონის/ლიკვიდაციის დონის (Margin Close-Out) დაცვისთვის.

კლიენტი თანხმდება, რომ კონვერტაცია შეიძლება მოიცავდეს ბანკი-კონტრაგენტის საკომისიოს.

6.7.8.2. პოზიციების იძულებითი ლიკვიდაცია ფასიანი ქაღალდებისა და სავალუტო ბაზრებზე

- გარიგებების სახეობა: ფინანსური ინსტრუმენტების ყიდვა/გაყიდვა იმ ოდენობით, რომელიც საკმარისია კლიენტის ვალდებულებების დასაფარად;
- დადების ადგილი:
 - ორგანიზებული ვაჭრობა - თუ ფინანსური ინსტრუმენტი ივაჭრება ბირჟაზე;
 - არასაბირჟო ბაზარი - თუ საბირჟო ბაზარი მიუწვდომელია ან ლიკვიდობა არასაკმარისია.
- ინსტრუმენტის იდენტიფიკაცია: ISIN, ტიკერი, ფინანსური ინსტრუმენტის ტიპი;
- რაოდენობა: ისეთი მოცულობა, რომელიც საკმარისია არაუზრუნველყოფილი პოზიციის აღმოსაფხვრელად და/ან კლიენტის დავალიანების დასაფარად;
- ფასი საბირჟო გარიგებებზე: გარიგების დადების მომენტში მიმდინარე საბაზრო ფასი;
- ფასი არასაბირჟო ბაზარზე დადებულ გარიგებებზე: კონტრაგენტის საუკეთესო ხელმისაწვდომი ფასი; კოტირებების არარსებობის შემთხვევაში — შეფასება Bloomberg BVAL-ის ან სხვა ბროკერის მიერ გამჟღავნებული წყაროს საფუძველზე;
- შესრულების ვადა: მაქსიმალურად მოკლე ვადაში, როგორც წესი - არაუმეტეს 5 (ხუთი) სავაჭრო დღის განმავლობაში მოვლენის დადგომის შემდეგ.

6.7.8.3. დერივატივების ბაზარზე პოზიციების იძულებითი დახურვა

- გარიგების სახეობა: ყიდვა/გაყიდვა, რომელიც უკუმიმართულია კლიენტის ღია პოზიციის მიმართ;
- დადების ადგილი: ბირჟის დერივატივების ბაზარი;
- კონტრაქტი: კლიენტის ღია პოზიციის შესაბამისი კონტრაქტი;
- რაოდენობა: ღია კონტრაქტების სრული რაოდენობა ან ნაწილი, რომელიც საკმარისია არაუზრუნველყოფილი პოზიციის აღმოსაფხვრელად;
- ფასი: პოზიციების დახურვის მომენტში მიმდინარე საბაზრო ფასი;
- შესრულების ვადა: მაქსიმალურად მოკლე ვადაში, ლიკვიდობისა და ტექნიკური შესაძლებლობების გათვალისწინებით;
- პირობითი ბრძანების მოქმედების ვადა: ხელშეკრულების მოქმედების მთელი ვადა.

6.7.9. პოზიციების დახურვა არასაბირჟო ბაზარზე ლიკვიდობის არარსებობისას / ფორს-მაჟორის შემთხვევაში

6.7.9.1. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, თუ ბროკერს არ შეუძლია კლიენტის პირობითი ბრძანებების შესრულება ან

პოზიციების იძულებით დახურვა ამ რეგლამენტით გათვალისწინებულ ვადაში შემდეგი მიზეზებით:

- ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტების მიხედვით საბაზრო ლიკვიდობის არარსებობა;
- საბაზრო ტურბულენტობის არსებითი გაძლიერება;
- ბირჟების, დეპოზიტარების, საკლირინგო სახლების/ორგანიზაციების, საკრედიტო ორგანიზაციების, ბანკი კასტოდირების ან კონტრაგენტების საქმიანობაში შეზღუდვები ან ხარვეზები;
- სხვა გარემოებები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ბროკერზე (მათ შორის ფორს-მაჟორი),

კლიენტი წინასწარ ავალებს ბროკერს განახორციელოს პოზიციების დახურვა არასაბირჟო ბაზარზე (OTC), მათ შორის:

- გარიგების სახეობა — ყიდვა/გაყიდვა, რომელიც უკუმიმართულია კლიენტის ღია პოზიციის მიმართ;
- ინსტრუმენტის იდენტიფიკაცია - პორტფელში აღრიცხვის შესაბამისად;
- რაოდენობა - ისეთი მოცულობა, რომელიც საკმარისია რისკებთან დაკავშირებული დარღვევების აღმოსაფხვრელად;
- ფასი - არასაბირჟო ბაზარზე კონტრაგენტის საუკეთესო ხელმისაწვდომი ფასი, ბროკერის ვალდებულების გათვალისწინებით იმოქმედოს კეთილსინდისიერად და უზრუნველყოს კლიენტის განკარგულებების შესრულების საუკეთესო პირობები;
- პირობითი ბრძანების მოქმედების ვადა - ხელშეკრულების მოქმედების მთელი ვადა.

6.7.9.2. ბროკერს უფლება აქვს არ განახორციელოს პოზიციების დახურვა ამ პუნქტის შესაბამისად, თუ მოვლენა, რომელმაც ასეთი დახურვის აუცილებლობა წარმოშვა, შეწყდა, ხოლო კლიენტის პორტფელი მოყვანილია რისკ-ლიმიტებსა და რისკების მართვის სისტემის) მოთხოვნებთან შესაბამისობაში.

6.7.10. ქვებროკერის პოზიციების დახურვა ლიცენზიის ან ნებართვის გაუქმებისას

6.7.10.1. თუ კლიენტი არის ქვებროკერი და მის იურისდიქციაში გაუქმდა/ანულირდა საბროკერო (საინვესტიციო) საქმიანობის ლიცენზია ან ნებართვა, კლიენტი წინასწარ ავალებს ბროკერს:

- დახუროს მისი პოზიციები ვადიან ბაზარზე;
- იმ მოცულობითა და წესით, რომელიც საკმარისია მისი პორტფელის მარჟინალური ვაჭრობის რეჟიმიდან გამოსაყვანად და/ან ვალდებულებების დასაფარად.

6.7.10.2. პოზიციების დახურვის პარამეტრები ანალოგიურია 6.6.4 და 6.6.8 პუნქტებში მითითებული პარამეტრებისა.

ამ პუნქტის დებულებები არ ვრცელდება ქვებროკერის საბროკერო ანგარიშებზე, რომლებსაც იგი იყენებს მხოლოდ საკუთარი ინვესტიციებისთვის, თუ სხვა რამ პირდაპირ არ არის გათვალისწინებული ცალკეული შეთანხმებით.

6.7.11. პოზიციების დახურვა კლიენტის სამართლებრივი სტატუსის ცვლილებისას

6.7.11.1. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, იმ მოვლენის დადგომისას, რომელიც ცვლის კლიენტის ქმედუნარიანობას/უფლებაუნარიანობას ან მის სამართლებრივ სტატუსს (მაგალითად, იურიდიული პირის ლიკვიდაცია, გაკოტრება, რეორგანიზაცია, ფიზიკური პირის ქმედუნარიანობა და ა.შ.), კლიენტი წინასწარ ავალეს ბროკერს:

- დახუროს ღია პოზიციები ვადიან და სხვა ბაზრებზე;
- იმ მოცულობით, რომელიც საკმარისია მარჟინალური ვაჭრობის შეწყვეტისა და ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის მინიმიზაციისთვის.

6.7.11.2. ბროკერი ასრულებს ასეთ პირობით ბრძანებას მაქსიმალურად მოკლე ვადაში შესაბამისი მოვლენის დადგომის შესახებ ინფორმაციის მიღების შემდეგ.

6.7.12. ოფციონური პოზიციების დახურვა დერივატივების ბაზრის ტიპის პორტფელის ღირებულების ხანგრძლივი შემცირებისას

6.7.12.1. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, თუ:

- ბროკერის შიდა დოკუმენტებით დადგენილი უწყვეტი პერიოდის განმავლობაში (არანაკლებ 3 მიყოლებული სავაჭრო დღისა);
- კლიენტის დერივატივების ბაზრის ტიპის პორტფელის ღირებულება ღია ოფციონური პოზიციებით რჩება ბროკერის მიერ დადგენილ ზღვრულ მნიშვნელობაზე ქვემოთ და კლიენტისთვის გამჟღავნებულია მის პირად კაბინეტში;

კლიენტი წინასწარ ავალეს ბროკერს განახორციელოს ყველა ან ოფციონური პოზიციების ნაწილის დახურვა.

6.7.12.2. ოფციონური პოზიციების დახურვის პარამეტრები შეესაბამება 6.6.4 პუნქტში აღწერილ პირობებს.

მუხლი 7. შეტყობინებების გაცვლის წესი

7.1. შეტყობინებების გაგზავნის ძირითადი წესები

7.1.1. ნებისმიერი შეტყობინება (მათ შორის კლიენტის ბრძანებები/დავალებები, განცხადებები, ბროკერის შეტყობინებები), რომელსაც აგზავნის ბროკერი ან კლიენტი, უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ ზოგად მოთხოვნებს:

1. გაიგზავნოს მხოლოდ ამ მუხლით დადგენილი საკომუნიკაციო საშუალებებით;
2. გაიგზავნოს მხოლოდ უფლებამოსილი პირების მიერ, რომელთა უფლებამოსილება დადასტურებულია ხელშეკრულებითა და რეგლამენტით დადგენილი წესით;
3. გაიგზავნოს მხოლოდ იმ რეკვიზიტებზე, რომლებიც გათვალისწინებულია რეგლამენტით ან დადგენილია მხარეებს შორის დამატებითი შეთანხმების ხელმოწერის გზით.
4. კლიენტის შეტყობინებები უნდა იყოს შედგენილი იმგვარად, რომ ბროკერმა შეძლოს კლიენტის უტყუარი იდენტიფიკაცია და კლიენტის ბრძანების/დავალების კორექტულად შესრულება. თუ იდენტიფიკაცია გართულებულია, ბროკერს უფლება აქვს მოითხოვოს შეტყობინების შინაარსის დადასტურება.
5. კლიენტის შეტყობინებები უნდა გაიგზავნოს მხოლოდ იმ ფორმებით, რომლებიც დამტკიცებულია ბროკერის მიერ და მოცემულია რეგლამენტის დანართებში. თუ დოკუმენტი მატერიალური სახით წარმოდგენილია დამტკიცებულისგან განსხვავებულ ფორმატში, ბროკერს უფლება აქვს უარი თქვას მის მიღებაზე.

7.1.2. შეტყობინებების გაცვლის დასაშვები გზები

7.1.2.1. ბროკერსა და კლიენტს შორის შეტყობინებების გაცვლა შეიძლება განხორციელდეს შემდეგი გზებით:

- ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით;
- ტელეფონით;
- SMS-შეტყობინებების მეშვეობით;
- პირადი კაბინეტის მეშვეობით;
- ჩატის მეშვეობით;
- სავაჭრო სისტემის მეშვეობით;
- სსს-ის API-ის მეშვეობით (თუ ხელმისაწვდომია);
- ბროკერის ვებგვერდის სპეციალიზებული განყოფილების მეშვეობით.

7.1.2.2. კლიენტები, რომლებიც იყენებენ კვალიფიციურ ელექტრონულ ხელმოწერას თუ კლიენტი მიეკუთვნება ერთ-ერთ კატეგორიას:

- საპენსიო აქტივების მმართველი კომპანია;
- საპენსიო რეზერვების მმართველი კომპანია;
- სპეციალიზებული დეპოზიტარი;
- არასახელმწიფო საპენსიო ფონდი;
- მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია;
- კომერციული ბანკი,

შეტყობინებების გაცვლა შესაძლებელია მხოლოდ:

- კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერით (კეხ) ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით;
 - ან სსს-ის მეშვეობით, რომელიც მხარდაჭერილია კეხ-ით;
- მხარეებს შორის კეხ-ის გამოყენების წესის შესახებ ცალკეული შეთანხმების შესაბამისად.

7.1.3. ბროკერის უფლება შეზღუდოს შეტყობინებების წარდგენის არხები

7.1.3.1. ბროკერს უფლება აქვს ერთპიროვნულად დააწესოს ნებისმიერი შეზღუდვა შეტყობინებების (მათ შორის კლიენტის ბრძანებების/დავალებების) წარდგენის არხებზე, თუ ეს აუცილებელია:

- კანონმდებლობის დაცვისთვის, მათ შორის AML/CFT მოთხოვნებისათვის;
- კლიენტის ინტერესების დასაცავად;
- ინფრასტრუქტურული დაწესებულებების მოთხოვნების შესასრულებლად;
- ბოროტად გამოყენების რისკების ან ტექნიკური ხარვეზების თავიდან ასაცილებლად;

7.1.3.2. ბროკერს უფლება აქვს უარი თქვას კლიენტის ბრძანების/დავალების მიღებაზე და/ან შესრულებაზე, თუ:

- კლიენტი არღვევს ხელშეკრულების ან რეგლამენტის პირობებს;
- კლიენტმა არ გაიარა იდენტიფიკაცია;
- არსებობს საფუძველი ვივარაუდოთ, რომ კლიენტის ქმედებები მიმართულია საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევისკენ, მათ შორის AML/CFT ან სანქციური მოთხოვნების დარღვევისკენ;
- შესრულება გამოიწვევს ვაჭრობის ორგანიზატორის, საკლირინგო სახლის/ორგანიზაციის ან სხვა ინფრასტრუქტურული მონაწილეების მოთხოვნების დარღვევას;
- არსებობს გარიგების შეუსრულებლობის რისკი ან ბროკერის დანაკარგების წარმოშობის რისკი.

7.1.4. შეტყობინებების რაოდენობის შეზღუდვა

7.1.4.1. ბროკერს უფლება აქვს თავისი შეხედულებით შეზღუდოს კლიენტის მიერ გადაცემული:

- ელექტრონული დოკუმენტების;
- შეტყობინებების;
- კლიენტის ბრძანებების/დავალებების

რაოდენობა, თუ ასეთი შეზღუდვები აუცილებელია საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის სტაბილური მუშაობის უზრუნველსაყოფად ან რისკების მინიმიზაციისთვის.

7.1.5. შეტყობინებების დუბლირების წესები

თუ კლიენტი განმეორებით აგზავნის შეტყობინებას (აღრე გაგზავნილის დუბლირებას ახდენს), იგი ვალდებულია მიუთითოს:

„შეტყობინების დუბლიკატი [თარიღითა და დროით]“:

თუ ასეთი მითითება არ არსებობს, ბროკერს უფლება აქვს დუბლირებული შეტყობინება განიხილოს როგორც ახალი და შეასრულოს იგი წინა შეტყობინებისგან დამოუკიდებლად.

7.1.6. გამოყენებული საკომუნიკაციო საშუალებები

თუ რეგლამენტით ან ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, მხარეებს უფლება აქვთ გამოიყენონ შეტყობინებების გაცვლის ნებისმიერი საშუალება, რომელიც ჩამოთვლილია წინამდებარე მუხლში.

კლიენტი ადასტურებს, რომ მას ესმის თითოეულ საკომუნიკაციო საშუალებასთან დაკავშირებული ყველა შეზღუდვა.

7.1.7. საბირჟო ბრძანებების შესრულება**7.1.7.1. ბროკერის მიერ მიღებული ბრძანებები:**

- სატელეფონო კავშირის მეშვეობით;
- ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით;

მიიღება შესრულებისთვის ბროკერის მიერ ვაჭრობის ორგანიზატორისთვის განაცხადის გაგზავნით სავაჭრო სისტემისა და ზემდგომი ბროკერის მიერ მიწოდებული სხვა საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით.

7.1.7.2. კლიენტი ვალდებულია დამოუკიდებლად შეისწავლოს სავაჭრო პლატფორმის ფუნქციური თავისებურებები და კლიენტის ბრძანებაში/დავალებაში მიუთითოს გარიგებისთვის აუცილებელი ყველა პარამეტრი.**7.1.8. სტოპ-ბრძანებები**

კლიენტის მიერ სავაჭრო პლატფორმისა და პირადი კაბინეტის მეშვეობით წარდგენილი სტოპ-ბრძანება ბროკერის მიერ სრულდება როგორც შეზღუდული ბრძანება, თუ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული სავაჭრო პლატფორმის, პირადი კაბინეტის ფუნქციონალით ან ბროკერის შიდა დოკუმენტებით.

7.2. სატელეფონო კავშირის მეშვეობით შეტყობინებების წარდგენის წესები**7.2.1. კლიენტის იდენტიფიკაცია ტელეფონით:**

კლიენტს შეტყობინების გაგზავნა შეუძლია მხოლოდ ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრიდან. ტელეფონით შეტყობინების მიღებისას ბროკერი ახორციელებს კლიენტის ან მისი წარმომადგენლის სავალდებულო იდენტიფიკაციას შემდეგი მონაცემების საფუძველზე:

- კლიენტის სრული დასახელება / სახელი და გვარი;
- წარმომადგენლის სახელი და გვარი (თუ შეტყობინება წარდგენილია წარმომადგენლის მიერ);
- კლიენტის საიდენტიფიკაციო ნომერი;
- ზეპირი შეტყობინებებისთვის დადგენილი კოდური სიტყვა (პაროლი).

კოდური სიტყვა მოითხოვება მხოლოდ კლიენტის შემომავალი ზარის შემთხვევაში.

ბროკერს უფლება აქვს განახორციელოს დამატებითი იდენტიფიკაცია, თუ ეს გათვალისწინებულია რეგლამენტით ან ბროკერის თანამშრომელს გაუჩნდა ეჭვი.

თუ ზარი შემომავალია და არ უკავშირდება კლიენტის ბრძანების/დავალების წარდგენას, ბროკერს შეუძლია საკუთარი შეხედულებით მოახდინოს კლიენტის იდენტიფიკაცია შემდეგი მონაცემებით:

- სახელი და გვარი / დასახელება;
- პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის ნომერი (პასპორტი და სხვ.);
- დაბადების თარიღი;
- კლიენტის საიდენტიფიკაციო ნომერი;

კოდური სიტყვის მოთხოვნის გარეშე.

7.2.2. კოდური სიტყვის დადგენა და შეცვლა

კოდური სიტყვა დგინდება კლიენტის მიერ შემდეგი გზით:

- კოდური სიტყვის დადგენის/გაუქმების შესახებ განცხადების წარდგენით (№2 დანართის ფორმით);
- განცხადება იგზავნება ელექტრონულად, მათ შორის პირადი კაბინეტის მეშვეობით;
- განცხადება ხელმოწერილია ელექტრონული ხელმოწერით (მათ შორის კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერით, თუ გამოიყენება).

პირადი კაბინეტის მეშვეობით შევსებული ელექტრონული შეტყობინების გაგზავნა ითვლება განცხადების წარდგენის ტოლფასად.

კოდური სიტყვა ერთიანია და ვრცელდება კლიენტის ყველა ხელშეკრულებაზე.

7.2.3. კლიენტის ვალდებულებები კონფიდენციალურობის დაცვის კუთხით

კლიენტი ვალდებულია:

- უზრუნველყოს კოდური სიტყვის დაცვა;
- არ ჩაიწეროს და არ შეინახოს იგი მესამე პირებისთვის ხელმისაწვდომ ფორმით;
- ტელეფონით წარმოთქვას ისე, რომ იგი არ გახდეს ცნობილი მესამე პირებისთვის.

კლიენტი სრულად აგებს პასუხს კოდური სიტყვის კონფიდენციალურობაზე.

ნებისმიერი შეტყობინება, რომელიც წარდგენილია სწორი კოდური სიტყვით, ითვლება უშუალოდ კლიენტის მიერ გაგზავნილად, ბროკერისთვის კომპრომეტაციის შესახებ შეტყობინების მიღებამდე.

იურიდიული პირი ვალდებულია შეზღუდოს კოდურ სიტყვებზე წვდომა მხოლოდ იმ პირებისთვის, რომელთაც აქვთ კლიენტის სახელით მოქმედების უფლება.

7.2.4. კოდური სიტყვის კომპრომეტაცია

კომპრომეტაციის ეჭვის შემთხვევაში კლიენტი ვალდებულია დაუყოვნებლივ:

- გაგზავნოს განცხადება პირადი კაბინეტის მეშვეობით და/ან
- აცნობოს ბროკერს ტელეფონით (ზარი უნდა განხორციელდეს ძირითადი მობილური ნომრიდან).

შეტყობინების მიღების შემდეგ ბროკერი:

- დაუყოვნებლივ ბლოკავს კოდური სიტყვის მოქმედებას;
- აცნობებს კლიენტს ნებისმიერი სწრაფი საკომუნიკაციო საშუალებით.

კოდური სიტყვის აღდგენა შესაძლებელია მხოლოდ ახალი განცხადების მიღების შემდეგ, რომელიც ხელმოწერილია ელექტრონული ხელმოწერით.

შეტყობინებამდე წარმოშობილი ყველა ზარალის რისკს კლიენტი იღებს საკუთარ თავზე.

7.2.5. ბროკერის უფლება უარი თქვას შეტყობინების მიღებაზე

ბროკერი იტოვებს უფლებას უარი თქვას სატელეფონო შეტყობინების მიღებაზე, იდენტიფიკაციის შედეგების მიუხედავად, თუ:

- არსებობს ეჭვი შეტყობინების წარმომდგენი პირის მიმართ;
- არსებობს კოდური სიტყვის კომპრომეტაციის ნიშნები;
- გამოვლენილია მარეგულირებელი მოთხოვნების დარღვევის ნიშნები;
- ეს აუცილებელია საქართველოს კანონმდებლობის ან AML/CFT პოლიტიკის შესრულებისთვის.

7.2.6. სატელეფონო შეტყობინებების იურიდიული ძალა

კლიენტის იდენტიფიკაცია ნიშნავს მის თანხმობას, რომ:

- სატელეფონო გზით გაგზავნილ ყველა შეტყობინებას აქვს წერილობითი შეტყობინების იურიდიული ძალა;
- სატელეფონო საუბრის ჩანაწერი წარმოადგენს დასაშვებ და საკმარის მტკიცებულებას შეტყობინების წარდგენის ფაქტისა და შინაარსის დასადასტურებლად.
- ბროკერი ახორციელებს კლიენტთან და/ან მის წარმომადგენელთან სატელეფონო საუბრის ჩაწერას, თუ საუბრის დროს ხდება კლიენტის ბრძანებების/დავალებების წარდგენა ან გარიგებების პირობების განხილვა. ჩანაწერები ინახება საქართველოს კანონმდებლობით და/ან სეპ-ის მოთხოვნებით დადგენილი ვადით (მაგრამ არანაკლებ 5 წლისა) და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მტკიცებულებად შეტყობინებების წარდგენის ფაქტისა და შინაარსის დასადასტურებლად.

7.2.7. კლიენტის პასუხისმგებლობა სატელეფონო ბრძანებების წარდგენისას

კლიენტი პასუხისმგებელია სატელეფონო გზით წარდგენილი კლიენტის ბრძანების/დავალების პარამეტრების სიზუსტესა და სრულყოფაზე, მათ შორის იმ შემთხვევაშიც, თუ:

- კლიენტმა არ გაითვალისწინა ბროკერის მიერ განაცხადის გასაგზავნად გამოყენებული საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის თავისებურებები;

- კლიენტმა არ მიუთითა გარიგებისთვის აუცილებელი პარამეტრები.

7.2.8. სატელეფონო გარიგებების მოცულობაზე შეზღუდვა

თუ კლიენტის ბრძანებაში/დავალებაში მითითებული გარიგების თანხა ნაკლებია:

- 10 000 ლ ან
- აღნიშნული თანხის უცხოურ ვალუტაში ან ძვირფას ლითონებში ეკვივალენტზე,

ბროკერს უფლება აქვს უარი თქვას სატელეფონო გზით კლიენტის ბრძანების/დავალის მიღებაზე.

ამ შემთხვევაში კლიენტს შეუძლია კლიენტის ბრძანება/დავალება წარადგინოს ნებისმიერი სხვა დასაშვები საშუალებით.

7.2.9. დამატებითი იდენტიფიკაცია

თუ ბროკერის თანამშრომელს ეჭვი უჩნდება პირის უფლებამოსილებასთან ან კოდური სიტყვის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით, ბროკერს უფლება აქვს დასვას დამატებითი კითხვები, მათ შორის:

- საბროკერო ანგარიშის / პირადი ანგარიშების რეკვიზიტების შესახებ;
- კითხვარის მონაცემებში ან ანგარიშგებაში არსებულ სხვა ინფორმაციის შესახებ.

პროცედურა ითვლება წარმატებით გავლილად, თუ კლიენტის პასუხები ემთხვევა ბროკერის მონაცემებს.

7.2.10. ზეპირი შეტყობინებების წარდგენის წესი

კლიენტი ვალდებულია ზეპირად დაასახელოს:

- შეტყობინების ტიპური ფორმით გათვალისწინებული სავალდებულო რეკვიზიტები;
- გარიგების პარამეტრები ზუსტი ფორმულირებით, რომელიც გამორიცხავს ორაზროვნებას.

თუ ფორმა დადგენილი არ არის, კლიენტი ვალდებულია ჩამოაყალიბოს შეტყობინება მკაფიოდ და ერთმნიშვნელოვნად.

7.2.11. შეტყობინების დადასტურება

ბროკერის თანამშრომელი:

- ამოწმებს შეტყობინების შესრულების შესაძლებლობას;
- იმეორებს კლიენტის შეტყობინების პარამეტრებს.

პარამეტრები ითვლება მიღებულად, თუ კლიენტი წარმოთქვამს ერთ-ერთ სიტყვას:

- „ვადასტურებ“;
- „ვეთანხმები“;
- „გარიგება“;
- ან ნებისმიერ სხვა სიტყვას, რომელიც პირდაპირ ადასტურებს თანხმობას.

თუ თანამშრომელმა პარამეტრები არასწორად გაიმეორა, კლიენტი ვალდებულია თავიდან უკარნახოს შეტყობინება.

7.2.12. ბროკერი სატელეფონო გზით არ იღებს:

- სახსრების გატანის ბრძანებებს,
- აქტივების გადაცემის ბრძანებებს,
- რეკვიზიტების ცვლილებას,
- საკონტაქტო მონაცემების ცვლილებას,
- სტატუსის ან რისკ-ჯგუფის ცვლილებას,
- ნებისმიერ ქმედებას, რომელიც დაკავშირებულია KYC/AML პროცესებთან.

7.3. ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით შეტყობინებების წარდგენის წესები

7.3.1. ზოგადი წესები

ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით შეტყობინებების გაგზავნისას გადაიცემა:

1. შეტყობინების ტექსტი;
2. თანმხლები დოკუმენტები და ფაილები;
3. კლიენტის ბრძანებების/დავალებების შემთხვევაში - დოკუმენტის დასკანერებული გამოსახულება კლიენტის ან მისი უფლებამოსილი პირის საკუთარი ხელმოწერით (ან ბეჭდით - იურიდიული პირებისთვის).

თუ კლიენტთან ცალკეული შეთანხმებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, ელექტრონული ფოსტის გამოყენებისთვის ვრცელდება შემდეგი პირობები:

- a) მხარეები აღიარებენ ელექტრონული ფოსტით გადაცემული ელექტრონული შეტყობინებებისა და ელექტრონული დოკუმენტების იურიდიულ ძალას, თუ კონკრეტული ტიპის შეტყობინებებისთვის რეგლამენტით სხვა რამ არ არის დადგენილი.
- b) მხარეები თანხმდებიან, რომ კლიენტის ან ბროკერის წინასწარ შეთანხმებული ელექტრონული ფოსტის მისამართიდან შეტყობინების გადაცემა უზრუნველყოფს გამგზავნის ერთმნიშვნელოვან იდენტიფიკაციას.

შეთანხმებულ მისამართებად მიიჩნევა:

- e-mail, რომელიც კლიენტმა მიუთითა კითხვარის მონაცემებში;
- ბროკერის ვებგვერდზე „კონტაქტები“ განყოფილებაში მითითებული ბროკერის e-mail;
- სხვა მისამართები, რომლებიც მხარეებმა წერილობით დაადასტურეს.

- c) ხელმოწერილი დოკუმენტის სკანირებული ასლის შემცველი ელექტრონული წერილი მიიღება შესრულებისთვის იმ პირობით, რომ:

- ხელმოწერა და ბეჭედი (თუ გამოიყენება) ვიზუალურად ემთხვევა კლიენტის კითხვარში არსებულ ნიმუშებს;
- შეტყობინების სავალდებულო რეკვიზიტები მკაფიოდ იკითხება;
- შეტყობინება გაგზავნილია კითხვარის მონაცემებში მითითებული ელ.ფოსტის მისამართიდან.

(შენიშვნა: კლიენტის მიერ ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ ბროკერის შეტყობინების წარდგენისას ხელმოწერის ვიზუალური შეჯერება არ ხორციელდება.)

- d) კლიენტი აღიარებს, რომ მისი ელექტრონული ფოსტით გაგზავნილი შეტყობინებების ასლები, რომლებიც წარმოდგენილია ბროკერის მიერ,

წარმოადგენს შეტყობინების შინაარსის დასადასტურებლად დასაშვებ და საკმარის მტკიცებულებას.

- e) განკარგულებითი ხასიათის შეტყობინება, რომელიც ელექტრონული ფოსტით არის გაგზავნილი თანდართული სკანირებული ასლის გარეშე, ბროკერის მიერ მიიღება შესრულებისთვის მხოლოდ იმ პირობით, რომ მითითებულია რეგლამენტით გათვალისწინებული ყველა სავალდებულო პარამეტრი და წარდგენილია ყველა აუცილებელი დოკუმენტი.

7.3.2. კლიენტების შეტყობინებები, რომლებიც იყენებენ კვალიფიციურ ელექტრონულ ხელმოწერას (კეხ)

კლიენტები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობით ევალებათ კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის (კეხ) გამოყენება, აგზავნიან:

- ელექტრონულ შეტყობინებას;
- კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის (კეხ) ფაილს;

კლიენტსა და ბროკერს შორის კეხ-ის გამოყენების წესის შესახებ ცალკეული შეთანხმების შესაბამისად.

7.3.3. კლიენტის პასუხისმგებლობა ელ.ფოსტით კლიენტის ბრძანებების/დავალებების წარდგენისას

კლიენტი პასუხისმგებელია წარდგენილი კლიენტის ბრძანების/დავალების სისწორეზე, თუ მისი წარდგენისას:

- არ იქნა გათვალისწინებული სპეციალიზებული საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის თავისებურებები, რომელსაც ბროკერი იყენებს ვაჭრობის ორგანიზატორისთვის განაცხადების გაგზავნისას;
- არ იქნა მითითებული გარიგების ყველა სავალდებულო პირობა.

7.3.4. კლიენტის ელექტრონული ფოსტის კომპრომეტაცია

კლიენტი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს ბროკერს, თუ:

- არსებობს ეჭვი, რომ მესამე პირებმა მიიღეს წვდომა მისი ელექტრონული ფოსტის ანგარიშის მონაცემებზე;
- ან არსებობს ელ.ფოსტის კომპრომეტაციის სხვა ნიშნები.

შეტყობინებამდე ყველა შედეგის რისკს კლიენტი იღებს საკუთარ თავზე.

7.3.5. შეტყობინებების მიღების დრო

ელ.ფოსტის გაგზავნილი შეტყობინებები:

- სამუშაო დღის დასრულების შემდეგ - ითვლება ბროკერის მიერ მიღებულად მომდევნო სამუშაო დღეს;
- დასვენების ან უქმე დღეს — პირველ მომდევნო სამუშაო დღეს.

7.4. შეტყობინებების გაცვლის წესები და თავისებურებები საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით

7.4.1. გამოყენებული საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფა

ბროკერსა და კლიენტს შორის საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით შეტყობინებების გაცვლა ხორციელდება შემდეგ სისტემებში:

1. სავაჭრო სისტემები- კლიენტისთვის მიწოდებული პროგრამული კომპლექსები, მათ შორის ზემდგომი ბროკერის მიერ მიწოდებული;
2. პირადი კაბინეტი - კლიენტის პირად კაბინეტში შეტყობინებების გაცვლის ინტეგრირებული მექანიზმი.

სავაჭრო სისტემა DxFINA-ს მეშვეობით შეტყობინებების ფორმირებისა და გაგზავნის წესი რეგულირდება №24 დანართით „DxFINA-ს გამოყენების წესები“.

ელექტრონული ხელმოწერის ფორმირებისა და გამოყენების წესი რეგულირდება №13 დანართით „ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენების შესახებ შეთანხმება“.

7.4.2. კლიენტის ბრძანებების/დავალებების მიღების თავისებურებები

ბროკერს უფლება აქვს არ მიიღოს კლიენტის მიერ სავაჭრო სისტემის (DxFINA და სხვა) მეშვეობით გაგზავნილი საბაზრო ბრძანებები.

7.4.3. კლიენტის თანხმობა საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებაზე

სავაჭრო სისტემის (DxFINA და სხვა) ან პირადი კაბინეტის, გამოყენებით კლიენტი ადასტურებს:

- a) რომ ბროკერმა მიაწოდა ინფორმაცია საკლიენტო პროგრამულ უზრუნველყოფის საშუალებით შეტყობინებების ავთენტიფიკაციის, მთლიანობისა და კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის მეთოდების შესახებ;
- b) რომ კლიენტი მიიჩნევს მითითებულ დაცვის მეთოდებს საკუთარი ინტერესების დასაცავად საკმარისად;
- c) კლიენტის უარს ბროკერის მიმართ ნებისმიერ პრეტენზიაზე, რომელიც ეფუძნება სუბიექტურ მოსაზრებას საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის უსაფრთხოების დონის უკმარისობაზე;
- d) კლიენტი აღიარებს შეტყობინების წარდგენის ფაქტის დასადასტურებლად დასაშვებ და საკმარის მტკიცებულებად ბროკერის საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის მიერ ფორმირებულ და ბროკერთან დაცულ ელექტრონულ ფაილებსა და ლოგებს.

7.4.4. DxFINA-ს მეშვეობით ფულადი სახსრების გადარიცხვის (გატანის) შესახებ განცხადებების წარდგენის აკრძალვა

ბროკერი არ იღებს ფულადი სახსრების გადარიცხვის (გატანის) შესახებ განცხადებებს სავაჭრო სისტემა (DxFINA და სხვა) მეშვეობით. ასეთი განცხადებები წარედგინება მხოლოდ კლიენტის პირადი კაბინეტის მეშვეობით.

7.4.5. შეტყობინებების გაცვლის თავისებურებები კლიენტებთან, რომლებიც იყენებენ კვალიფიციურ ელექტრონულ ხელმოწერას (კეხ)

თუ კლიენტი ვალდებულია გამოიყენოს კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერა (კეხ):

- საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით შეტყობინებების გაცვლა დასაშვებია მხოლოდ სავაჭრო სისტემა DxFINA-ს მეშვეობით;
- მხარეები ხელმძღვანელობენ №24 დანართით (DxFINA), მარტივი ელექტრონული ხელმოწერის შესახებ დებულებების გარდა;
- კვ-ით შეტყობინებების ხელმოწერის წესი რეგულირდება ბროკერსა და კვ-ის მომხმარებელ კლიენტს შორის დადებული ცალკეული შეთანხმებით.

7.5. SMS-შეტყობინებების წარდგენის წესები და თავისებურებები

7.5.1. SMS-შეტყობინებები კლიენტმა შეიძლება გამოიყენოს ცალკეული ტიპის შეტყობინებების წარდგენისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც ასეთი შესაძლებლობა პირდაპირ არის გათვალისწინებული წინამდებარე რეგლამენტით.

ბროკერს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს შეზღუდოს ან დროებით შეაჩეროს კლიენტისგან SMS-შეტყობინებების მიღება, კლიენტის წინასწარი ინფორმირებით, შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული ნებისმიერი დასაშვები საშუალებით.

7.5.2. SMS-შეტყობინებები ბროკერის მიერ მიიღება მხოლოდ კლიენტის ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრიდან, რომელიც კლიენტმა მიუთითა კითხვარის მონაცემებში და რომელიც დადასტურებულია ბროკერის მიერ.

7.5.3. SMS-შეტყობინება კლიენტმა უნდა შეადგინოს ისე, რომ მისი შინაარსი ბროკერის მიერ ერთმნიშვნელოვნად ინტერპრეტირდებოდეს. თუ შეტყობინების ტექსტი არ იძლევა კლიენტის ნების გამოხატვის სანდოდ განსაზღვრის შესაძლებლობას, ბროკერს უფლება აქვს უარი თქვას მის მიღებაზე ან მოითხოვოს შეტყობინების განმეორებით გაგზავნა.

7.5.4. განკარგულებითი ხასიათის შეტყობინებები (მათ შორის კლიენტის ბრძანებები/დავალებები), რომლებიც SMS-ით არის გაგზავნილი, ბროკერის მიერ მიიღება მხოლოდ იმ პირობით, რომ მითითებულია წინამდებარე რეგლამენტით გათვალისწინებული ყველა სავალდებულო რეკვიზიტი. შეტყობინებები, რომლებიც არ შეიცავს სავალდებულო რეკვიზიტებს, შესრულებას არ ექვემდებარება.

7.5.5. კლიენტი აღიარებს, რომ ნებისმიერი SMS-შეტყობინება, რომელიც გაგზავნილია კლიენტის ძირითადი მობილური ტელეფონის ნომრიდან, ითვლება თავად კლიენტის მიერ გაგზავნილად.

კლიენტი საკუთარ თავზე იღებს ყველა რისკსა და შედეგს, თუ მესამე პირები დაუფუფლებიან მის მობილურ ტელეფონს ან SIM-ბარათს.

7.5.6. ბროკერს უფლება აქვს გამოიყენოს SMS-შეტყობინებების ნამდვილობის დამატებითი შემოწმება, მათ შორის:

- ტელეფონით დადასტურების მოთხოვნა;
- ელექტრონული ფოსტით დადასტურების მოთხოვნა;

- SMS-შეტყობინების პარამეტრების შეჯერება კლიენტის მონაცემებთან ბროკერის შიდა სისტემებით.

7.5.7. სამუშაო დღის დასრულების შემდეგ მიღებული SMS-შეტყობინებები ითვლება მიღებულად პირველ მომდევნო სამუშაო დღეს, თუ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

7.6. პირადი კაბინეტის გამოყენების წესები და თავისებურებები შეტყობინებების წარდგენისთვის

- 7.6.1. პირადი კაბინეტის გამოყენების უფლება კლიენტს ენიჭება უფასოდ. პირადი კაბინეტის გამოყენება შეუძლიათ კლიენტებს ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს. პირადი კაბინეტის გამოყენების წესები და თავისებურებები რეგულირდება „საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის „პირადი კაბინეტი“ და შპს რიონი კაპიტალის კლიენტების დისტანციური მომსახურების“ შეთანხმებით, რომელიც გაფორმებულია კლიენტსა და ბროკერს შორის (შემდგომში „შეთანხმება პირადი კაბინეტის გამოყენებისა და კლიენტების დისტანციური მომსახურების შესახებ“, დანართი №12).
- 7.6.2. პირადი კაბინეტის მეშვეობით შექმნილი შეტყობინებების, მათ შორის კლიენტის ბრძანებების/დავალებების, ხელმოსაწერად მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ ელექტრონული ხელმოწერა. ელექტრონული ხელმოწერის ფორმირების მეთოდები, მისი გამოყენების წესი, მხარეთა უფლებები და ვალდებულებები რეგულირდება „ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენების შესახებ შეთანხმებით“ (რეგლამენტის №13 დანართით).
- 7.6.3. ბროკერს უფლება აქვს ერთპიროვნულად ნებისმიერ დროს შეცვალოს პირადი კაბინეტის გამოყენების წესები კლიენტის წინასწარი შეტყობინების გარეშე.
- 7.6.4. ბროკერი იტოვებს უფლებას ნებისმიერ დროს გააუქმოს ან შეცვალოს პირადი კაბინეტი, ასევე გააფართოოს ან შეზღუდოს მისი ფუნქციური შესაძლებლობები.
- 7.6.5. ბროკერს უფლება აქვს შეაჩეროს, შეზღუდოს ან შეწყვიტოს კლიენტის წვდომა პირად კაბინეტზე, თუ კლიენტის ქმედებებში გამოვლინდა ხელშეკრულების პირობების, პირადი კაბინეტის გამოყენების შეთანხმების ან საქართველოს კანონმდებლობის (მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტების) დარღვევის ნიშნები, მიზეზთა განმარტების გარეშე.
- 7.6.6. ბროკერი არ აგებს პასუხს კლიენტის წინაშე პირადი კაბინეტის გამოყენების დავიანების, შეფერხების ან გამოყენების შეუძლებლობისათვის, რომელიც პირდაპირ ან ირიბად გამოწვეულია მესამე პირების ქმედებით/უმოქმედობით და/ან სატრანსპორტო-საინფორმაციო არხების გაუმართაობით, რომლებიც ბროკერის კონტროლის ფარგლებს გარეთაა.

- 7.6.7. ბროკერი არ აგებს პასუხს ნებისმიერი პირდაპირი ან ირიბი ზიანისთვის/დანაკარგისთვის, რომელიც წარმოიშვა პირადი კაბინეტის გამოყენების ან მისი გამოყენების შეუძლებლობის შედეგად, მათ შორის პროგრამული შეცდომების, ხარვეზების, მონაცემთა წაშლის, წვდომის დაკარგვის, მონაცემთა გადაცემის დაყოვნების ან მესამე პირების მიერ მასზე არასანქცირებული წვდომის გამო.
- 7.6.8. ბროკერი არ აგებს პასუხს კლიენტის ქმედებებზე პირად კაბინეტში, თუ მასზე წვდომა მოიპოვეს მესამე პირებმა ლოგინის, პაროლის ან სხვა კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენებით, მიუხედავად იმისა, ჰქონდათ თუ არა მათ კლიენტის სახელით მოქმედების უფლება.
- 7.6.9. ბროკერი და კლიენტი ასრულებენ და მათზე ვრცელდება ყველა უფლება და ვალდებულება, რომლებიც გათვალისწინებულია ხელშეკრულებით, რეგლამენტით, პირადი კაბინეტის გამოყენების შესახებ შეთანხმებითა და ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენების შესახებ შეთანხმებით.
- 7.6.10. ბროკერი არ აგებს პასუხს მობილური აპლიკაციების ან სხვა პროგრამული საშუალებების გამართულ მუშაობაზე, რომელთა მეშვეობითაც კლიენტი იღებს წვდომას პირად კაბინეტზე.
- 7.7. ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების და ინტერნეტის გამოყენების წესები და თავისებურებები შეტყობინებების წარდგენა/გაგზავნისთვის**
- 7.7.1. ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების მეშვეობით ინტერნეტის გამოყენებით შეტყობინებების წარდგენის უფლება გააჩნიათ მხოლოდ კლიენტებს - ფიზიკურ პირებს, რომლებიც არიან მინიმუმ 18 წლის ასაკის და სრულად ქმედუნარიანნი, რომელთა პერსონალური მონაცემები გადამოწმებულია Shufti Pro-ის სერვისის გამოყენებით და რომლებმაც დაადასტურეს იდენტიფიკაციისთვის საჭირო ინფორმაციის მიღება მათ მიერ მითითებულ ძირითად მობილური ტელეფონის ნომერზე.
- 7.7.2. ბროკერს უფლება აქვს ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების მეშვეობით და ინტერნეტის გამოყენებით გაუგზავნოს კლიენტს სხვადასხვა ტიპის შეტყობინებები, მათ შორის და არამხოლოდ, საინფორმაციო შეტყობინებები, სავაჭრო რეკომენდაციები, საინვესტიციო იდეები და სხვა ბროკერის მიერ გაგზავნილი შეტყობინებები. ბროკერის ვებგვერდზე განთავსებული შეტყობინებები უპირობოდ ითვლება ბროკერისგან გამოგზავნილად.
- 7.7.3. ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების მეშვეობით და ინტერნეტის გამოყენებით კლიენტს უფლება აქვს ბროკერს წარუდგინოს მხოლოდ მომსახურების შესახებ განაცხადი ელექტრონული დოკუმენტის სახით და მხოლოდ ხელშეკრულების დისტანციური გაფორმებისას (ერთდროულად იმ დოკუმენტებთან, რომლებიც აუცილებელია ხელშეკრულების გასაფორმებლად).

ხელშეკრულების დადების შემდეგ ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების მეშვეობით დამატებითი შეტყობინებების და/ან დოკუმენტების გადაცემა დაუშვებელია.

7.7.4. კლიენტის მიერ ბროკერის ვებგვერდის სპეციალური განყოფილების და ინტერნეტის მეშვეობით გაგზავნილი ნებისმიერი შეტყობინება (ელექტრონული დოკუმენტი) უნდა იყოს ხელმოწერილი მარტივი ელექტრონული ხელმოწერით.

7.7.5. მარტივი ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენება რეგულირდება ბროკერსა და კლიენტს შორის დადებული ცალკეული შეთანხმებით.

7.8. ჩატის გამოყენების თავისებურებები შეტყობინებების გასაგზავნად

7.8.1. ჩატი წარმოადგენს პირადი კაბინეტის ფუნქციურ განყოფილებას და განკუთვნილია ბროკერსა და კლიენტს შორის შეტყობინებებისა და ინფორმაციის ოპერატიული გაცვლისთვის. ჩატის გამოყენების წესები რეგულირდება წინამდებარე რეგლამენტითა და შპს რიონი კაპიტალის საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფა „პირადი კაბინეტი“-ს გამოყენებისა და კლიენტების დისტანციური მომსახურების შესახებ შეთანხმებით.

7.8.2. ბროკერი ერთპიროვნულად განსაზღვრავს იმ შეტყობინებების და ელექტრონული დოკუმენტების ჩამონათვალს, რომელთაც იგი კლიენტისგან ჩატის მეშვეობით იღებს. ბროკერს უფლება აქვს კლიენტს უარი უთხრას ჩატის მეშვეობით გადაცემული ნებისმიერი შეტყობინების მიღებაზე, მიზეზების განმარტების გარეშე.

7.8.3. განკარგულებითი ხასიათის შეტყობინებების ჩატის მეშვეობით გადაცემისას კლიენტი აგზავნის შეტყობინების სკანირებულ ასლს ან ფოტოსურათს, რომელიც შეიცავს კლიენტის/მისი უფლებამოსილი პირის საკუთარი ხელმოწერას ან ბროკერის უფლებამოსილი თანამშრომლის ხელმოწერას.

მხარეები აღიარებენ, რომ ასეთი შეტყობინებები ითვლება წერილობითი ფორმით წარდგენილად და საკუთარი ხელმოწერის ანალოგიტ ხელმოწერილად იმ შემთხვევაში, თუ გარიგება სრულდება ელექტრონული ან სხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით, რომლებიც უზრუნველყოფს გარიგების შინაარსის უცვლელი სახით აღდგენას მატერიალურ მატარებელზე; ამასთან, ხელმოწერის არსებობის მოთხოვნა შესრულებულად მიიჩნევა, თუ გამოყენებულია ნებისმიერი საშუალება, რომელიც იძლევა ნების გამომხატველი პირის უტყუარი იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას, და მხარეები ასევე ადასტურებენ, რომ:

- შეტყობინების სკანირებული ასლი ან ფოტოსურათი უზრუნველყოფს მისი შინაარსის უცვლელი სახით აღდგენის შესაძლებლობას;
- შეტყობინების ჩატის მეშვეობით გაგზავნა უზრუნველყოფს ნების გამომხატველი პირის უტყუარ იდენტიფიკაციას როგორც ბროკერის, ასევე კლიენტის მხრიდან.

კლიენტი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს ბროკერს პირად კაბინეტზე წვდომის საშუალებების ნებისმიერი კომპრომეტაციის შესახებ, მათ შორის: ლოგინის, პაროლის, დამადასტურებელი კოდების, ავტორიზაციის PIN-კოდის, სავაჭრო

პაროლისა და ელექტრონული დოკუმენტების ხელმოწერის საშუალებების კომპრომეტაციის თაობაზე. კლიენტი დამოუკიდებლად პასუხისმგებელია ყველა იმ შედეგზე, რომელიც დაკავშირებულია ამ ვალდებულების შეუსრულებლობასთან.

7.8.4. ჩატის გამოყენების საერთო პირობებად ნებისმიერი მხარისთვის განისაზღვრება:

- მხარეები აღიარებენ, რომ ჩატის მეშვეობით გადაცემულ შეტყობინებათა სკანირებულ ასლებს/ფოტოსურათებს აქვს მატერიალური სახით წარმოდგენილ დოკუმენტთან გათანაბრებული იურიდიული ძალა, თუ რეგლამენტით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული;
- კლიენტი ადასტურებს, რომ ჩატის მეშვეობით გაგზავნილი ნებისმიერი შეტყობინება ბროკერის მიერ განიხილება როგორც უშუალოდ კლიენტისგან მიღებული შეტყობინება;
- განკარგულებითი ხასიათის შეტყობინება შეიძლება ბროკერმა არ მიიღოს, თუ სკანირებულ ასლებს/ფოტოზე არსებული ხელმოწერის ვიზუალური შედარება კლიენტის/მისი უფლებამოსილი პირის ხელმოწერის ნიმუშებთან, რომლებიც მოცემულია კლიენტის კითხვარში, არ იძლევა მათი მსგავსების დადგენის შესაძლებლობას, ან თუ დოკუმენტის სავალდებულო რეკვიზიტები საკმარისად მკაფიოდ არ იკითხება;
- კლიენტი დასაშვებ და საკმარის მტკიცებულებად აღიარებს თავისი შეტყობინებების ასლებს, რომლებიც ჩატის მეშვეობით არის გადაცემული და ბროკერის მიერ არის წარმოდგენილი, თუ ასეთი ასლები იძლევა შეტყობინების შინაარსის განსაზღვრის შესაძლებლობას.

7.8.5. კლიენტი ერთპიროვნულად პასუხისმგებელია ბროკერის მიერ ჩატის მეშვეობით გაგზავნილი კლიენტის ბრძანების/დავალების შესრულების შედეგებზე, თუ მისი წარდგენისას კლიენტმა არ გაითვალისწინა სპეციალიზებული საკლიენტო პროგრამული უზრუნველყოფის ფუნქციური თავისებურებები, რომელსაც ბროკერი იყენებს ვაჭრობის ორგანიზატორისთვის განაცხადების გაგზავნისას, ან არ მიუთითა ყველა აუცილებელი პირობა.

7.8.6. კლიენტის მიერ ჩატის მეშვეობით გადაცემული და ბროკერის მიერ სამუშაო დღის დასრულების შემდეგ მიღებული შეტყობინებები ითვლება მიღებულად მომდევნო სამუშაო დღეს.

დასვენების ან უქმე დღეს მიღებული შეტყობინებები ითვლება მიღებულად ასეთი დღიდან მომდევნო პირველ სამუშაო დღეს.

მუხლი 8. კლიენტებისთვის ანგარიშგება

8.1. ბროკერის მიერ მიწოდებული ანგარიშგების ტიპები

ბროკერი კლიენტს აწვდის შემდეგი ტიპის ანგარიშებს, რომლებიც გენერირდება საქართველოს კანონმდებლობისა და ბროკერის შიდა პროცედურების შესაბამისად:

8.1.1. ყოველდღიური ანგარიში

ბროკერის ანგარიში, რომელიც მოიცავს:

- გარიგებების შესახებ ინფორმაციას:
 - ანგარიშების დღის განმავლობაში დადებულ გარიგებებს;
 - ადრე დადებულ და ანგარიშების დღის ბოლოსთვის ჯერ კიდევ დაურიცხავ და/ან გადაუხდელ გარიგებებს;
 - ადრე დადებულ და ანგარიშების დღის განმავლობაში ანგარიშსწორებულ გარიგებებს
- ანგარიშების დღის განმავლობაში ფულადი სახსრებისა და ფინანსური ინსტრუმენტების ოპერაციების მონაცემებს;
- ინფორმაციას კლიენტის ვალდებულებების, მოთხოვნების, ღია პოზიციებისა და კლიენტის აქტივების მდგომარეობის შესახებ;
- სხვა სახის ინფორმაციას, მათ შორის ანაზღაურებად საფუძველზე მიწოდებულს.

ყოველდღიური ანგარიში გაიცემა თითოეული კლიენტის ქვეანგარიშზე.

8.1.2. ყოველთვიური ანგარიში

შეიცავს ანალოგიურ ინფორმაციას ანგარიშების თვისთვის, აგრეთვე კლიენტის პორტფელის მდგომარეობას თვის ბოლოს.

ყოველთვიური ანგარიში გაიცემა საბროკერო ანგარიშზე.

8.1.3. ყოველწლიური ანგარიში

შეიცავს ანგარიშების წლის მონაცემებს, წლის ბოლოს კლიენტის პორტფელის საბოლოო მდგომარეობის ასახვით.

ყოველწლიური ანგარიში გაიცემა საბროკერო ანგარიშზე.

8.1.4. ანგარიში პერიოდისთვის

ბროკერის ანგარიში კლიენტის მიერ არჩეული პერიოდისთვის, რომელიც არ აღემატება ერთ წელს საანგარიშო პერიოდის დაწყების თარიღიდან.

შეიცავს:

- გარიგებებს;
- ფულადი სახსრებისა და ინსტრუმენტების ოპერაციებს;
- პერიოდის ბოლოს კლიენტის პორტფელისა და ვალდებულებების მდგომარეობას;
- სხვა ინფორმაციას (მათ შორის ანაზღაურებად საფუძველზე მიწოდებულს).

8.1.5. ვალუტის გადაფასება ანგარიშებში

ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია აისახება ქართულ ლარში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით, ანგარიშის გაცემის დღეს.

8.1.6. დამატებითი საინფორმაციო დოკუმენტები

ბროკერს უფლება აქვს კლიენტს მიაწოდოს სხვა საინფორმაციო ხასიათის დოკუმენტები, მათ შორის:

- კომბინირებული ცნობები;
- ანგარიშები, რომლებიც კლიენტმა საკუთარი შეხედულებით დააგენერირა.

8.2. ანგარიშების მიწოდების მეთოდები

ანგარიშები და დოკუმენტები კლიენტს გადაეცემა შემდეგი გზებით:

- ელექტრონული ფორმით პირადი კაბინეტის მეშვეობით - ზოგადი წესით;
- ელექტრონული ფორმით კლიენტის ელ-ფოსტაზე, თუ ეს გათვალისწინებულია რეგლამენტით ან ცალკეული შეთანხმებით;
- ელექტრონული ფორმით, კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერით ხელმოწერილი, თუ ეს გათვალისწინებულია რეგლამენტით ან შეთანხმებით.

თუ პირადი კაბინეტი მიუწვდომელია ტექნიკური ხარვეზის გამო, ბროკერი კლიენტის მოთხოვნით აგზავნის ყოველდღიურ ანგარიშს ზემოთ ჩამოთვლილი ნებისმიერი ხელმისაწვდომი გზით.

8.2.1. კლიენტის ვალდებულებები ანგარიშების შემოწმებასთან დაკავშირებით

8.2.1.1. კლიენტი ვალდებულია ყოველდღიურად პირად კაბინეტში დააგენერიროს ყოველდღიური ანგარიში და გაეცნოს მის შინაარსს.

8.2.1.2. ყოველდღიური ანგარიში ოფიციალურ სტატუსს იძენს ანგარიშგების დღის შემდეგი სამუშაო დღის 14:00 საათზე.

8.2.1.3. თუ კლიენტი არ ეთანხმება განხორციელებულ გარიგებებს ან ოპერაციებს, იგი ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ დაუყოვნებლივ შეატყობინოს ბროკერს.

8.2.1.4. თუ 2 (ორი) სამუშაო დღის განმავლობაში კლიენტმა არ წარმოადგინა დასაბუთებული/მოტივირებული წერილობითი შენიშვნები, ანგარიში ითვლება მიღებულად და მომავალში მის შესახებ პრეტენზიები აღარ მიიღება.

8.2.1.5. დასაბუთებული პრეტენზიების არსებობის შემთხვევაში ბროკერი განიხილავს მათ და შეცდომის დადასტურების შემთხვევაში 5 (ხუთი) სამუშაო დღის ვადაში წარადგენს შესწორებულ ანგარიშს.

8.2.1.6. ბროკერი აწარმოებს კლიენტის მიერ დაგენერირებული ანგარიშების ელექტრონულ ჟურნალს.

8.2.1.7. მხარეები თანხმდებიან, რომ აღნიშნული ჟურნალიდან ამონაწერი წარმოადგენს დასაშვებ და საკმარის მტკიცებულებას.

8.2.2. სხვა ტიპის ანგარიშებზე წვდომა

კლიენტს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს დააგენერიროს და გაეცნოს ყოველთვიურ, ყოველწლიურ ანგარიშებს და პერიოდის ანგარიშებს.

8.2.3. ანგარიშების გაცემის განსაკუთრებული წესები უქმე და დასვენების დღეებში
ყოველდღიური ანგარიშები იმ დღეებისათვის, რომლებიც ბროკერისთვის არ არის სამუშაო დღე, მაგრამ ინფრასტრუქტურული სავაჭრო პლატფორმებისთვის სამუშაო დღედ ითვლება, კლიენტისთვის ხელმისაწვდომი ხდება არაუგვიანეს მომდევნო პირველი სამუშაო დღის 14:00 საათისა.

8.2.4. ანგარიშების ელექტრონული ხელმოწერა
პირადი კაბინეტის მეშვეობით მიწოდებული ანგარიშები ხელმოწერილია მარტივი ელექტრონული ხელმოწერით და იურიდიულად გათანაბრებულია მატერიალური სახით გაცემული, უფლებამოსილი პირის მიერ ხელმოწერილ დოკუმენტებთან.

8.2.5. დუბლიკატების გაცემა
კლიენტს უფლება აქვს მოითხოვოს ადრე დაგენერირებული ანგარიშების დუბლიკატები

მუხლი 9. ბროკერის ანაზღაურება და ხარჯების ანაზღაურება

9.1. ბროკერი კლიენტს აკისრებს ანაზღაურებას გაწეული მომსახურებისთვის, რომელიც გათვალისწინებულია ხელშეკრულებითა და მის დანართებით, ბროკერის მოქმედი სატარიფო გეგმის/ტარიფების შესაბამისად მომსახურების ფაქტობრივი გაწევის მომენტისთვის.

9.2. ბროკერის მოქმედი ტარიფების ოდენობა მომსახურებაზე მითითებულია ხელშეკრულების №4 დანართში.

9.3. კლიენტი საბროკერო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულების დადების შემდეგ დამოუკიდებლად ირჩევს სატარიფო გეგმას კლიენტის პირად კაბინეტში.

9.4. თუ ხელშეკრულებით და/ან ტარიფებით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ანაზღაურება, რომელიც პირდაპირ არ უკავშირდება გარიგებებისა და ოპერაციების დადებასა და შესრულებას, მომსახურების პირველ კალენდარულ თვეში არ ექვემდებარება დარიცხვას, ხოლო ბოლო კალენდარულ თვეში დაირიცხება სრულად, მომსახურების ფაქტობრივი დღეების რაოდენობის მიუხედავად.

9.5. ბროკერის ანაზღაურების დასათვლელი ოპერაციების მოცულობა განისაზღვრება იმ გარიგებებით, რომელთა დადების თარიღი მიეკუთვნება იმ პერიოდს, რომლისთვისაც ხდება ანაზღაურების დარიცხვა.

9.6. თუ ანაზღაურება განისაზღვრება წლიური პროცენტული განაკვეთის საფუძველზე, მისი გაანგარიშებისას გამოიყენება კალენდარული დღეების ფაქტობრივი რაოდენობა, თუ ტარიფებით და/ან კლიენტთან ცალკეული შეთანხმებით პირდაპირ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

9.7. ანაზღაურების გაანგარიშება ხდება შესრულებული ოპერაციის ვალუტაში, ხოლო ტარიფებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში - ტარიფებში დადგენილ ვალუტაში.

ბროკერის სხვა ანაზღაურება გამოითვლება ბროკერის ტარიფებში მითითებულ ვალუტაში, გარდა ტარიფებით პირდაპირ გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

9.8. სავაჭრო და სხვა ოპერაციების დადებისას ბროკერი კლიენტის ვალდებულებებს ზრდის ბროკერის ანაზღაურების, აღნიშნულ ოპერაციებთან დაკავშირებული ანაზღაურებადი (მათ შორის მომავალი) ხარჯებისა და ინფრასტრუქტურული ორგანიზაციებისა და სხვა მესამე პირების მომსახურების საფასურის სავარაუდო ოდენობით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ამასთან, თუ კლიენტის სატარიფო გეგმის პირობები ითვალისწინებს სხვადასხვა განაკვეთებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კლიენტის ვალდებულებების ზრდაზე, ბროკერის ანაზღაურება ჩამოჭრის მომენტში გამოითვლება სატარიფო გეგმით გათვალისწინებულ შორის უმაღლესი განაკვეთით.

9.9. კლიენტი ბროკერს აუნაზღაურებს იმ ხარჯებს ფაქტობრივად გაწეული ოდენობით, რომლებიც ბროკერმა გაიღო ხელშეკრულებისა და მისი დანართების შესრულებასთან დაკავშირებით, მათ შორის, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:

- არასავაჭრო ოპერაციების ხარჯებით (მათ შორის ფულადი სახსრების კონვერტაციის ხარჯებით უცხოურ ვალუტაში/უცხოური ვალუტიდან, გარდა ამ რეგლამენტით გათვალისწინებული პირობითი ბრძანებების ფარგლებში განხორციელებული კონვერტაციისა);
- საკრედიტო ორგანიზაციის ტარიფების შესაბამისად ბროკერის მიერ ცალკეული (სეგრეგირებული) საკლიენტო ანგარიშის გახსნისა და წარმოების ხარჯებით;
- სხვა ორგანიზაციებში ანგარიშების გახსნის ხარჯებით და ოპერაციებთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯებით, ვალუტის გაცვლის საკომისიოებითა და დამატებითი შენატანებით, მათ შორის შტამპის მოსაკრებლით, მესამე ორგანიზაციებში არსებულ ანგარიშებზე;
- არასაბირჟო ბაზარზე დადებული გარიგებებით, რომლებიც ბროკერმა კლიენტის ბრძანებით/დავალებით დადო, ფასიანი ქაღალდებზე საკუთრების უფლების გადაცემის რეგისტრაციასთან დაკავშირებული ხარჯებით;
- ინფორმაციული და სხვა მომსახურების ხარჯებით, რომლებიც გაწეულია მესამე ორგანიზაციების მიერ;
- კონტრაგენტისთვის მიღებული დივიდენდების დაბრუნების ხარჯებით, ხელშეკრულებისა და/ან ვაჭრობის წესების შესაბამისად;
- ხარჯებით, რომლებიც ბროკერმა გაიღო საქართველოს კანონმდებლობის, საყოველთაოდ აღიარებული ნორმების, წესების, შესაბამისი ბაზრის ჩვევების და/ან იმ ორგანოს წესების შესრულებასთან დაკავშირებით, რომელიც არეგულირებს იმ სავაჭრო პლატფორმაზე გარიგებების დადების წესს, სადაც კლიენტის ბრძანებით/დავალებით განხორციელდა შესაბამისი გარიგება;
- ვალუტის შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად ხელშეკრულების საკრედიტო ორგანიზაციაში აღრიცხვაზე აყვანასთან დაკავშირებული ხარჯები, საკრედიტო ორგანიზაციის მოქმედი ტარიფების შესაბამისად;
- ცალკეული საანგარიშსწორებო კოდების მომსახურების ხარჯები საკლირინგო ორგანიზაციის კლირინგის წესების შესაბამისად, კლიენტის ფულადი სახსრების განცალკევებული აღრიცხვის წარმოებასთან დაკავშირებით;

- ვაჭრობის ორგანიზატორების, საკლირინგო ორგანიზაციებისა და სხვა მესამე პირების მოსაკრებლები და საკომისიოები მათი მოქმედი ტარიფების შესაბამისად, თუ სატარიფო გეგმაში სხვა რამ არ არის მითითებული.
- სხვა ხარჯებით, რომელთა შესახებ ინფორმაცია განთავსებულია ბროკერის ვებგვერდზე.

9.10. ხარჯების ანაზღაურების თანხები ბროკერის მიერ ჩამოიჭრება ბროკერისთვის მესამე პირების მიერ წარმოდგენილი ანგარიშებისა და/ან ინვოისების საფუძველზე. ბროკერი არ არის ვალდებული კლიენტს წარუდგინოს დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებს ბროკერის მიერ ხელშეკრულებისა და მისი დანართების შესრულების მიზნით გაწეულ ხარჯებს.

9.11. კლიენტის ვალდებულებების დაფარვა ხორციელდება ბროკერის მიერ შესაბამისი თანხების დაკავებით (ჩამოჭრით) კლიენტის საბროკერო ანგარიშზე ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად ჩარიცხული ან ჩასარიცხი ფულადი სახსრებიდან. ბროკერი ასეთ დაკავებას (ჩამოჭრას) ახორციელებს დამოუკიდებლად, კლიენტის წინასწარი თანხმობის გარეშე.

9.12. ბროკერს უფლება აქვს კლიენტისთვის შემოსული ფულადი სახსრები მიმართოს კლიენტის ვალდებულებების შესრულებაზე, რომლებიც წარმოიშვა კლიენტსა და ბროკერს შორის დადებული ნებისმიერი ხელშეკრულების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს აკრძალულია საქართველოს ნორმატიული სამართლებრივი აქტებით.

9.13. ბროკერს უფლება აქვს საკუთარი შეხედულებით, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ფულადი თანხები ჩამოჭრას კლიენტის ნებისმიერი საბროკერო ანგარიშიდან (პორტფელიდან, საბალანსო ანგარიშიდან), რომელზეც საკმარისი აქტივებია განთავსებული. აღნიშნული პირობა არ ვრცელდება ინსტიტუციურ კლიენტებზე - მმართველ კომპანიებზე.

9.14. ბროკერის ანაზღაურების დარიცხვა და ჩამოჭრა ბროკერის მიერ ხორციელდება შემდეგ ვადებში (თუ წინამდებარე რეგლამენტით ან კონკრეტული ტარიფით სხვა რამ არ არის მითითებული):

9.13.1. ბროკერის ანაზღაურება, რომელიც უშუალოდ დაკავშირებულია საფონდო ბაზარზე პორტფელის ფარგლებში გარიგების დადებასთან (ოპერაციის შესრულებასთან), დარიცხულია და ჩამოიჭრება (ფულადი სახსრების არსებობის შემთხვევაში) გარიგების (ოპერაციის) დადების დღეს, გარდა იმ სესხის გარიგებებისა, რომლებიც დადებულია/შეცვლილია რეგლამენტის 5.7 ნაწილის შესაბამისად.

9.13.2. ბროკერის ანაზღაურება, რომელიც უშუალოდ დაკავშირებულია სავალუტო და ვადიან ბაზრებზე პორტფელების ფარგლებში გარიგების (ოპერაციის) დადებასთან და/ან შესრულებასთან, დარიცხულია და ჩამოიჭრება (ფულადი სახსრების არსებობის შემთხვევაში) გარიგების დადების (ოპერაციის შესრულების) დღეს.

9.13.3. ბროკერის ანაზღაურება, რომელიც უშუალოდ დაკავშირებულია საფონდო ბაზარზე პორტფელის ფარგლებში სესხის გარიგების დადებასთან/შეცვლასთან რეგლამენტის მე-5 მუხლის მე-7 ნაწილის შესაბამისად, დაირიცხება და ჩამოიჭრება (ფულადი სახსრების არსებობის შემთხვევაში) არაუგვიანეს გარიგების დადების/შეცვლის მომდევნო სამუშაო დღეს.

9.13.4. ბროკერის ანაზღაურება, რომელიც უშუალოდ არ არის დაკავშირებული გარიგების (ოპერაციის) დადებასთან და/ან შესრულებასთან, დაირიცხება და ჩამოიჭრება საანგარიშო თვის ბოლო სამუშაო დღეს, გარდა ამ მუხლის 9.14 ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

9.15. ხელშეკრულების შეწყვეტისას ბროკერი კლიენტის ვალდებულებების დასაფარად საჭირო თანხებს აკავებს 3 (სამი) კალენდარული დღის განმავლობაში, კლიენტისგან ხელშეკრულებაზე უარის თქმის შესახებ შეტყობინების მიღების შემდეგ/კლიენტისთვის ასეთი შეტყობინების გაგზავნის შემდეგ, ან ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების ძალაში შესვლის დღეს.

თუ კლიენტის ოპერაციებზე ანგარიშსწორება ხორციელდება ზემდგომი ბროკერის მეშვეობით და ბროკერის ანაზღაურების საბოლოო ოდენობა და/ან ანაზღაურებად ხარჯები დამოკიდებულია ასეთი ზემდგომი ბროკერის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციაზე, ბროკერი კლიენტის ვალდებულებების დასაფარად საჭირო თანხებს აკავებს ზემდგომი ბროკერისგან შესაბამისი ინფორმაციის მიღების შემდეგ.

9.16. თუ არსებობს ვალდებულებები ან წარმოიშვა დავალიანება (ვალდებულებების შესრულების ვადაგადაცილება) ბროკერის წინაშე, ბროკერი აღნიშნულ დავალიანებას ასახავს კლიენტის საბროკერო ანგარიშგებაში. კლიენტი ვალდებულია დაფაროს მითითებული დავალიანება არაუგვიანეს იმავე სამუშაო დღის დასრულებამდე, როდესაც მას გაეგზავნა (ან პირად კაბინეტში განთავსდა) შესაბამისი ბროკერის ანგარიში.

ბროკერს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს, შეტყობინებების გაცვლის წესით გათვალისწინებული ნებისმიერი საშუალებით, გაუგზავნოს კლიენტს ვალდებულებების დაფარვის მოთხოვნა.

კლიენტი ვალდებულია შეასრულოს ასეთი მოთხოვნა და დაფაროს ვალდებულებები საბროკერო ანგარიშის შევსებით და/ან აქტივების რეალიზაციით არაუგვიანეს იმ თარიღისა და დროისა, რომელიც მითითებულია ბროკერის მიერ.

9.17. თუ კლიენტის ფულადი სახსრები არ არის საკმარისი ყველა ვალდებულების დასაფარად, ბროკერს უფლება აქვს განახორციელოს ერთგვარი (ვადამოსული) შემხვედრი მოთხოვნების ჩათვლა - კლიენტის ბროკერის მიმართ ვალდებულებებსა და ბროკერის კლიენტის წინაშე ფულადი სახსრების დაბრუნების ვალდებულებებს შორის, რომლებიც გამომდინარეობს სხვა ხელშეკრულებებიდან.

ბროკერი განხორციელებული ჩათვლის შესახებ კლიენტს აცნობებს აღნიშნული ინფორმაციის საბროკერო ანგარიშგებაში ასახვით. აღნიშნული შეტყობინება მიიჩნევა

ბროკერის მიერ შემხვედრი მოთხოვნების ჩათვლის შესახებ სათანადოდ წარდგენილ განცხადებად საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

9.18. თუ კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე არსებული ფულადი სახსრები საკმარისი არ არის წარმოშობილი ყველა ვალდებულების დასაფარად, ბროკერის მიერ ფულადი სახსრების ჩამოჭრა ხორციელდება შემდეგი რიგით:

1. პირველ რიგში - ვალდებულებები იმ გარიგებებზე, რომლებიც ბროკერმა კლიენტის ბრძანებით/დავალებით დადო;
2. მეორე - ბროკერის ხარჯების ანაზღაურების ვალდებულებები;
3. მესამე - ბროკერის ანაზღაურების გადახდის ვალდებულებები;
4. მეოთხე - კლიენტის სხვა ვალდებულებები ბროკერის წინაშე.

9.19. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, თუ კლიენტის რომელიმე საბალანსო ანგარიშზე/პორტფელში ფულადი სახსრები არ არის საკმარისი ვალდებულებების დასაფარად, კლიენტი ბროკერს აძლევს დავალებას სხვა საბალანსო ანგარიშებიდან/პორტფელებიდან თავისუფალი ფულადი სახსრების გადარიცხვაზე (პორტფელის „საგარანტიო დეპოზიტის“ გარდა).

პირობითი ბრძანება მოიცავს შემდეგ პარამეტრებს:

- ოპერაციის სახეობა: ფულადი სახსრების გადარიცხვა;
- თანხა: ვალდებულებების სრულად დასაფარად საჭირო ოდენობა;
- ჩამოსაჭრელი ადგილი: კლიენტის საბალანსო ანგარიში, რომელზეც არსებობს თავისუფალი ფულადი სახსრები;
- ჩასარიცხი ადგილი: ის საბალანსო ანგარიში, რომელზეც წარმოიშვა სახსრების უკმარისობა.

9.20. მარჟინალური სესხის მიწოდებისთვის ანაზღაურება და ღია პოზიციის რისკის შენარჩუნებისთვის დარიცხვა სრულდება ყოველ სამუშაო დღეს (არასამუშაო დღეებისთვის ანაზღაურება ირიცხება წინა სამუშაო დღეს), ხოლო ჩამოჭრა ხორციელდება ნებისმიერ სამუშაო დღეს, როდესაც კლიენტის საბალანსო ანგარიშზე/პორტფელში საკმარისი ფულადი სახსრებია ანაზღაურების გადასახდელად.

9.21. მხარეები შეთანხმდნენ გამოიყენონ პირობითი ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, თუ კლიენტმა ხელშეკრულების შეწყვეტისას არ შეასრულა ვალდებულებების დაფარვის ვალდებულება და არ წარადგინა ფულადი სახსრების საკუთარ საბანკო ანგარიშებზე გატანის ბრძანება, კლიენტი წინასწარ აძლევს ბროკერს დავალებას, კლიენტის ყველა საბალანსო ანგარიშიდან/პორტფელიდან პორტფელიდან გაიტანოს ფულადი სახსრები კლიენტის კითხვარში მითითებულ საბანკო ანგარიშებზე, კლიენტის ვალდებულებების დასაფარად საჭირო თანხების გამოკლებით. ასეთი პირობითი ბრძანება მოქმედებს ხელშეკრულების შეწყვეტის თარიღამდე.

მუხლი 10. დაბეგვრა

- 10.1. კლიენტი სრულად და დამოუკიდებლად პასუხისმგებელია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობისა და აგრეთვე საგადასახადო რეზიდენტობის ქვეყნის კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვაზე.
- 10.2. კლიენტი ვალდებულია დროულად შეასრულოს შემოსავლების დეკლარირების, გადასახადების გადახდის, ანგარიშგების წარდგენის და ნებისმიერი სხვა ვალდებულება, რომელიც დაკავშირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების, ფულადი სახსრების ან სხვა აქტივების ფლობასთან, განკარგვასთან (გასხვისებასთან) ან მათგან შემოსავლის მიღებასთან.
- 10.3. ბროკერი არ წარმოადგენს კლიენტის საგადასახადო აგენტს, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით პირდაპირ გათვალისწინებული შემთხვევებისა. სხვა შემთხვევებში კლიენტი დამოუკიდებლად განსაზღვრავს თავის საგადასახადო ვალდებულებებს და პასუხისმგებელია მათ სისწორეზე.
- 10.4. ბროკერს უფლება აქვს, მაგრამ არ ევალება, მიაწოდოს კლიენტს ინფორმაცია ფულადი სახსრების მოძრაობის, შემოსავლებისა და ოპერაციების შესახებ, რომელიც შეიძლება სასარგებლო იყოს კლიენტისთვის საგადასახადო ვალდებულებების შესასრულებლად. ასეთი ინფორმაციის მიწოდება არ წარმოადგენს საგადასახადო კონსულტაციას.
- 10.5. კლიენტი პასუხისმგებელია ყველა იმ რისკზე, რომელიც დაკავშირებულია საგადასახადო სტატუსის არასწორად განსაზღვრასთან, შემოსავლების არასწორ დეკლარირებასთან ან საგადასახადო კანონმდებლობის სხვა დარღვევასთან.

მუხლი 11. დავების გადაწყვეტის წესი

- 11.1. ყველა დავა და უთანხმოება, რომელიც მხარეებს შორის წარმოიშობა ხელშეკრულების, რეგლამენტის შესრულებისას ან მათთან დაკავშირებით, მათ შორის მათი ნამდვილობის, დარღვევის, შეწყვეტის ან განმარტების საკითხები, მხარეები ცდილობენ მოაგვარონ ურთიერთმოლაპარაკებების გზით და წერილობითი პოზიციების გაცვლის საფუძველზე.
- 11.2. თუ დავა მოლაპარაკებების გზით ვერ რეგულირდება, იგი ექვემდებარება სასამართლო წესით განხილვას საქართველოს სასამართლოებში, საქართველოს მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობის შესაბამისად.
- 11.3. სასამართლოში მიმართვამდე მხარეებს შეუძლიათ ურთიერთშეთანხმებით მიმართონ მედიაციის ან სასამართლოსგარეშე დავის მოწესრიგების პროცედურებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 12. დანართების ჩამონათვალი

NN	დასახელება
1	დეკლარაცია ფინანსურ ბაზარზე ინვესტირებასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
2	დეკლარაცია დღიურ შიდა ვაჭრობასთან და კლიენტის აგრესიულ საბაზრო სტრატეგიასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
3	დეკლარაცია ელექტრონულ ვაჭრობასთან და კლიენტის ბრძანებების მარშრუტიზაციასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
4	დეკლარაცია სავალუტო ბაზარზე და ძვირფასი ლითონების ბაზარზე ოპერაციების (კონვერსიული ოპერაციების) განხორციელებასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
5	დეკლარაცია პროფესიული საქმიანობის სხვადასხვა სახეების თავსებადობასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
6	დეკლარაცია მარჟინალურ ვაჭრობასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
7	დეკლარაცია საინვესტიციო საკონსულტაციო მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
8	დეკლარაცია დერივატიულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული ხელშეკრულებების დადებასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ, რომელთა ძირითადი აქტივია უცხოელი ემიტენტების ფასიანი ქაღალდები ან ასეთ ფასიან ქაღალდებზე გამოთვლილი ინდექსები
9	დეკლარაცია ფასიანი ქაღალდების სესხის გარიგებების განხორციელებასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
10	შეტყობინება კლიენტის ქონების სხვა კლიენტების ქონებასთან ერთად აღრიცხვასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ, რომელიც ბროკერს გადაეცა ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად
11	შეტყობინება ინსაიდერული ინფორმაციის გამოყენებასთან და ბაზრის მანიპულაციასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ
12	შეთანხმება პროგრამული უზრუნველყოფის „პირადი კაბინეტის“ გამოყენებისა და კლიენტების დისტანციური მომსახურების შესახებ
13	შეთანხმება ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის და ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენების შესახებ
14	პოლიტიკა კლიენტის ბრძანებების საუკეთესო შესრულების შესახებ
15	მარჟინალური გარიგებების განხორციელების წესები
16	გლოსარი
17	კლიენტის განცხადებებისა და ბრძანებების ფორმები
18	კლიენტების მინდობილობების ფორმები (დროებით შეჩერებულია)
19	იურისდიქციების ჩამონათვალი რომელთა რეზიდენტ იურიდიულ პირებს შეუძლიათ ონლაინ ონბორდინგის პროცედურის გავლა
20	დოკუმენტების ჩამონათვალი რომლებიც სავალდებულოა წარმოსადგენად, ონბორდინგის პროცედურის გავლისთვის
21	სადაზღვევო კომპანიის ანგარიშის გახსნის შესახებ განცხადება (დროებით შეჩერებულია)
22	ინსტიტუციური ინვესტორების კლიენტებად რეგისტრაციის შესახებ განცხადება (დროებით შეჩერებულია)

- 23 ინტერნალიზაციის წესი
- 24 სავაჭრო სისტემის dxFINA-ს გამოყენების წესები
- 25 ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკა
- 26 ნორმატიული აქტების ჩამონათვალი, რომლებიც არეგულირებენ საბროკერო კომპანიის საქმიანობას
- 27 ფიზიკური ან იურიდიული პირის გათვითცნობიერებულ ინვესტორად აღიარების წესი
- 28 ფასების ფორმირების პოლიტიკა
- 29 კლიენტების კატეგორიზების პოლიტიკა
- 30 პერსონალურ მონაცემთა დაცვის პოლიტიკა
- 31 ინდივიდუალური საინვესტიციო კონსულტაციების გაწევის წესი (დროებით შეჩერებულია)
- 32 პირობები ფასიანი ქაღალდების სესხის პროგრამაში მონაწილეობის შესახებ
- 33 პოლიტიკა არაქტიური ანგარიშებისა და გარდაცვლილი კლიენტების ანგარიშების შესახებ